

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

12 sierpnia 2022 r., nr 32 (1635)

cena 4,00 zł (w tym 8% VAT)

www.glos-in.krakow.pl

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466 na bazarze „Tomex”.

 wędliny u Józefa

Świeże, pachnące wędliny z małych rodzinnych masarni

F.H.U. „ELMAR”
Plac Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60 A)

ROWERY:

sprzedaż, komis, części i akcesoria rowerowe, serwis

 Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty

10x0%

SPRAWDŹ

W NUMERZE M. IN. • W NUMERZE M. IN. • W NUMERZE M. IN. • W NUMERZE M. IN.

Festiwal Cracovia Sacra ▶ str. 5

Proboszcz z Bulwarowej zaprasza do Otwocka ▶ str. 8

SM "Czyżyny" bez barier ▶ str. 10

Sezon na bezpieczeństwo trwa cały rok ▶ str. 11

LATO W ZGODZIE

czytaj na str. 2

BIURO OGŁOSZEŃ

Redakcja „Głosu”
☎ 12 643 - 44 - 33

ZAPRASZAMY NA TOMEX!

ROBIĄC TU ZAKUPY
POPIERASZ
POLSKICH KUPCÓW

W sprzedaży artykuły żywnościowe, higieniczne

a także odzież, bielizna i buty

SKLEP ZABAWKOWO-PAPIERNICZY „PAPIRUS”

zaprasza do nowej siedziby
w os. Złotego Wieku 76

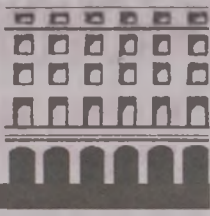
(dawniej w os. Boh. Września)
obecnie przy placu targowym
„Złoty Wiek”
(za apteką „Niezapominajka”)

Wykonujemy tutaj także pieczątki, wizytówki, termonadruki
na koszulkach, kubkach i puzzlach
oraz grawerowanie na drewnie, szkłe i laminacie.
Sklep czynny: pon.–pt. 10–19 i sb. 10–14

9 771231 858203

LATO W ZGODZIE

Jak najlepiej poznać miasto i jego atrakcje? Przez wspólną zabawę! Wakacje trwają w najlepsze, sprawdź, co ciekawego przygotowaliśmy w Nowej Hucie na Zgody 7. Gra terenowa, warsztaty rękodzieła, zajęcia literackie i koncerty to kilka z propozycji, które w sierpniu czekają na wszystkich mieszkańców – i tych małych, i tych dużych.

13 sierpnia o godzinie 10.30 zapraszamy na warsztaty robienia przypinek techniką sutaszu. Sutasz to rodzaj haftu, który dzięki artystycznemu łączeniu kamieni i koraliików z wielobarwnymi sznurkami pozwala na tworzenie unikatowej biżuterii. Sutaszowa przypinka to dobry pomysł na oryginalny prezent dla przyjaciół czy rodziny. Natomiast 29 sierpnia o godzinie 17.00 odbędą się zajęcia z cyklu Zgodowe krafy. Tym razem wspólnie wykonamy breloki z wykorzystaniem ciekawej techniki makramy. Zajęcia przeznaczone są dla osób dorosłych.

W środę 17 sierpnia o 17.00 podczas warsztatów polsko-ukraińskich wybierzemy się na Madagaskar. Kilka dni później, 20 sierpnia o godzinie 10.00 małych miłośników (dzieci w wieku 5–12 lat z opiekunem) cyklu Literackie Ręko-Czyny zapraszamy na spotkanie Plecaki na wakacyjne skarby. Natomiast w każdy sierpniowy czwartek o godzinie 18.00 spotkamy się, by rozmawiać o książkach w wakacyjnym klimacie. Udowodnimy, że literatu-

ra na lato może być zarazem przyjemna i mądra.

Na sam koniec wakacyjnych atrakcji przygotowaliśmy dwie niespodzianki. W sobotę 27 sierpnia o godzinie 10.00 odbędzie się Pożegnania lata z Puciem, czyli spotkanie polsko-ukraińskie z autorką Martą Galewską-Kustrą. Pretekstem do wydarzenia jest ukraińskie wydanie książki. Porozmawiamy z autorką o fenomenie małego chłopca imieniem Pucio. Wypytamy, jak można wspierać rozwój mowy oraz na co warto zwracać uwagę przy dwujęzyczności dziecka. Po spotkaniu książkę będzie można kupić w specjalnej cenie. We wtorek 30 sierpnia o godzinie 18.00 odwiedzi nas natomiast Radek Rak, laureat Nagrody Literackiej Nike 2020 – wizyta będzie poświęcona jego najnowszej książce. Warto zapisać sobie te daty w kalendarzu! Na zajęcia wstęp wolny. Obowiązują zapisy cafe@nowaksiegarnia.pl.

Organizatorami wydarzeń są: KBF, Zgody 7, Cafe NOWA księgarnia, Kids in Kraków. (f)

DYŻUR W „GŁOSIE”

Z dziennikarzami można kontaktować się za pomocą poczty e-mail. Redaktor Jan Franczyk. Adres e-mail: franczykjan@gmail.com

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

- Czesław BAC, lat 71
- Zuzanna BARŁÓG, lat 97
- Jan BĘBEN, lat 89
- Józefa BROŚ, lat 86
- Edward CHACHURA, lat 73
- Andrzej CIEŚLIK, lat 70
- Halina DENKO, lat 91
- Aniela GÓRALIK, lat 90
- Leokadia GRELA, lat 97
- Jan GUGUŁA, lat 67
- Władysława HELMECKA, lat 76
- Janusz INGLOT, lat 81
- Kazimierz JANIA, lat 84
- Helena JANIKOWSKA, lat 106
- Ryszard KĘPA, lat 71
- Marek KOSACKI, lat 65
- Jadwiga KRAKOWIECKA, lat 89
- Zbigniew KULIK, lat 58
- Irena KUREK, lat 84
- Daniela ŁUKASIEWICZ-NIEWITOWSKA, lat 86
- Adela MAJ, lat 93
- Wiesław NOWAK, lat 62
- Marianna SUDER, lat 93
- Walerian TWARDOSZ, lat 80
- Łucja WAWRYKIEWICZ, lat 91
- Stanisław ZAJĄC, lat 77

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 9.

Uczestników pożegnano w Michałowicach z udziałem kawalerzystów Szwadronu im. Józefa Piłsudskiego z Nowej Huty.

KADRÓWKA WYMASZEROWAŁA DO KIELC

W minioną sobotę 6 sierpnia na granicy Krakowa i Michałowic odbyła się ceremonia pożegnania uczestników 42 po wojnie Marszu Szlakiem Pierwszej Kompanii Kadrowej. W uroczystościach wzięli udział kawalerzyści ze Szwadronu im. Józefa Piłsudskiego stacjonującego na Błoniach Mogiłskich.

Wcześniej 5 sierpnia Uczestnicy Marszu złożyli kwiaty przy pomniku Marszałka Piłsudskiego na ul. Jego imienia. Wzięli udział w uroczystej mszy na Wawelu i złożyli kwiaty przed sarkofagiem Marszałka. W godzinach wieczornych pod Kopcem Józefa Piłsudskiego, który został usypany 85 lat temu odbył się uroczysty capstrzyk z udziałem mi-

nistra Urzędu ds. Kombatantów Józefa Kasprzyka oraz prezydenta M. Krakowa Jacka Majchrowskiego. 6 sierpnia w 98. rocznicę wymarszu Kadrowki odbył się uroczysty apel na ul. Oleandry i apel pamięci przy Kwaterze Legionowej na cmentarzu Rakowickim.

(mp)
fot. autora

NOWOHUCKIE BOCIANY

Pisaliśmy na naszych łamach wielokrotnie o nowohuckich bocianach. Jesteśmy jedną z nielicznych enklaw w mieście Krakowie, gdzie znajdują się zamieszkałe gniazda bocianie. W tym roku znów wychowało się tutaj kilka bocianów, które miejmy nadzieję powrócą do swoich gniazd w następnych latach.

Dwa bociany urodziły się i wychowały w gnieździe przy ul. Drozyska obok domu państwa Bonarskich. Tutaj od lat gniazdują bociany. Szkoda, że znikło gniazdo przy ul. Siejówka. W tym roku odrodziło się gniazdo na ul. Klasztornej i tutaj także wychowały się dwa bociany. Jeszcze niedawno nasz reporter zrobił tutaj zdjęcia czwórki bocianów. Trójka była w gnieździe, a jeden siedział na pobliskiej lampie. Sporo bocianów urodziło się na „Bocianim Szlaku” w rejonie Niepołomic i Woli Batorskiej. Bociany już pomalu przygotowują się do odlotu do ciepłych krajów. Jestem przekonany, że znów powrócą w przyszłym roku w nasze strony. Może odrodzi się gniazdo w Wolicy na ul. Szlifierskiej na terenie Nowej Huty.

(mp) Fot. autor

14 SIERPNIĄ 2022, OD GODZINY 12:00
SCENA PRZY ZALEWIE NOWOHUCKIM

PIKNIK I KONCERT CHARYTATYWNY
POMOC KAROLINIE
POZNAJ JEJ HISTORIĘ

ZAGRAJĄ:
MIETEK SZCZEŚNIAK
CHRONIC INSOMNIA \ ORNETTE
ANTEK KRUPA \ GARAGE BAND
CRY OF PAIN \ OLD SCHOOL DUO
KRAKOWSKI CHÓR DZIECIĘCY

ATRAKCJE TOWARZYSZĄCE: GRILL,
ANIMACJE DLA DZIECI, GRY I ZABAWY INTEGRACYJNE

wyborcza.pl
GRUPA KZN Bieżanów WEDLINY medcam BRYKSY DIAMONDA

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Rozliczenia bezzgotówkowe

ul. Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11
całą dobę

ul. Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83
całą dobę Tel. 12 4 111 111

ul. Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22
8.00 - 15.00

ul. Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20
całą dobę Tel. 12 686 61 45

os. Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40
8.00 - 15.00

ul. Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95
8.00 - 16.00

Cm. Grebałów Tel. 12 645 14 35
8.00 - 15.30

Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46
8.00 - 15.30

www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta

tel. 12 4 111 111

tel. 12 658 21 11

ul. Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta

JAK UZYSKAĆ POTWIERDZENIE PRZYSŁUGUJĄCEGO PRAWA DO GROBU

Miesiące letnie to czas zwiększonej aktywności mieszkańców przy porządkowaniu kwestii prawnych grobów. Co zrobić, by nie utknąć w gąszczu przepisów? Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie przypomina, że wszelkie czynności formalnoprawne (decydowanie o pochówkach) jak i terenowe (postawienie, remont nagrobka) odbywają się na wniosek dysponenta lub współdysponentów grobu.

Do kogo należy prawo dysponowania grobem?

Niejednokrotnie ze względu na zawile relacje międzyludzkie dopełnienie formalności związanych z uzyskaniem prawa do grobu staje się dla wielu osób zagadnieniem dość delikatnym. Jednak warto pamiętać o swoich prawach i na bieżąco regulować powyższe kwestie. Kto zatem może dysponować grobem? Prawo to posiadają: małżonek zmarłego i pochowanego w tym grobie; jego krewni zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki itd.); krewni wstępni (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie itd.); krewni boczni do 4 stopnia pokrewieństwa (rodzeństwo, rodzeństwo rodziców, rodzeństwo dziadków); powinowaci w linii prostej do 1 stopnia (teściowie, synowa, zięć) o ile dokonano opłaty za nienaruszalność grobu ziemnego lub użytkowanie (w przypadku grobu murowanego lub niszy umowej). Jeżeli prawa do dysponowania grobem w równym stopniu przysługują więcej niż jednej osobie, to decyzje związane z grobem winny one podejmować wspólnie.

Zatem warunkiem posiadania prawa do dysponowania miejscem pochówku jest wnoszenie, co 20 lat, tzw. opłaty prolongacyjnej dla zapewnienia nienaruszalności grobu ziemnego.

W przypadku grobów murowanych - okres uiszczenia opłaty za użytkowanie gruntu pod grób określa umowa (na 30, 50 lub 99 lat). Umowa wskazuje także termin użytkowania niszy umowej (na 30 lat). Opłaty można dokonać w do-

wolny sposób: gotówką, bezgotówkowo, w kasie biur cmentarnych lub przelewem na konto bankowe. Prolongat ww. opłat można też dokonywać w ratach.

***

Jeżeli kwestie związane z prolongatami opłat za nienaruszalność mamy uregulowane to w pierwszej kolejności należy przygotować potrzebne dokumenty potwierdzające pokrewieństwo bądź powinowactwo do osoby pochowanej w grobie. Mogą to być akty stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgonu). Ujawnienie i uzyskanie potwierdzenia tego prawa następuje na wniosek.

Niestety i na tej płaszczyźnie występują spory i konflikty rodzinne. Często zdarza się, że do Zarządu Cmentarzy Komunalnych trafiają wnioski od osób, które chcą wykluczyć jednego z dysponentów grobu. Tymczasem, takie prawo stanowi dobro osobiste i podlega ochronie przewidzianej w art. 23 i 24 Kodeksu Cywilnego. Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2004 r. III CZP 59/04, sprawa o ustalenie uprawnienia do dysponowania grobem, w którym pochowane są zwłoki należy do właściwości Sądu Okręgowego. Zatem nie ma możliwości rozstrzygnięcia o powyższym w trybie administracyjnym. Również tylko na drodze sądowej możemy uzyskać prawo do grobu, jeżeli łączyła nas szczególna więź emocjonalna z osobą pochowaną w grobie, z którą nie jesteśmy spokrewnieni (np. z nianią).

Czy dziedziczymy prawo do grobu?

To pytanie bardzo często zadawane jest w biurze zarządu cmentarza. Otóż nie, dziedziczy się w świetle obowiązujących przepisów tylko prawa majątkowe, a prawo do grobu, w którym pochowano choćby jedną osobę posiada już charakter osobisty, a nie majątkowy. Reguły dziedziczenia mogą być brane pod uwagę przy ujawnieniu prawa do dysponowania grobem murowanym lub niszą urnową co do zasady jedynie w przypadku, gdy nikt nie został w grobie pochowany.

Dysponenti grobów murowanych i nisz urnowych mogą także ustanowić dysponentów na wypadek swojej śmierci (wyznaczyć konkretną osobę lub osoby które mają po nich przejąć opiekę nad grobem oraz wyznaczyć osoby mające prawo być pochowane w grobie bądź niszy).

Wyznaczyć osoby, które będą miały prawo do pochowania mogą także dysponenti grobów ziemnych. Stosowne formularze są dostępne w biurach obsługi klienta i na stronie internetowej BIP MJO ZCK Kraków.

Co ważne zarówno wnioski o ujawnienie przysługującego prawa do miejsca pochówku, jak i dyspozycje na wypadek śmierci można złożyć nie tylko osobiście w jednym z biur zarządu, ale także można je przesłać listownie za pośrednictwem poczty lub wrzucić do skrzynki nadawczej przy wejściu do biur zarządu. W

Powyższe kwestie zawarto w procedurach ZCK nr 12 i 13 znajdujących się na stronie internetowej BIPMJO ZCK Kraków. Tam również zamieszczone są stosowne wzory formularzy.

Do druku przygotował: Marcin Pietrzyk

15 sierpnia obchodzić będziemy kolejną rocznicę „Cudu nad Wisłą”, czyli zwycięstwa wojska polskiego nad sowieckimi hordami w 1920 roku i ocalenia Europy od zalewu bolszewizmu. Dla katolików będzie to jednocześnie uroczystość

Tydzień

15 sierpnia

Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny – dzień w Polsce nazywany często świętem Matki Bożej Zielnej, bo w kościołach święci się wówczas ziola, kwiaty i snopy dożynkowe. W sanktuariach maryjnych gromadzą się wtedy rzesze pielgrzymów. Na samą Jasną Górę przybywa ich corocznie kilkaset tysięcy. Z kolei dla polskich żołnierzy, ten dzień, to Święto Wojska Polskiego – święto Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, obchodzone 15 sierpnia na pamiątkę zwycięskiej Bitwy Warszawskiej w 1920 roku.

Warto przypomnieć, że wśród polskich historyków i wojskowych od czasów dwudziestolecia międzywojennego trwał spór o to, czy pokonanie bolszewików było efektem zdolności ówczesnych dowódców z Józefem Piłsudskim na czele, czy też był to efek specjalnej opieki nad Polską jej Królowej – Pani z Jasnej Góry. Wydaje się, że jedno nie wyklucza drugiego. Zresztą już generał Józef Haller, przeciwnik marszałka Piłsudskiego pisał, że nie tylko zjednoczenie narodu oraz postawa Armii Ochotniczej, której był generalnym inspektorem, wpłynęła na losy bitwy. Nie do przecenienia była także żarliwa modlitwa Polaków. To ta modlitwa umacniała wówczas polskiego ducha.

Jan L. Franczyk

POŻEGNALIŚMY RYSZARDA WŚCISŁO

Ostatni etap Ryszarda Wścisła dobiegł końca. Ryszard (na zdjęciu pierwszy z prawej) zapalony rowerzysta zmarł 3 sierpnia 2022 r. Już nie będzie przemierzać traktów i ścieżek rowerowych Polski z grupą rowerzystów „TOWARYST” (Toni, Waldek, Ryszard, Stanisław). Ryszard był twórcą corocznych wypraw rowerowych. Wspólnie Grupa przejechała Polskę wzdłuż i wszerz, pokonała kilka tysięcy kilometrów, docierali w najbardziej urokliwe zakątki kraju. Ryszard kochał jaz-

dę rowerem, czynnie uczestniczył w organizacji Biathlonu Nowohuckiego. Startował we wszystkich edycjach Biathlonu Nowohuckiego, ze znaczącymi sukcesami. Ryszard Wścisło urodził się w Bieńczykach, to na jego oczach rosła Nowa Huta, stąd zaangażowanie w Stowarzyszeniu „Moja Nowa Huta”. Nowa Huta i Kombinat Metalurgiczny to jego całe życie...

Uroczystości pogrzebowe odbyły się poniedziałek 8 sierpnia. Rozpoczęła je msza święta w Bazylice Opactwa Cystersów. Ryszard został pochowany w grobie rodzinnym na Cmentarzu Mogiłskim na os. Wandy.

PRZYJACIELE ZE STOWARZYSZENIA MOJA NOWA HUTA

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.

Redaguje zespół.

Telefon red.: 12 643-44-33 Faks: 12 643-66-33

E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.

Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.

Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: Marcin Świątkowski

DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,

Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.

Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.

Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

Notowania cenowe

NA "ZŁOTYM WIEKU"

Ten plac targowy na Mistrzejowicach mocno wrósł w nowobucki pejzaż. Prowadzi go od lat spółka kupiecka „Złoty Wiek” stąd nazwa placu, którą obecnie kieruje Marek Szady, wywodzący się ze znanej rodziny kupieckiej.

Obok znajduje się szereg sklepów tworząc w całości całkiem niezłe centrum handlowe. Znajdują się tutaj sklepy spożywcze, przemysłowe, apteka, kwaciarnie i punkty usługowe. Kusi także restauracja bar „Smily”.

W sklepie spożywczo-monopolowo-przemysłowym „Marko” kupimy ponoć najtaniej coś na humor i rewelacyjne ogórki małosolne po 15,90 zł/kg. według receptury śp. Józefa Szadego nestora rodu. Obok jest niedawno otwarty przeniesiony z os. Bohaterów Września sklep papierniczo-zabawkarski „Papi-rus”. Tutaj kupimy pełne wyposażenie do szkoły, zabawki i możemy skorzystać z usług poligraficznych (reklama na 1 stronie). Tutaj znajdują się placówki firmy BeMiS oferujące produkty żywnościowe wysokiej jakości, według w tym kielbasy (pyszna z galaretką) w granicach 30-45 kaszankę wiejską po 15,90 zł/kg i domowe wyroby takie jak pierogi, naleśniki, kotlety i inne. Oczywiście serce placu stanowią stragany z warzywami i owocami. Sprzedaż prowadzą kucpy i bywają producenci. Ceny są umiarkowane i w tym tygodniu ziemniaki kosztowały 2,50-3 zł/kg. Pomidory były w cenie od 4 do 8 zł/kg, a ogórki świeże w cenie od 4 do 6 zł/kg. Można kupić pęczek suszonego kopru, czosnek po 2 zł i postawić w słoju na małosolne. Potniała papryka i „igolomska” kupimy już od 7 zł/kg do pomidorowej po 10 zł/kg. Trzyma cenę bób, który kosztuje 15-16 zł/kg i nieco zniżyła cenę fasolka szparagowa do 12 zł/kg. Droga jest nowa fasola jasek, bo kosztuje 30 zł/kg. Kalafior i brokuły oscylują wokół 5 zł/szt. Zielenina w postaci kopru, pietruszki, szczypiory kosztuje po 2 zł/pęczek. Z owoców rekomenduję obecnie papierówki po 5 zł/kg czarne jagody po 18 zł/kg, czereśnie w cenie od 10 do 15 zł/kg i śliwy po 5-6 zł/kg, a także rodzime morele i brzoskwinie do 10 zł/kg. Przy placu targowym są pawilony z których polecam kwaciarnie, ryby, pieczywo i ganki emaliowane jeszcze z Olkusa. Jest także pizzeria. Z usług polecam pracownię szewsko-kaletniczą, a niedaleko placu jest znana pralnia BM Foka. Kto ma szczęście może skorzystać z punktu LOTTO i wygrać miliony złotych, bo w tym tygodniu była kumulacja w granicach 2 700 000 zł. Powodzenia.

(sp) Fot. autor

WALUTA

Po dużych spadkach euro i dolara kursy walut obcych się ustabilizowały. W kantorze na pl. Bińczyce, paw. 24, tel. 12 641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 4,58-4,64 zł; euro: 4,67-4,72 zł; GBP: 5,54-5,61 zł; CHF: 4,77-4,83 zł.

(mp)

Propozycje na kolejny tydzień

BULWAR [T] SZTUKI

+ 12 VIII (piątek), godz. 18 – Teatr Łaźnia Nowa. Duża Scena: „Śnieg”. Poeta Ka po kilkunastu latach pobytu na Zachodzie wraca do rodzinnego miasteczka Kars. Prowadzi śledztwo dziennikarskie dotyczące rzekomych samobójstw młodych kobiet. Tuż po jego przybyciu rozpętuje się śnieżycy, która odcina Kars od reszty świata. Nadchodzi rewolucja. Miasteczko staje się miniaturą państwa, obnażając jego wewnętrzne problemy, mechanizmy i napięcia, a Ka zostaje wciągnięty w sieć intryg snutych przez dążących do władzy: wojskowych, nacjonalistów, fanatyków religijnych i terrorystów. Rozdarty między tradycją a nowoczesnością, Wschodem a Zachodem, zinstytucjonalizowaną religią a osobistym poszukiwaniem Boga, targany wątpliwościami bohater musi określić, po której stoi stronie. Zdaje się, że uratować go mogą jedynie poezja i miłość. Ale czy ocalenie w tym świecie jest jeszcze możliwe? Spektakl powstał na podstawie książki Orhana Pamuka pt. „Śnieg” w tłumaczeniu Anny Polat.

Reżyseria: Bartosz Sztybel. Adaptacja i dramaturgia: Mateusz Pakuła. Choreografia: Dominika Knapik. Muzyka: Dominik Strycharski. Scenografia i kostiumy: Małgorzata Szydłowska. Reżyseria światła: Marcin Chlanda. Wideo: Maciej Szczęśniak. Przemysław Czepurko. Realizacja filmowa: Przemysław Fik. Operatory kamer: Jacek Martini-Kielan, Błażej Szymczyk. Inspicjent: Marcin

Stalmach. Występują: Anna Paruszyńska-Czacka, Aleksandra Przybył, Marta Zięba, Paweł Charyton, Juliusz Chrzastowski, Szymon Czacki, Daniel Dobosz, Dominik Stroka, Artur Święs, Andrzej Szeremeta oraz Jerzy Trela (w materiale wideo). Produkcja: Teatr Łaźnia Nowa. Koprodukcja: Gdański Teatr Szekspirowski, Studio teatralne, Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach. Czas trwania: 180 minut.

+ 13 VIII (sobota), godz. 5 – Koncert głębiokiego słuchania z Rafałem Mazurkiem

+ 13 VIII (sobota), godz. 18 - Teatr Łaźnia Nowa. Duża Scena: „Śnieg”.

+ 14 VIII (niedziela), godz. 15 – Jadalna Nowa Huta.

+ 14 VIII (niedziela), godz. 18 – Orion Orient. Koncert. Orion Orient to koncept założony przez Squala i Kaj'ta – DJ'ów, promotorów, producentów i diggerów. Jest to głęboka podróż w świat orientalnej elektroniki, przeplatana wieloma gatunkami i otwarta na różne tempo i nastroje. Podczas setów tempo wzrasta wraz z przyspieszeniem bicia serca – od downtempo po organic house. Muzyka wpasowuje się idealnie we wszelkiej maści wydarzenia: od wielkich festiwali po niszowe imprezy. Orion Orient występowali m.in. na OFF Festivalu, EgoDrop czy EtnoKraków oraz licznych imprezach klubowych. Współtworzą cykl Electronica Esoterica.

+ 14 VIII (niedziela), godz. 21 – Kino plenerowe: „Nie obchodzi mnie, czy przejdziemy do historii jako barbarzyńcy” (Rumunia, Francja, Hiszpania, Anglia, Niemcy 2018 / 140'), reżyseria: Radu Jude. Przytoczone w tytule słowa rumuńskiego marszałka Iona Antonescu wypowiedziane w 1941 r. zainicjowały przeprowadzone z nazistami „akcje samooczyszczające” w Transnistrii i Besarabii. Młoda reżyserka teatralna Mariany Marin próbuje przeprowadzić rekonstrukcję zdobycia przez rumuńską armię Odessy w 1941 r., w wyniku której doszło do hekatomby ludności żydowskiej. Podejmuje grę z (nie)pamięcią o tym wydarzeniu – spotyka się jednak ze społecznym wyparciem.

+ 18 VIII (czwartek), godz. 20.30 - Wakacyjna Akademia Filmu Polskiego: „Pan T.” (Polska 2019 / 101'). Powstająca z powojennych ruin Warszawa roku 1953 to miejsce, w którym wszystko jest możliwe. Wszelobocna niepewność, donosy i kontrola osławiane są wdoką i dobrym towarzystwem. To wszystko zna z własnego doświadczenia Pan T. – uznany pisarz, który gnieździ się w ciasnej kłitce w hotelu dla literatów. Życie głównego bohatera nabierze tempa, gdy władze

zaczną podejrzewać go o nieczne zamiary wysadzenia Pałacu Kultury i Nauki. Marcin Krzyształowicz stworzył dzieło osadzone w komunistycznej Polsce, a mimo to pełne blasku, energii i humoru. Na tle końcówki czasów stalinowskich Pan T. to postać-azyl, w której życiu króluje literatura, jazz i swoboda. Bohaterowi patronuje osobowość Leopolda Tyrmanda. W tytułowej roli – powracający w wielkim stylu, po niemal dekadzie przerwy – Paweł Wilczak.

(f)

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Klubu Kuźnia Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Złotego Wieku 14 poleca:

+ Agata Romaniuk, **Proste równoległe**. Wydawnictwo Agora, Warszawa 2022. Dwa życiorysy, dwie historie, dwie drogi, które dzieli wszystko, a łączy muzyka. Polska, połowa lat 80. XX w. Młodziutka Marta Rychter podczas wakacji spędzanych z rodzicami poznaje nad morzem enigmatyczną Wandę Krajewską, najwybitniejszą polską skrzypkaczkę. Wanda od lat odmawia występów, nikt nie wie dlaczego, choć plotkami żyje cała muzyczna Warszawa. Czy to prawda, że była kochanką wiceministra kultury i pupilką władzy? A może pije i w pewexie odkładają dla niej najlepsze koniaki, po które wieczorami wysyła męża? Marta zostaje jedyną uczennicą, a zarazem powierniczką starszej o pokolenie Wandy. Próbuje odtworzyć powikłaną historię jej życia, miłości oraz stale towarzyszącego Krajewskiej poczucia stry. Chlonie muzyczną wrażliwość swojej nauczycielki, ale zaczyna rozumieć, że nie może iść po jej śladach. Żeby ocalić swoją niezależność, będzie musiała zrezygnować z lojalności. Tylko w ten sposób zdola dotrzeć Wandzie kroku.

+ Makoto Shinkai, **Naruki Nagakawa, Ona i jej kot**. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2022. Cztery kobiety, cztery koty, cztery przeplatające się ze sobą historie. Miyu czuje, że jest inna niż wszyscy, i dlatego żyje samotnie. Pewnego deszczowego wiosennego dnia w kartonowym pudle znajduje kota i zabiera go do domu. Reina, tak samo niezależna jak jej kotka Mimi, wkracza w dorosłość, nie zawsze przyjazny świat. Aoi to młoda kobieta, której życie naznaczyła śmierć najlepszej przyjaciółki. Staruszka Shino i jej kot wspierają bratanka, który szuka swojego miejsca w życiu. Życiowym zmaganiom bohaterki dyskretnie przyglądają się koty, a z tej czulej obserwacji rodzi się szczególna, głęboka więź. Bo przecież świat koci niewiele się różni od ludzkiego, a wsparcie, jakie zapewnia druga istota, pozwala zmagać się z małymi i wielkimi problemami. Ona i jej kot to cztery pełne uroku i zachwyty nad życiem opowieści, które powstały dzięki kotom zabranym z ulicy. To także nowa odsłona jednej z pierwszych prac znanego japońskiego reżysera filmów animowanych Makoto Shinkai.

Nowobuckie Laboratorium Dziedzictwa, os. Górali 5
+ 15 VIII, godz. 17 - „Noc Cracovia Sacra: słuchaj, synu, nauk mistrza”. Projekcja filmu o współczesnym życiu codziennym mnichów cysterskich w Mogile w reżyserii Krzysztofa Ridana. Producent: Ośrodek Kultury Norwida. Dofinansowano ze środków Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Wstęp wolny.
+ Do 16 X - 800 lat Opactwa Cystersów w Mogile: Modus vivendi, czyli zwyczajnik cysterski w kadrze. Wystawy plenerowej. Fotografie: Krzysztof Ridan. Kurator: Urszula Tłomak. Opracowanie graficzne: Krzysztof Piła. Dofinansowano ze środków Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Wystawę można oglądać do 16 października 2022 r.
ARTzona Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, os. Górali 4
+ 13 VIII, godz. 10:00-14:00 „Myśli na dobry czas – Kreatywne śniadanie w Ogrodzie ARTzone”. Wydarzenie w ramach projektu Wyjątkowe Historie Powszechne. Dom Kultury. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, Miasta Kraków oraz Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Koordynatorka projektu: Małgorzata Hajto. Wstęp wolny. Obowiązują zapisy: m.hajto@okn.edu.pl.
+ 17 VIII, godz. 11:00-13:30 „W trosce o siebie – cykl dla mam”. Prowadzenie: Zofia Noworól-Ostrowska. Zajęcia w ramach Klubu Rodziców. Koszt pojedynczych zajęć: 1 zł.
+ 18 VIII, godz. 18:00-20:00 „Album na wakacyjne zdjęcia”. Rękodzielniczy warsztat tworzenia albumów na zdjęcia. Prowadzenie: Agnieszka Pięta-Jadczak. Wstęp: 50 zł osoba. Zapisy: a.pieta-jadczak@okn.edu.pl
+ Do 30 IX - Plener w Lanckoronie. Wystawa zbiorowa: Marek Czeremański, Wioletta Józefowska, Genowefa Kociołek, Marzena Kruszc, Monika Mitan, Ewa Nowakowska-Włodek, Elżbieta Rączkowska, Elżbieta Rutkowska, Lidia Serafin, Maria Stano, Krystyna Stawarz.
Klub Kuźnia OK im. C.K. Norwida, os. Złotego Wieku 14
+ Do 29 VIII - Żaby lubią niezapominajki. Wystawa prac uczestników zajęć plastycznych w Klubie Kuźnia.
+ Do 20 IX - Szlak plenerowych rzeźb i instalacji nowobuckich – wystawa fotografii i grafik.

(f)

NOWE WYDANIE ALBUMU HUTNIKA KRAKÓW

Właśnie ukazał się album podsumowujący miniony sezon w wykonaniu zawodników Hutnika Kraków. Album podobnie jak ubiegłoroczne wydanie nie trafi do sprzedaży, a otrzymają go jedynie najbardziej zasłużone w minionym sezonie dla klubu osoby: sponsorzy, partnerzy, członkowie stowarzyszenia i wolontariusze. Nakład albumu to 100 sztuk.

Pięknie ilustrowane fotografiami i zawierające komplet wyników oraz najciekawszych wydarzeń z minionego sezonu albumy dostarczone zostały do wybranych osób firmą kurierską już w poniedziałek. Ale to nie jedyne pamiątki, które znalazły się w przesyłkach:

- Zawartość przesyłek jest różna w zależności od zaangażowania i poziomu wsparcia - wyjaśnia Artur Trębacz, prezes Hutnika Kraków - Zarówno albumy, jak i proporzyczki z wynikami z minionego sezonu nie będą dostępne w naszym sklepie internetowym. Podobnie jak oprawiona w ramkę naszywka z rozgrywek eWinner 2 Ligi, którą osobiście uważam za najciekawszy gadżet w przesyłkach. Nasz partner techniczny w porozumieniu z PZPN ustalił, że na koszulkach zamiast naszywek znajdują nadruki z logotypem ligi. W związku z tym pakiet naszywek przygotowanych przez związek mogliśmy oprawić i przesłać osobom nas wspierającym w formie podziękowań. Dzięki temu te osoby mogą poczuć się częścią tych rozgrywek i częścią naszej drużyny. - dodaje Przedstawiciele zarządu Hutnika zrobili jeden wyjątek. Zestaw w postaci proporzyczka i albumu trafi także na licytację dla Łukasza Bałickiego, kibica Hutnika dla którego zbierane są środki na leczenie. Tradycyjnie członkowie stowarzyszenia w swoich paczkach otrzymali również plastikowe karty członkowskie. Tutaj także jest pewna nowość:

- Od tego sezonu karty członkowskie zawierają unikalny kod przypisany do danego kibica - wyjaśnia Marcin Kądziółka, specja-

lista ds. marketingu i PR Hutnika Kraków. - Dzięki temu członkowie stowarzyszenia nie muszą posiadać karnetu, a sama karta członkowska będzie elektronicznym karnetem i wszyscy posiadający status złoty i platynowy będą mogli wejść na stadion - dodaje.

Takie ułatwienie to zasługa rozwijającej się od początku roku współpracy Hutnika z firmą Visualnet, która jest operatorem Systemu Biletowego visualTicket:

- Nasza firma posiada doświadczenie w dostarczaniu systemów biletowych w całej Polsce, w tym także podczas rozgrywek Fortuna 1 Ligi i eWinner 2 Ligi. - wyjaśnia Michał Kucharski, przedstawiciel visualTicket - Współpraca z Hutnikiem z miesiąca na miesiąc się rozwija. Obecnie wprowadziliśmy do systemu obsługę kart dla członków stowarzyszenia dzięki czemu w wygodny i szybki sposób mogą oni dostać się na stadion. Ale to nie koniec, w przyszłości dzięki posiadanym kartom będą mogli brać udział w innych akcjach oraz korzystać ze zniżek przygotowanych specjalnie dla nich - dodaje.

Przypomnijmy, że Hutnik Kraków niespodziewanie pozostał na poziomie eWinner 2 Ligi. Drużyna pod wodzą trenera Andrzeja Paszkiewicza rozgrywki rozpoczęła udanie i w trzech meczach zanotowała 4 punkty odnosząc zwycięstwo z rezerwami drużyny Mistrza Polski oraz remisując ze spadkowiczem z Fortuna 1 Ligi drużyną GKS Jastrzębie.

(red)

Fot. Marcin Kądziółka

NOC CRACOVIA SACRA 2022

Kraków

N O C —
C R A C
O V I A
S A C R
A

14 i 15
SIERPNIA
2022

KRAKOWSKIE
noce

www.krakowskienoce.pl

Noc Cracovia Sacra organizowana jest w Krakowie od 2008 roku. W swoim kształcie, charakterze i bogactwie programowym nie ma odpowiednika w całej Europie. Kraków już w średniowieczu zachwycał urodą, mnogością i wystrojem kościołów, zaskakiwał liczbą klasztorów, które były ważnymi centrami kultury, barwnymi uroczystościami, bogatą obrzędowością, był też ważnym ośrodkiem myśli religijnej. Przez całe wieki, aż po czasy współczesne, podnoszony był fenomen kultury duchowej, w tym także religijnej miasta.

Noc Cracovia Sacra stanowi wyjątkową okazję do prezentacji i zapoznania się z unikatowym dziedzictwem sakralnym Krakowa oraz jego okolic. Prezentowany corocznie program Nocy jest bardzo bogaty i zróżnicowany. Oprócz zwiedzania najpiękniejszych świątyń Krakowa i okolic, odkrywania kościelnych zabytków i dzieł sztuki na co dzień niedostępnych, oferuje liczne wystawy, koncerty, czy spektakle o tematyce sakralnej. W przedsięwzięciu udział bierze szereg krakowskich, ale również, co warto podkreślić, podkrakowskich klasztorów i kościołów – niemal od początku w projekt zaangażowały się siostry benedyktynki ze Staniąt, ojcowie benedyktyni z Tyńca, czy ojcowie cystersi z Mogiły.

W realizację projektu angażują się również inne podmioty, jak np. Muzeum UJ Collegium Maius, Pałac Biskupa Erazma Ciołka - oddział Muzeum Narodowego, Muzeum Archidiecezjalne, czy Nowohuckie Centrum Kultury. Dzięki wzajemnej współpracy udało się przygotować i zrealizować szereg bezcennych wystaw sakralnych, prezentujących m.in. relikwiarze i relikwie świętych od Jacka Odrowąża do Jana Pawła II; szaty grobowe królowej Jadwigi, niezwykle cenne szaty liturgiczne pochodzące z warsztatów tkackich całej Europy; unikatowe naczynia i paramenty liturgiczne; najcenniejsze obiekty ze zbiorów klasztornych bibliotek i archiwów, w tym słynny rękopis "Dzienniczka" św. siostry Faustyny Kowalskiej (po raz pierwszy publicznie udostępniony), Graduał karmelitański (barokowy manuskrypt) oraz liczne starodruki, dokumenty i księgi liturgiczne. W ramach przedsięwzięcia udało się

udostępnić do zwiedzania - często po raz pierwszy - wyjątkowe miejsca ukryte za klasztorą klauzurą, takie jak np. krypty znajdujące się w Opactwie Tynieckim, krypty w podziemiach kościoła św. Kazimierza Królewicza, czy w klasztorze oo. Kamedułów na Bielanych; liczne skarbcze, kapitularze, biblioteki i archiwa, ogrody i wirydarze oraz inne obiekty i pomieszczenia klasztorne.

W tym roku odbędzie się kolejna, 15. jubileuszowa odsłona Nocy, z motywu przewodnim Wokół krzyża. Tegoroczna edycja jest wyjątkowa, nie tylko ze względu na swój okrągły jubileusz, ale również z uwagi na fakt, że zbiega się z ważnymi jubileuszami kilku krakowskich klasztorów: 800 - leciem Opactwa Cystersów w Mogile, 550 - leciem obecności Paulinów na Skalce, czy 800-leciem Parafii Mariackiej. W programie tegorocznej Nocy, która tradycyjnie odbędzie się 14 i 15 sierpnia, oprócz zwiedzania obiektów sakralnych, zaprezentowane zostaną liczne wystawy tematyczne, koncerty. Szczegółowy program Nocy, jak również wszelkie informacje na temat udziału w poszczególnych wydarzeniach dostępne będą na stronie Miasta: www.krakowskienoce.pl.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny; do niektórych obiektów obowiązywać będą bezpłatne wejściówki

***

Poniżej prezentujemy wydarzenia, które odbędą się w Opactwie Cystersów w Mogile

14 sierpnia 2022 (niedziela):

▪ 9.00 - 20.00 zwiedzanie wystaw

plenerowych: „800 - lat Opactwa Cystersów w Mogile”, „Gotyckie krzyże w fotografii”, „Modus vivendi, czyli zwyczajnik cysterski w kadrze” (zdjęcia z filmu „Słuchaj, synu, nauk mistrza”, reż. Krzysztof Ridan, więcej informacji na stronie: www.nhlab.okn.edu.pl);

▪ 10.00 - 18.00 zwiedzanie Muzeum Duchowości i Kultury Cystersów (zwiedzanie z przewodnikiem);

▪ 19.00 „W krzyżu cierpienie. Stabat Mater Dolorosa”. Wykonawcy: Magda Niedbała-Solarz (mezzosopran). Tomasz Chmiel (dyrygent). Krakowska Młoda Filharmonia-Orkiestra Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. M. Karłowicza w Krakowie. W programie: J.S.Bach, A.Vivaldi, G. Fauré.

15 sierpnia 2022 (poniedziałek):

▪ 9.00 - 20.00 zwiedzanie wystaw plenerowych: „800 - lat Opactwa Cystersów w Mogile”, „Gotyckie krzyże w fotografii”, „Modus vivendi, czyli zwyczajnik cysterski w kadrze” (zdjęcia z filmu „Słuchaj, synu, nauk mistrza”, reż. Krzysztof Ridan, więcej informacji na stronie: www.nhlab.okn.edu.pl);

▪ 10.00 - 18.00 zwiedzanie Muzeum Duchowości i Kultury Cystersów (zwiedzanie z przewodnikiem, wstęp wolny);

▪ 19.00 „Słuchaj, synu, nauk mistrza” (Aula Opata Marcina Biało-brzeskiego). Projekcja filmu o współczesnym życiu codziennym mnichów cysterskich w Mogile w reżyserii Krzysztofa Ridana (wstęp wolny, więcej informacji na stronie: www.nhlab.okn.edu.pl).

(f)

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚWIĘTE

Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.

Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.

Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.

Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.

Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.

Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.

Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.

Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.

Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.

Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.

ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.

Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.

Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.

Pleszów: 7.30, 11.30.

Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.

Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.

Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.

Kościelniki: 10.30, 18.30.

Wolica: 9.00, 18.00.

Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

Słowa na niedzielę

14 sierpnia 2022 roku

„Czy myślicie, że przyszedłem dać ziemi pokój?” /por. Łk 12/

Jezus Chrystus, do którego odnosimy określenia „Emanuel”, „Książę Pokoju” mówi, że nie przyszedł przynieść na ziemię pokoju. Jak to rozumieć? Odpowiedzi szukamy w innym stwierdzeniu: Pokój mój daję wam. Nie tak jak daj świat. Bo świat w gruncie rzeczy nie szuka pokoju serc, pokoju sumień i pokoju sprawiedliwości. Jemu zależy raczej na ustabilizowaniu napięć, równowadze sił, odstraszeniu potencjalnego wroga. Pokój Boży wypełnia nasze wnętrza. Względny spokój wisi na włosku wiarygodności podpisanych rozejmów.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

• **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44. Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

• **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 12 425-75-40 (całą dobę).
• **Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30,** tel. 12 648-59-57 – od poniedziałku do piątku w godz. 8–21, w soboty od godz. 8 do 16, w niedziele – nieczynna.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

• Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
• NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZIAŁ NOWA HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Oddział Nowa Huta zaprasza na **ekspozycję poświęconą garncearstwu prehistorycznemu**, która znajduje się w os. Branice, ul. Sasanek 2A, w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–14.00, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14.00–18.00. Informacje: 12 640-80-60; <http://ma.krakow.pl/odwiedz-muzeum/godziny-otwarcia/>.

STRZELNICA SPORTOWA W PLESZOWIE

Strzelnica Sportowa w Pleszowie prowadzona przez Klub Strzelecki LOK (dojazd od ul. Igołomskiej i Suchy Jar) czynna jest we wtorki, czwartki i soboty od godz. 11.00 do godz. 16.00. Posiada tory 25 i 50 metrów. Można tutaj uprawiać sport strzelecki z broni małego kalibru oraz broni centralnego zapłonu (z broni własnej lub wypożyczonej na miejscu).

KINO „SFINKS”

Od 15.07 do 25.08 – przerwa wakacyjna.

W TEATRZE LUDOWYM

Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1

• 12 VIII (piątek), godz. 19 – Wujaszek Wania.
• 13 VIII (sobota), godz. 19 – Głos ludzki/Piaf.
• 14 VIII (niedziela), godz. 19 – Wszystko o kobietach.
• 18 VIII (czwartek), godz. 19 – Sarenki.

Z NOTESU KIBICA

11.08 (czwartek) – godz. 9-18.30, PreZero Grand Prix PLS w siatkówce plażowej mężczyzn z udziałem 16 zespołów Polskiej Ligi Siatkówki i I ligi (tereny basenu Wandzianka obok Zalewu – ul. Bulwarowa)

12.08 (piątek) – godz. 9-18.30, PreZero Grand Prix PLS w siatkówce plażowej mężczyzn z udziałem 16 zespołów Polskiej Ligi Siatkówki i I ligi

13.08 (sobota) – godz. 9-18.30, PreZero Grand Prix PLS w siatkówce plażowej mężczyzn z udziałem 16 zespołów Polskiej Ligi Siatkówki i I ligi

13.08 (sb) – godz. 17, V liga piłki nożnej – grupa zachodnia: Sokół Kocmyrzów – Złomex Branice, Wiślanka Grabie – Karpaty Siepraw

13.08 (sb) – godz. 17, piłkarska klasa okręgowa – grupa II: Grębałowianka – Cedronka Wola Radziszowska; godz. 17.30: Orzeł Piaski Wielkie – Partyzant Dojazdów

13.08 (sb) – godz. 17, piłkarska klasa okręgowa – grupa III: Puszcza II Niepołomice – Orzeł Myślenice

13.08 (sb) – godz. 16, I runda piłkarskiego Pucharu Polski w podokręgu wielickim: Błyskawica Wyciąże – LZS Czarnochowice; godz. 18: Złomex II Branice – Dąb Zabierzów

14.08 (niedziela) – godz. 11-18, PreZero Grand Prix PLS w siatkówce plażowej mężczyzn z udziałem zespołów Polskiej Ligi Siatkówki i I ligi

14.08 (nd) – godz. 10, piłkarska Małopolska Liga Juniorów: Puszcza Niepołomice – Bruk-Bet Termalica Nieciecza

14.08 (nd) – godz. 16, II liga piłki nożnej: Hutnik – Kotwica Kołobrzeg

14.08 (nd) – godz. 17, piłkarska klasa okręgowa – grupa III: Nadwiślanka Nowe Brzesko – Zryw Szarów

15.08 (poniedziałek) – godz. 15, I liga piłki nożnej: Puszcza Niepołomice – Bruk-Bet Termalica Nieciecza

17.08 (środa) – godz. 17.30, II runda piłkarskiego Pucharu Polski w podokręgu krakowskim: Ekler Baranówka – Grębałowianka, Galicja Raciborowice – Olimpia Czapple Wielkie, Partyzant Dojazdów – Proszowianka Proszowice, Szreniawa Koszyce – Bronowianka Kraków, Zawisza Sulechów – Zieleńczanka Zielonki

18.08 (czwartek) – godz. 17.30, XIX Memoriał Jerzego Huberta Wagnera w siatkówce mężczyzn: Argentyna – Serbia, Polska – Iran (Tauron Arena Kraków, ul. Stanisława Lema w Czyżynach)

Z PIŁKARSKICH BOISK

Puchar Polski w podokręgu krakowskim, I runda: Wanda – Juwenia Prandocin 4-3, Kosynierzy Łuczyce – Zawisza Sulechów 3-4, Szreniawa Koszyce – Bratniak Kraków 6-2, Uniwersum Kraków – Ekler Baranówka 0-8, Piłomień Kościelec – Galicja Raciborowice 0-3. Spotkania II rundy rozegrane zostaną 17 sierpnia, już z udziałem zespołów z klasy okręgowej.

(dan)

HUTNIK – SIARKA TARNOBRZEG 6-0 (4-0)
1-0 – Serafin (28), 2-0 – Serafin (33), 3-0 – Świątek (43. rzut karny), 4-0 – Świątek (45. karny), 5-0 – Assinor (73), 6-0 – Kielis (89).

HUTNIK: Szewczyk – Głogowski, Andrzejewski, Urban – Zięba (76. Kielis), Marcinkowski (83. Luberda) – Iwanicki (68. Drag), Jacak (76. Zawadzki), Świątek, Serafin (81. Królikowski) – Assinor.

Sędziował Damian Gawęcki z Kielc. Żółte kartki: Marcinkowski, Świątek, Zięba – Tyl, Pietryga, Bierzało, Józefiak. Widzów: 950.

Zaczęliśmy niemrawo, ale duże słowa uznania dla Kacpra Szewczyka, bo spisał się wyjątkowo dobrze i dzięki jego wyczynom uratowaliśmy początek. Potem padło kilka wskazówek i udało nam się wrócić do gry – mówił na pomeczowej konferencji drugi trener hutników, Przemysław Antoniak (pierwszy, Andrzej Paszkiewicz, pauzował po czerwonej kartce, a formalnie drużynę prowadził Maciej Papież).

Rzeczywiście, na początku było bardzo gorąco w pole karnym nowohuckich piłkarzy. Ich bramkarz był jednak tego dnia jedną z wiodących postaci meczu. Hutnicy za moment mogli nawet objąć prowadzenie, ale przez jakiś czas przeważali jeszcze przyjezdni. I trzeba było jeszcze trochę poczekać, aby zmienił się obraz gry. Sprawili to

gol Patryka Serafina, który wbiegł pomiędzy przeciwnych defensorów i okazało się, iż to oni są bardzo niemrawi. Potwierdziło to następne trafienie pomocnika Hutnika, kiedy ruszył do odbitej przez bramkarza piłki, a rywale stali i przypatrywali się.

Po Serafinie wiodącą rolę zaczął spełniać z kolei Mark Assinor, zamieszany w dwa następne gole. Czasami za bardzo kocha on piłkę, ale ma inne walory. Ot, faulowany i przewrócony przez przeciwnika nie czeka na gwizdek, lecz wstaje i gna z piłką do przodu. Po jednej z takich akcji golkeeper Siarki dopuścił się faulu i kapitan krakowian, Krzysztof Świątek, wykonał wyrok z karnego. I za chwilę znowu zmienił wynik z „jedenastki”.

Zaraz po przerwie goście dokonali

aż czterech zmian, co sprawiło, iż zaczęli dłużej utrzymywać się przy piłce. Efektów żadnych z tego właściwie nie było, choć raz posłali piłkę do siatki, ale uderzający był na spalonym, a w 70 min jeden z nich trafił w poprzeczkę. I to było na tyle, jeśli chodzi o ich dokonania ofensywne po zmianie stron. Natomiast szanujący piłkę i swoje siły zawodnicy z Suchych Stawów, jeszcze szukali kolejnych okazji. I najpierw Assinor popisał się pięknym uderzeniem pod poprzeczkę (podawał Serafin), a w końcówce jeszcze Patryk Kielis przelobował bramkarza.

Nikt nam tak nie skoopał tyłków w XXI wieku – podsumował występ Siarki jeden z tarnobrzeskich dziennikarzy. Była to bowiem najwyższa porażka tego zespołu w tym wieku.

W tym tygodniu hutników czekają dwa kolejne występy w II lidze. Najpierw udadzą się w długą podróż do Raduni Stężycy (około 1250 km tam i z powrotem). Natomiast w niedzielę zagrają u siebie z Kotwicą Kołobrzeg.

(dan)

POKAZ KLISIEWICZA

PUSZCZA NIEPOŁOMICE – CHOJNICZANKA CHOJNICE 3-2 (1-1)

0-1 – Mikołajczak (7), 1-1 – Klisiewicz (38. rzut karny), 2-1 – Klisiewicz (80), 3-1 – Klisiewicz (84), 3-2 – Grolik (90).

PUSZCZA: Komar – Pięczek, Wojcnowicz, Solowiej, Koj – Hajda, Serafin, Cichoń (32. Thiakane, 90. Mroziński), Tomalski, Bartosz (32. Aftyka) – Klisiewicz (90. Boguski).

Sędziował Piotr Rzucidło z Warszawy. Żółte kartki: Klisiewicz, Hajda, Mroziński – Mikołajczak, Mikołajczyk, Wolsztyński, Karbowy, Drewniak. Widzów: 800.

W poprzednim sezonie małopolscy piłkarze długo bronili się przed spadkiem z I ligi. Teraz jednak nie chcą tego zno-

wu przeżywać i od początku rozgrywek radzą sobie nadspodziewanie dobrze. Z Chojniczanką dali się jednak szybko zaskoczyć po strzale z „szesnastki” pod poprzeczkę i trochę trwało zanim doszli do siebie. Samo posiadanie piłki nic im nie przynosiło i z lekka rozsierdzony trener Tomasz Tułacz dokonał zmian w składzie. Po paru minutach jednak udało im się wyrównać, lecz z karnego, po zagranii ręką jednego z gości.

I od tego momentu niewiele się działo i wyglądało, że skończy się na podziale punktów. „Zubry”, jednak obudziły się w końcówce. Właściwie to pochodzący z Głogowa Małopolskiego młody napastnik, Lucjan Klisiewicz, który jest wśród nich od 2019 roku, ale więcej czasu spędził na wypożyczeniach

niż dla nich grał. Był to jego najlepszy występ w I lidze, zakończony hat-trickiem. Drugiego gola uzyskał po ładnej główce, a przy trafieniu decydującym o zwycięstwo Puszczy wykazał najwięcej przytomności w sporym tłoku pod bramą chojniczanki.

Trudnych przeciwników ma w tym tygodniu zespół z Niepołomic. Na początek czeka go występ w Łodzi przeciwko ŁKS, a w następnym spotkaniu będzie gościł Bruk-Bet Termalica Nieciecza. W obydwu klubach nie kryją, że chcą awansować do ekstraklasy. Na razie jednak Puszcza dotrzymuje kroku w tabeli łodzianom, a wyprzedza Bruk-Bet.

(dan)

Lato 2022 z LOK-iem

Zarząd Miejski Ligi Obrony Kraju w Krakowie-Nowej Hucie organizuje w ramach „Akcji Lato 2022” Dni Otwarte Strzelnicy dla dzieci i młodzieży szkolnej, pozostającej w okresie wakacji w domu.

W czasie tych dni instruktorzy strzelectwa sportowego LOK będą nieodpłatnie prowadzili z młodzieżą naukę bezpiecznego obchodzenia się z bronią sportową oraz celowania i strzelania. Szkolna Strzelnica LOK w Zespole Szkół Ogólno-

kształcących nr 14 na os. Dywizjonu 303/66 czynna będzie w dniach 17, 19, 22, 24, 26, 29 sierpnia prze południu, w godzinach od 11 do 14 oraz po południu, w godz. 16-18. Na zakończenie akcji zorganizowane zostaną zawody strzeleckie z broni pneumatycznej, a dla najlepszych strzelców organizatorzy przewidują dyplomy. Zarząd Miejski LOK serdecznie zaprasza młodzież do udziału w tych imprezach.

(mp) Fot. autor

Ostatnia próba przed MŚ

Po raz 19 rozegrany zostanie Memoriał Jerzego Huberta Wagnera w siatkówce mężczyzn. Siódmy raz ta impreza gościć będzie w Krakowie.

Odbędzie się w dniach 18-20 sierpnia i jak zwykle spotkania toczyć się będą w Taruon Arena Kraków w Czyżynach. Stawka jest bardzo mocna, gdyż oprócz reprezentacji Polski wystąpią drużyny narodowe Argentyny, Iranu – jest to niewygodny przeciwnik dla naszych – i Serbii. Wszystkie sposobią się do mistrzostw świata, które w dniach 26 sierpnia – 11 września rozegrane zostaną w Polsce i Słowenii. Dla każdej z nich udział w krakowskiej imprezie jest ostatnim sprawdzianem przed MŚ.

Wciąż jeszcze nieznaną są składy w jakich wystąpią poszczególne reprezentacje. Na zgrupowanie polskich siatkarzy w Spale trener Nikola Grbić powołał 17 zawodników. Jednak dołączył do nich jeszcze jeden. Jest to Wilfredo Leon, który niewiele ponad dwa miesiące temu przeszedł operację kolana. Nie brakuje jednak sceptyków, którzy uważają, że nie będzie gotowy do MŚ.

Są jeszcze w sprzedaży bilety, od 39 zł w górę, na wszystkie dni Memoriału. Można je nabywać za pośrednictwem strony www.eventim.pl

(dan)

Bardzo blisko zamknięcia kadry na rozpoczynające się 1 października drugoligowe rozgrywki siatkarzy wydają się być przedstawiciele nowohuckiego zespołu Hutnik/Wanda. Jeśli wszystko dobrze pójdzie to już w najbliższym tygodniu powinni tego dokonać.

Z zawodników, którzy reprezentowali ten klub w poprzednim sezonie pozostało siedmiu. Już wcześniej wiadomo było, że dalej będą w nim grali atakujący Krzysztof Ferek i Marcin Zabawa, przyjmujący Michał Krzyżak i Jakub Popardowski, libero Piotr Macheta oraz środkowy Paweł Michalek. Kilka dni temu okazało się, że wciąż będzie występował w hutnicznych barwach libero Dominik Jurus.

Do nich dołączyło jeszcze kilku siatkarzy. Pierwszym pozyskany był rozgrywający Karol Karnas z MOSiR Kępa Dębica. Na tej samej pozycji gra pochodzący z Nowego Sącza, a ostatnio w Gwardii Wrocław, młody Jakub Jacak. Na pozycję środkowego znalazło się natomiast miejsce dla dwóch nowych graczy. Są to już ograni, bo 25-letni Piotr Pękala z Błękitnych Ropczyce oraz dobrze się zapowiadający Jakub Styrzyciel z Akademii Talentów Jastrzębskiego Węgla. Kolejnym nowym zawodnikiem pozyskany na najbliższy rok jest atakujący Kacper Jaśko z Wawelu Kraków (wywodzi się z MOSiR Jasło).

Hutnik prowadzi jeszcze rozmowy z dwoma graczami. Jednym z nich jest doświadczony przyjmujący Paweł Samborski (Wawel), który już kiedyś występował w nowohuckim zespole. - Staramy się pozyskać jeszcze jednego środkowego i liczę, że uda się tego dokonać w ciągu kilku dni. Na tych zawodnikach oczywiście kadra się nie zamknie. Szanse na występy będzie miała również klubowa młodzież. Nazwisk nie podam, bo muszę najpierw z niektórymi z nich porozmawiać – dopowiada trener Łukasz Przybyła.

O odejściu z drużyny z Nowej Huty rozgrywającego Miłosza Iszczuka (Karpaty Krosno), przyjmującego Mikołaja Bycia i środkowego Jakuba Filipeczaka (obydwaj MKS Andrychów) oraz środkowego Daniela Żuchowskiego (Extrans Sędziszów Małopolski) już informowaliśmy. Kolejnym siatkarzem, który opuścił Hutnika jest rozgrywający Dawid Fremel, jeszcze poszukujący nowej drużyny.

Hutnicy już rozpoczęli przygotowania. - Na razie ćwiczą indywidualnie. Każdy dostał rozpiskę zajęć, które musi wykonywać. Wspólne treningi zaczną się po powrocie naszej młodzieży ze zgrupowania – mówi trener Przybyła.

Z tymi treningami może być jednak pewien problem. Wciąż bowiem nie wiadomo, gdzie Hutnik/Wanda będzie miał zajęcia i rozgrywał swoje mecze w roli gospodarza. W skrajnym przypadku mogłoby nawet dojść do wycofania zespołu z ligowych rozgrywek. Takiego pomysłu nikt jednak nie chce do siebie dopuścić i w klubie z Nowej Huty wydają się podchodzić do całej sprawy optymistycznie.

(dan)

PIĄTEK, 12.08

TVP 1

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Agape (magazyn religijny) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Kwadrans polityczny 8.35 Ranczo 2: Europejski kandydat (18) (serial obyczajowy) 9.35 Komisarz Alex 2: Urowadzenie (20) (serial kryminalny) 10.35 Ojciec Mateusz 21: Koński raj (274) (serial kryminalny) 11.25 Okrasa łamie przepisy: Na jagody (magazyn kulinarny) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (magazyn rolniczy) 12.30 Agropogoda 12.35 Magazyn rolniczy 12.50 Natura w Jedyńce: Kraina Dalekiej Północy: Noc polarna (2-ost.) (film dokumentalny) 14.00 Wspaniałe stulecie (81) (serial kostiumowy) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15

Alarm! (magazyn interwencyjny) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (430) (teleturniej) 16.05 Przysięga (695) (telenowela) 17.00 Teleexpress 17.15 Jaka to melodia? (teleturniej muzyczny) 17.55 Wojenne dziewczyny 3 (30) (serial historyczny) 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.20 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.35 Bolivar (56/69) (serial kostiumowy) 21.30 Bolivar (57/69) 22.30 Szpieg, który mnie kochał (film sensacyjny).

TVP 2

6.55 Rodzinka.pl: Wiosno, wróciś? (154) (serial komediowy) 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka 7.55 Pytanie na śniadanie 10.40 Panorama 10.50 Pytanie na śniadanie 11.20 Polska od kuchni - Miss Wdzięku (1) (widowisko) 11.50 Złotopolscy: Zaproszenie do kina (69) (telenowela) 12.30 Koło fortuny (1057) (teleturniej) 13.15 Zranione ptaki (99) (serial obyczajowy) 14.05 Va banque (182) (teleturniej) 14.35 Na sygnale: Podróż poślubna (233) (serial fabularno-dokumentalny) 15.10 Wydział kryminalny Kitzbühel: Zachodzące słońce (25) (serial kryminalny) 16.00 Koło fortuny (1058) 16.35 Familiada 17:15 Zakazany owoc (34) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (183) 18.45 Zranione ptaki (100)

19.35 Barwy szczęścia (2635) 20.10 Postaw na milion (teleturniej) 21.10 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna trasa Dwójki - 2022 (widowisko) 22.15 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna trasa Dwójki - 2022: Stężyca - Hity wszech czasów (widowisko) 23.25 Dziewczyna z sąsiedztwa (komedia romantyczna)

TVP POLONIA

7.00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat: Peru. Szkoła kuskańska (112) (cykl reportaży) 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka 7.55 Pytanie na śniadanie 10.40 Panorama kraj 10.50 Pytanie na śniadanie 11.15 Poland in Undiscovered 11.30 Na sygnale: Różowa akcja (350) 12.00 Wiadomości 12.15 Za marzenia 2 (6/13) 13.05 Za marzenia 2 (7/13) 14.00 Szansa na sukces. Opole 2022: Wojciech Gąssowski (10) (widowisko) 15.00 Wiadomości 15.20 Bajki naszych rodziców: Bolek i Lolek na wakacjach: Skarb (11) 15.30 Bajki naszych rodziców: Bolek i Lolek na wakacjach: Autostopowicze (12) 15.40 Wyprawa profesora Gąbki: Śladem wielkiej rzeki (10) 16.00 Zakochaj się w Polsce: Wadowice (237) 16.30 Na sygnale: Różowa akcja (350) 17.00 Teleexpress 17.20 Lekkie kino letnie: Królowa Bona (5) 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Polonia Express (49) 19.10 Olá Polonia (91) (magazyn polonijny z Ameryki Południowej) 19.30 Wiadomości 20.05 Sport 20.10 Pogoda 20.15 Ratownicy (9/13) 21.10 Kabaret Letnią Porą (7) 22.05 Polonia 24 22.35 Dziewczyny ze Lwowa 3 (33) 23.20 Dziewczyny ze Lwowa 3: Rodzinne kłopoty (34)

TVP 3 KRAKÓW

12.15 Moto lady (magazyn) 12.30 Całkiem niezła historia 12.45 Express regionów 12.55 Agrobiznes extra 13.15 Janosik (10) 14.15 Antenowe remanenty 14.30 Program lokalny 14.45 Express regionów

15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 W dobrej wierze 15.50 Przepis na dziś 16.00 Kuchenne recepty 16.30 program lokalny 17.30 Głos regionów (magazyn) 18.00 Program lokalny 20.35 Przysięga (97) 21.26 Program lokalny 21.45 Dziennik regionów 22.00 Studio LOTTO 22.10 Kryminalna siódemka 22.30 Ratownicy 23.00 Echa dnia (publicystyka) 23.25 Głos regionów (magazyn)

6.00 Nowy dzień 8:40 Malanowski i partnerzy: Tajemnicza opiekunka (213) 9.10 Malanowski i partnerzy: W poszukiwaniu mamy (214) 9.40 Sekrety rodziny: W blasku sławy (224) 10.40 Dlaczego ja?: Właścicielka pracowni florystycznej odkrywa, kto stoi za śmiercią jej ukochanego męża (1092) (serial paradokumentalny) 11.40 Gliniarze: Życie innych (295) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja 13.40 Trudne sprawy: Wdowa znajduje pocieszenie w tarocie (948) 14.40 Dlaczego ja?: Ciężarna kobieta chce odkryć, kto bestialsko zabił jej męża (1074) (serial paradokumentalny) 15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.15 Interwencja 16.40 Gliniarze: Pod przykrywką (578) 17.40 Sekrety rodziny (284) 18.50 Wydarzenia 19.25 Gość "Wydarzeń" 19.45 Sport 19.55 Pogoda 20.00 Festiwal Przebojów Weselnych - Mrągowo 2022 (1) (koncert) 23.20 X-Men Geneza: Wolverine (film SF)

6.50 Milionerzy (517) 7.20 Bunt! (35) 7.55 Tajemnice miłości (48) 9.00 Ten moment (8) 9.35 Kuchenne rewolucje: Łódź, Retka (8) 10.40 Ukryta prawda (1273) 11.50 Ukryta prawda (1105) 12.55 Tajemnice miłości (49) 14.00 Ukryta prawda (1274) 15.05 Ukryta prawda (1067) 16.10 Ten moment (9) 16.45 Kuchenne rewolucje: Lublin, Pizzeria Vicenti (9) 17.55 Ukryta prawda (1106) 19.00 Fakty 19.30 Sport 19.40 Pogoda 19.50 Uwaga! 20.00 Szybcy i wściekli 6 (film sensacyjny) 22.45 Wilkołak (horror)

6.50 Papiery na szczęście (100/141) 7.25 Idealna niania 5 (11/13) 8.10 Ukryta prawda (671) 9.10 Ukryta prawda (747) 10.10 Ukryta prawda (748) 11.10 Sprzątaczkę (10/12) 11.55 Szpital (888) 12.55 SOS. Ekipy w akcji (9/60) 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (12/30) 14.55 Zagadki losu (3/35) 15.55 Ukryta prawda (1050) 17.00 SOS. Ekipy w akcji (10/60) 18.00 Zagadki losu (4/35) 19.00 Ukryta prawda (1033) 20.00 Ja cię kocham, a ty z nim (komedia) 22.10 Hellboy 2: Złota armia (horror SF)

7.00 Strażnik Teksasu (96) 8.00 Nasz nowy dom (176) 9.00 Pierwsza miłość (3430) 9.50 Pierścionek z rubinem (39) 10.55 Rzykancki (2) 11.55 Sędzia Judy (64) 12.25 Sędzia Judy (65) 12.55 Sędzia Judy (66) 13.25 Sędzia Judy (67) 13.55 STOP Drogówka 14.55 STOP Drogówka 15.55 Nowe sekrety sąsiadów: Powrót Marka (21) 16.25 Nowe sekrety sąsiadów: Wakacyjny wypad w góry (22) 16.55 Pierścionek z rubinem (40) 18.00 Hawaje 5-0 (6) 19.00 Policjantki i Policjanci (905) 20.00 Gwiazdy Kabaretu (100) 21.00 Wielka ucieczka (9) 22.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (586) 23.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (587) 0.00 Egzorcysta: Początek (horror)

7.00 Kobra - oddział specjalny: Zamówiona, porwana, dostarczona (13) 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (523) 9.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (306) 10.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (43) 11.00 Reporterzy. Z życia wzięte: Impreza integracyjna (40) 12.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (307) 13.00 Rodzinny interes 6: Jaka matka, taka córka (266) 14.00 Reporterzy. Z życia wzięte: Desperat (1) 15.00 Prawdziwe motywy: Brudna witryna (26) 16.00 Rodzinny interes 6: Sąsiedzi (267) 17.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (309) serial obyczajowy 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (524) 19.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (525) 20.00 Pole rażenia (thriller) 22.05 16 przecznic (film sensacyjny) 0.05 Vice: Korporacja zbrodni (film sensacyjny)

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TVN, godz. 20.00

+ **SZYBICY I WŚCIEKLI 6** - Film sensacyjny produkcji amerykańsko-hispańsko-brytyjsko-japońskiej z 2013 roku. Pół roku po skoku w Rio Dom, Elena, Brian i Mia mieszkają na Wyspach Kanaryjskich, Han Lue i Gisele Harabo są w Hongkongu, Tej Parker osiedlił się na Kostaryce, a Roman Pearce podróżuje. Dzięki milionom z Rio żyje im się wygodnie, lecz muszą się ukrywać. Tymczasem agent Luke Hobbs jest na tropie działającej w 72 krajach organizacji przestępczej. Prawą ręką jej przywódcy jest Letty, niegdyś ukochana Doma. Jedyny sposób na powstrzymanie gangsterów to pokonanie ich w ulicznych wyścigach. Hobbs zwraca się do Doma z propozycją.

TVP 1, godz. 22.30

+ **SZPIEG, KTÓRY MNIE KOCHAŁ** - Brytyjski film sensacyjny z 1977 roku. W tajemniczych okolicznościach giną dwa nuklearne okręty podwodne - brytyjski i radziecki. Sprawcą uprowadzenia jest szalony milioner Stromberg, który kieruje operacją ze stacji podwodnej u wybrzeży Sardynii. Dzięki urzędzeniu służącemu do śledzenia okrętów podwodnych udało mu się wytopić i ukryć jednostki w potężnym tankowcu. James Bond i major Amasowa otrzymują od rządów zadanie zdobycia mikrofilmu zawierającego plany urządzenia. Pierwsze spotkanie agentów zapowiada ostrą rywalizację.

TVN, godz. 22.45

+ **WILKOŁAK** - Horror produkcji amerykańskiej z 2010 roku. Rok 1891. Pochodzący z arystokratycznej rodziny sławny aktor Lawrence Talbot przyjeżdża z USA do rodzinnej Anglii. Dowiaduje się o nagłej śmierci brata. Po przybyciu do rodzinnej posiadłości aktor poznaje niepokojące okoliczności śmierci Bena, który został rozszarpany przez tajemnicze monstrum. Lawrence postanawia wyjaśnić sprawę. Trop prowadzi do obozu Cyganów. Tu Talbot zostaje ugryziony przez bestię. Wkrótce mężczyzna zaczyna się przemieniać w potwora. Jego śladem podąża inspektor Scotland Yardu Francis Abberline.

TVP 2, godz. 23.25

+ **DZIEWCZYNA Z SĄSIEDZTWA** - Amerykańska komedia z 2004 roku. Nowa sąsiadka maturzysty Matthew Kidmana, jasnowłosa Danielle, od pierwszej chwili staje się obiektem adoracji młodego mężczyzny. Atrakcyjna dziewczyna uosabia jego marzenia o idealnej kochance. Okazuje się jednak, że była ona do niedawna gwiazdą filmów porno. W dodatku jej kolega, Kelly, namawia ją na powrót do zawodu. Tego samego zdania jest producent filmów, Hugo Posh, jedna z najważniejszych postaci w branży. Matthew postanawia mimo wszystko walczyć o Danielle. Dzielnie sekundują mu w tym przyjaciele: Klitz i filmowiec amator Eli.

**PROPOZYCJE
NA SOBOTE**

TVN, godz. 20.00
+ **WŁADCY UMYSŁÓW** - Amerykański film science-fiction z 2011 roku. Nowy Jork. Młody i ambitny polityk David Norris szybko pnie się po szczeblach kariery. Mężczyzna startuje w wyborach do Senatu. W wieczór wyborczy poznaje tancerkę Elise Sellas. Kilka dni później znowu spotyka ją w autobusie. Zauroczona dziewczyna daje mu numer telefonu. Wydaje się, że jest to piękny początek romansu. W życiu Davida pojawia się jednak tajemniczy mężczyzna, który radzi młodemu politykowi, żeby nie igrał z przeznaczeniem i nie spotykał się więcej z Elise.

TVP 1, godz. 21.30
+ **SIEDMIU WSPANIAŁYCH** - Western produkcji amerykańsko-australijskiej z 2016 roku. Akcja filmu rozgrywa się w 1879 roku. Właściciel kopalni złota, Bartholomew Bogue, przejmując kontrolę nad małym amerykańskim miasteczkiem Rose Creek przy granicy z Meksykiem i zmusza mieszkańców do pracy w swoich kopalniach. Przedstawiciele lokalnego kościoła składają na przemysłowca donos, wtedygo ludzie podpalają świątynię i zabijają grupę buntowników, wraz z ich przywódcą Matthew Cullenem. Wdowa po Cullenie, Emma, oraz jej przyjaciel Teddy, wyruszają na poszukiwanie łowców nagród, którzy za opłatą uwolnią miasteczko. Angażują Sama Chisolma, który z ich pomocą dobiera sobie jeszcze sześciu śmielców. I tak doborowa siódemka rusza do małej wioski na pograniczu amerykańsko - meksykańskim, gdzie czekają na wybawienie gnębieni wieśniacy.

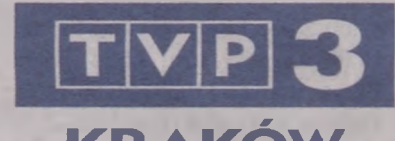
TVN, godz. 22.25
+ **CZAS NA MIŁOŚĆ** - Brytyjska komedia romantyczna z 2013 roku. 21-letni Tim Lake dowiadyuje się od ojca, że mężczyźni w ich rodzinie mają umiejętność cofania się w czasie, dzięki której mogą wpływać na to, co dzieje się w ich życiu. Niebawem Tim dochodzi do wniosku, że najbardziej zależy mu na znalezieniu miłości. Wkrótce zakochuje się z wzajemnością w Mary, ale z powodu zbiegu okoliczności musi cofnąć się w czasie. Pojawia się w świecie, w którym nie spotkał ukochanej. Niebawem przekonuje się, że dar nie chroni go przed cierpieniem, a podróże w czasie niosą ze sobą zagrożenia.

TVP 2, godz. 23.15
+ **ZDERZENIE** - Thriller zrealizowany we współpracy kinematografii Niemiec, Wielkiej Brytanii, USA i Chin w roku 2016. Amerykanin Casey mieszka w Kolonii, w Niemczech. Razem ze swym kolegą Matthiasem pracują dla dilerów narkotykowego Gerana, ściągając dla niego pieniądze od dłużników. Kiedy Casey poznaje w barze Amerykankę Juliette, zakochuje się w niej, jednak ona nie chce spotykać się z człowiekiem, który zadaje się z mafią. Za jej namową rzuca więc nieuczciwą robotę, by zacząć nowe życie. Ich uczucie rozkwita, postanawiają zamieszkać razem. Szczęście zakochanej pary zostaje zburzone, gdy pewnego razu Juliette ma nagły atak silnego bólu. Trafia do szpitala, gdzie lekarze diagnozują poważny problem z nerkami. Casey potrzebuje pieniędzy na opłacenie leczenia swojej dziewczyny, która nie ma ubezpieczenia zdrowotnego w Niemczech. Aby zdobyć gotówkę na przeszczep, ponownie nawiązuje współpracę z Geranem. Bez wahania godzi się na wyjątkowo niebezpieczne zlecenie.

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie (957) 8.05 Rok w ogrodzie extra 8.20 wojsko-polskie.pl: 32/2022 (213) 8.45 Pełnosprawni (462) 9.15 Sprawa dla reportera 10.20 Fascynujący świat: Teleskop Hubble'a i cuda wszechświata (film dokumentalny) 11.25 Rolnik szuka żony 8 (8) 12.25 Szlachetna rasa (western) 14.05 Z pamięci: Anna Świrszczyńska, część 1 14.20 Okrasa łamie przepisy: Smak lawendy 14.45 Komisarz Alex 17: Morderstwo z premedytacją (209) 15.40 Jan Serce: Zgryzoty (5/10) 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? 18.30 Wojenne dziewczyny 3 (31) 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! (magazyn interwencyjny) 20.35 Bolivar (58/69) 21.30 Hit na sobotę: Siedmiu wspaniałych (western) 23.55 Śmietanka towarzyska (komedia)

7.05 Giganci historii: Polscy olimpijczycy (36) 7.55 Pytanie na śniadanie 12.05 Księga Ksiąg: Naaman (serial animowany) 12.30 Panna z mokrą głową: Ostatnia walka Don Kichota (3) 13.05 Ratownicy (9/13) 13.55 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna trasa Dwójki - 2019: Katowice (widowisko) 14.55 Kabaret Letnią Porą (7) 16.00 Przystanek slow food 3: Kuchnia pogranicza polsko-litewskiego (8) 16.30 Kulinarne wędrówki z Jołą Kleser (10) 17.00 Teleexpress 17.20 Za marzenia 2 (8/13) 18.10 Szansa na sukces. Opole 2022: Irena Jarocka (11) (widowisko) 19.10 Informacje kulturalne 19.30 Wiadomości 20.05 Sport 20.10 Pogoda 20.20 1920. Wojna i miłość: W okopach (7/13) (serial historyczny) 21.15 Operacja Samum (dramat sensacyjny) 23.30 Polacy to wiedzą! (7) 0.00 Midnight News (program informacyjny)

7.00 M jak miłość (1660) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.25 Rodzinny ekspres: Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą 12.05 Kino familijne: Rocca zmienia świat (komedia przygodowa) 14.00 Familiada 14.35 Koło fortuny (1059) 15.15 Szansa na sukces. Opole 2022 2: Jacek Skubikowski (7) (widowisko) 16.20 Na dobre i na złe: Trzeba być dobrej myśli (848) 17.20 Smaki świata - po iberyjsku (33) 17.45 Słowo na niedzielę: Czy byłbyś dobrym królem? 18.00 Panorama 18.20 Va banque (184) 18.45 Postaw na milion 19.35 Lajk! (magazyn kulturalny) 20.00 Program rozrywkowy 21.05 Program rozrywkowy 22.10 Hity wszech czasów (37) (magazyn muzyczny) 23.15 Zderzenie (film sensacyjny)

12.30 Gwiazdy od szafy 12.45 Express regionów 13.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 13.30 Piosenka u Ciebie 14.00 Qulszoł - kulinarne potyczki (magazyn) 14.20 Antenowe remanenty 14.30 program lokalny 14.45 Express regionów 15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Dobre historie (magazyn) 16.00 Starszaki (magazyn) 16.30 Program lokalny 17.30 Głos regionów (magazyn) 18.00 Program lokalny 20.30 Piosenka u Ciebie 21.00 Rola życia (magazyn) 21.26 Program lokalny 21.45 Dziennik regionów 22.00 Studio LOTTO 22.10 Kryminalna siódemka 22.30 Bazyry i bazarki 23.00 Moda na język polski

6.00 Nowy dzień 8.30 Louis i obcy (film animowany) 10.10 Ewa gotuje (362) 10.40 Bogate dzieciaki bez kasy (7) (reality show) 11.40 Bogaty dom - biedny dom (62) 12.45 Górale (3) 13.10 Górale (4) 13.45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu (103) 14.15 Drwale i inne opowieści Bieszczadu (104) 14.40 Rolnicy. Podlasie (17) 15.45 Więzienie (88) 16.15 Więzienie (89) 16.45 Więzienie (90) 17.15 Więzienie (91) 17.45 Chłopaki do wzięcia (257) 18.15 Chłopaki do wzięcia (258) 18.50 Wydarzenia 19.15 Prezydenci i premierzy (258) (program publicystyczny) 19.45 Sport 19.55 Pogoda 20.05 Festiwal Przebojów Weselnych - Mrągowo 2022: Jubileusz 25-lecia Ich Troje (2) (koncert) 22.40 Tron: Dziedzictwo (film SF)

6.35 Kuchenne rewolucje: Bestwinka, Polskie Ranczo (7) 7.30 Ślub od pierwszego wejrzenia (8) 8.25 Kobieta na krańcu świata (1) 9.00 Dzień dobry wakacje 11.55 Na Wspólnej (3472) 12.20 Na Wspólnej (3473) 12.45 Na Wspólnej (3474) 13.30 MasterChef Junior (7) 15.10 Totalne remonty Szlągowskiej 4 (5) 16.15 Weekendowa metamorfoza 4 (5) 17.20 Kobieta na krańcu świata (2) 17.55 Kuchenne rewolucje: Zamość - Kura Domowa/Ziemniak czy Kartofel? (8) 19.00 Fakty 19.25 Sport 19.30 Raport Speedway Grand Prix (6) 19.35 Pogoda 19.45 Uwaga! (magazyn reporterów) 20.00 Władcy umysłów (thriller) 22.25 Czas na miłość (komediadramat)

7.00 Wyluzuj, Scooby-Doo! 2 (10/26) 7.30 Ten moment (6/20) 8.00 Babe: Świnka z klasą (film familijny) 10.05 Ukryta prawda (739) 11.05 Ukryta prawda (740) 12.05 Ukryta prawda (741) 13.05 Ukryta prawda (742) 14.10 Dennis rozrabiaka (komedia) 16.05 Ja cię Kocham, a ty z nim (komedia) 18.20 Akademia policyjna 6: Operacja "Chaos" (komedia) 20.00 Terminator 2: Dzień sądu (film SF) 22.55 Niepamięć (film SF)

7.00 Galileo (758) 8.00 Galileo (759) 9.00 Galileo (929) 10.00 Galileo (930) 11.00 Dziewczyny z druzyny 4 (komedia) 12.55 Bardzo poszukiwany człowiek (thriller) 15.25 Jaś Fasola (1) 16.00 STOP Drogówka 17.00 Policjantki i Policjanci (901) 18.00 Policjantki i Policjanci (902) 19.00 Policjantki i Policjanci (903) 20.00 Policjantki i Policjanci (904) 21.00 Policjantki i Policjanci (905) 22.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (588) 23.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (589) 0.00 Prawdziwa jazda (komedia sensacyjna)

7.00 Taki jest świat 7 (33) 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (126) 9.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (127) 10.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (305) 11.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (306) 12.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (307) 13.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (308) 14.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (309) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (521) 16.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (522) 17.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (523) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (524) 19.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (525) 20.00 Mocne sobotnie kino: W potrzasku (thriller) 21.45 Bez przyzwolenia (film sensacyjny) 23.25 Czarny orzeł (dramat sensacyjny)

**ZAPRASZAMY DO BARÓW MLECZNYCH
NA SMACZNE I NIEDROGIE POTRAWY**

- Bar „**BIĘCZYGE**”, os. Kazimierzowskie 22 ➔ tel. 12 648 15 10
- Bar „**CENTRALNY**”, os. Centrum C1 ➔ tel. 12 644 14 95
- Bar „**SZKOLNY**”, os. Na Skarpie 24 ➔ tel. 12 644 34 02
- Bar „**PÓŁNOCNY**”, os. Teatralne 11 ➔ tel. 12 644 40 87

**Bary zapewniają świeże i tanie dania
tradycyjnej kuchni polskiej**

**POTRAWY I GARMAŻERIA – W WYKONANIU PRACOWNIKÓW
RESTAURACJI „PIASTOWSKA”,
os. Kazimierzowskie 22, BAR MLECZNY obok „LUDWIKA”.
Tel. 606 205 558 lub 12 648 15 10.**

**Zapraszamy stałych i nowych klientów do zamawiania
pysznych wyrobów garmażeryjnych bez konserwantów.**

Różne rodzaje pierogów: ruskie, z mięsem, z serem, z kapustą białą i pieczarkami, z kapustą kiszoną i mięsem lub grzybami, z jagodami i truskawkami, a także leniwe Ewy ● kluski śląskie i kopytka ● uszka z grzybami i z mięsem ● naleśniki z serem i jabłkami ● flaki ziemniaczane ● gołąbki z ryżem i mięsem ● kotlety mielone ● krokiety z mięsem, z jajkiem, kapustą białą i pieczarkami, kapustą kiszoną i mięsem lub grzybami oraz z serem i pieczarkami ● surówka z kiszonej kapusty ● sałatki: jarzynowa, pieczarkowa, „palce lizać” i śledziowa ● śledziki w śmietanie i po japońsku.

**ODBIÓR I ZAMAWIANIE
W BARZE MLECZNYM,
os. Kazimierzowskie 22**

**lub W SKLEPACH: Delikatesy w os. Centrum C tel. 12 644 30 20,
os. Kościuszkowskim tel. 12 644 05 34, os. Mogiła tel. 12 644 47 11,
DH Wanda tel. 12 648 13 25. Zapraszamy w godzinach 10–18.**

TVP 1

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 8.00 Tydzień (magazyn rolniczy) 8.30 Zakochaj się w Polsce: Woliński Park Narodowy (242) 9.05 Weterynarze z sercem (133) 9.45 Więcej niż solidarni (cykl reportaży) 10.00 Transmisja mszy świętej w 20. rocznicę konsekracji Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Lagiewnikach 11.35 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią, a niebem 12.50 Więcej niż solidarni 13.15 BBC w Jędrzynie: Szpieg wśród zwierząt 2: Wyspy (3/4) 14.15 Z pamięci: Anna Świrszczyńska, część 2 14.25 Przyrodnik na tropie: Żółw błotny (39) 14.50 Ojciec Mateusz 26: Przypadek (340) 15.40 Jan Serce: Chłopaki (6/10) 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (teleturniej muzyczny) 18.30 Wojenne dziewczyny 3 (32) 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.15 Bolivar (59) (serial kostiumowy) 21.15 Zakochana Jedynka: A psa biorę ja (komedia) 23.00 Medicus (film przygodowy)

TVP 2

7.00 M jak miłość (1661) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.35 Polska od kuchni - Miss Wdzięku (2) (widowisko) 12.10 Kino familijne: Bella i Sebastian 2 14.00 Familiada 14.35 Koło fortuny (1060) 15.15 Szansa na sukces. Opole 2022 2: Myslovitz (9) (widowisko) 16.15 Big Music Quiz (4) (teleturniej muzyczny) 17.05 Lajk! (magazyn kulturalny) 17.25 Rodzinka.pl: Wykładowca na Jajlu (270) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (185) 18.50 Na sygnale: Mali bohaterowie (376) (serial fabularno-dokumentalny) 19.25 Na sygnale: Żłudne nadzieje (377) (serial fabularno-dokumentalny) 20.00 Program rozrywkowy 21:25 Moja wielka grecka wycieczka (komedia romantyczna) 23.10 Kino bez granic: Nasz najlepszy rok (dramat obyczajowy)

TVP

POLONIA

6.55 Tygrysy Europy: Interview (5) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.35 Między ziemią, a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Słowo na niedzielę: Czy byłbyś dobrym królem? 13.00 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. Świętej Trójcy w Kościerzynie 14.15 Tygrysy Europy: Zakręcona (6) 15.10 Fajna Polska: Żuławy (magazyn turystyczno-lifestylowy) 16.00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat: Peru. Chicha i miód (113) 16.30 Polacy to wiedzą! (8) 17.00 Teleexpress 17.20 Za marzenia 2 (9/13) 18.15 Kabaret. Super Show Dwójki 2 (21) 19.10 Infor-

macje kulturalne 19.30 Wiadomości 20.05 Sport 20.10 Pogoda 20.20 Osiecka (11) (serial biograficzny) 21.15 Bodo (film biograficzny) 23.05 Kabaretowe Naj: Odchudzenie (program rozrywkowy) 23.25 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) 0.00 Midnight News (program informacyjny)

TVP 3
KRAKÓW

12.45 Express regionów 13.00 Piosenka dla Ciebie 14.00 Rączka gotuje 14.30 Program lokalny 14.45 Express regionów 15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Kościół z bliska 16.00 Cafe piosenka (183) 16.30 Program lokalny 17.30 Wyprodukowano w Polsce (magazyn) 17.45 Inwestujemy w Polskę 18.00 Program lokalny 20.30 6.Biesiada Cygańsko- Słowiańska (1) 21.26 Program lokalny 21.45 Dziennik regionów 22.00 Studio LOTTO 22.10 Kryminalna siódemka 22.30 Mroczne dzielnice 23.00 Regionalny magazyn sportowy - niedziela 23.25 Piosenka dla Ciebie

6.00 Nowy dzień 9.00 Pingwiny z Madagaskaru: Misja świąteczna (film animowany) 9.25 Fałszywa dwunastka 2 (komedia) 11.25 Doktor Dolittle 2 (komedia) 13.20 Trolle (film animowany) 15.05 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia (film przygodowy) 17.40 Nasz nowy dom (222) (reality show) 18.50 Wydarzenia 19.25 Gość "Wydarzeń" (program publicystyczny) 19.45 Sport 19.55 Pogoda 20.00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni (97) (program rozrywkowy) 22.10 Polica zastępcza (komedia sensacyjna)

6.25 Kuchenne rewolucje: Boro-wo, Sielawka (8) 7.25 Nowa Maja w ogrodzie 6 (23) (magazyn ogrodniczy) 7.55 Akademia ogrodnika (23/34) 8.00 Ślub od pierwszego wejrzenia (9) (reality show) 9.00 Dzień dobry wakacje 11.30 Weekendowa metamorfoza 4 (6) 12.30 Co za tydzień (magazyn kulturalny)

13.10 Mask Singer (8) (program rozrywkowy) 14.35 Johnny English (komedia sensacyjna) 16.25 Królowa Śnieżka i Łowca (baśń filmowa) 19.00 Fakty 19.25 Sport 19.30 Kronika Speedway Grand Prix (6) (program sportowy) 19.35 Pogoda 19.45 Uwaga! (magazyn reporterów) 20.00 Łowca i Królowa Łodu (film fantasy) 22.25 Nocne życie (film kryminalny)

7.00 Wyluzuj, Scooby-Doo! 2 (11/26) (serial animowany) 7.30 Babe: Świnka w mieście (film familijny) 9.35 Ukryta prawda (743) (serial paradokumentalny) 10.40 Ukryta prawda (744) 11.40 Ukryta prawda (745) 12.40 Ukryta prawda (746) 13.45 Dennis znów rozrabia (komedia) 15.20 Wehikuł czasu (film SF) 17.25 Maverick (western komediowy) 20.00 Superseans: Jumper (film przygodowy) 21.55 Kod Merkury (film sensacyjny)

7.00 W zakamarkach mózgu: Oszustwo (1) (program popularnonaukowy) 8.00 W zakamarkach mózgu: Pamięć (2) 9.00 Galileo (931) (program popularnonaukowy) 10.00 Galileo (932) 11.00 Dziewczyny z drużyny: Walcz do końca (komedia) 13.05 La Bamba (dramat biograficzny) 15.30 Siła modlitwy (dramat obyczajowy) 17.55 Gwiazdy Kabaretu (100) (program rozrywkowy) 19.00 Gwiazdy Kabaretu (18) 20.00 Wierna jak pies. Policjantki i policjanci (film sensacyjny) 21.45 Oczy anioła (dramat obyczajowy) 23.55 Genetyczny ślad Jezusa (film dokumentalny)

7.00 Gamoń (komedia) 9.10 Goście, goście (komedia) 11.30 Trzej muszkieterowie (film kostiumowy) 13.35 Ostatni legion (dramat historyczny) 15.35 W imię króla (film przygodowy) 18.00 22. Mazurska Noc Kabaretowa (3) (program rozrywkowy) 19.00 22. Mazurska Noc Kabaretowa (4) 20.00 Niedziela z gwiazdami: Herkules (film przygodowy) 22.00 Trzynasty wojownik (film przygodowy) 0.05 Żelazny rycerz (film przygodowy)

LEKARSTWA ZE ŚWIATA PRZYRODY

Świat roślinności, obejmujący wiele tysięcy różnych gatunków, towarzyszy nam od początków istnienia, odgrywając kluczową rolę w kształtowaniu klimatu, formowaniu krajobrazu czy utrzymaniu równowagi ekologicznej na Ziemi. Należy także pamiętać o kolejnym, jakże istotnym z perspektywy człowieka, przeznaczeniu niektórych roślin – funkcji leczniczej.

Świat roślinności, obejmujący wiele tysięcy różnych gatunków, towarzyszy nam od początków istnienia, odgrywając kluczową rolę w kształtowaniu klimatu, formowaniu krajobrazu czy utrzymaniu równowagi ekologicznej na Ziemi. Należy także pamiętać o kolejnym, jakże istotnym z perspektywy człowieka, przeznaczeniu niektórych roślin – funkcji leczniczej.

Już tysiące lat temu, jednym z pierwszych zainteresowań człowieka przyrodą była chęć poznania roślin i możliwości ich wykorzystania. Wynikało to z faktu, iż stanowiły one bezpośrednie otoczenie ludzi, będąc przy tym zarówno pożywieniem, budulcem oraz lekarstwem. Wielokrotnie, rosnące najbliżej człowieka kwiaty, trawy, krzewy i drzewa, służyły naszym przodkom jako pokarm, lekarstwo ale i trucizna. Stąd też znajomość i wiedza dotycząca działania poszczególnych ziół była wielce pożądana.

Pierwotnie człowiek, przy doborze odpowiednich gatunków roślin, kierował się instynktem. Ponadto uważnie obserwował świat zwierząt i ich zachowania, gromadził też rozmaite doświadczenia związane z lecznictwem. Dzięki tym zabiegom ludzie stopniowo zdobywali beczenną wiedzę o chorobach, poznawali sposoby kuracji oraz umiejętności zapobiegania niektórym schorzeniom. Owe metody leczenia lub łagodzenia dolegliwości zdrowotnych, przekazywane były kolejnym pokoleniom ustnie. Dopiero wynalazek pisma przyczynił się do rozpropagowania i utrwalenia wiedzy z zakresu ziołolecznictwa. Uczni, wywodzący się z zaawansowanych cywilizacyjnie ludów, zamieszkujących m.in. Chiny, Egipt, Asyrię, czy Grecję, przedstawiali w różnych dokumentach, traktatach i zielnikach informacje odnośnie sposobów przygotowania oraz dawkowania roślin o znaczeniu terapeutycznym. Szczegółowo opisywali działania ziołowych medykamentów i sposoby radzenia sobie z różnymi schorzeniami.

Hipokrates z Kos zwany ojcem medycyny, Klaudiusz Galen będący genialnym lekarzem i grecki botanik Dioskurydes to najbardziej znani autorzy ksiąg zawierających wiele cennych wiadomości o znaczeniu i stosowaniu roślin leczniczych w świecie starożytnym. Natomiast w wiekach średnich dziedziną ziołolecznictwa zajmowali się przede wszystkim mnisi. W przyklasztornych herbariach (ogródkach zielnych) uprawiali szereg roślin leczniczych tj.: rumianek, mniszek czy

krwawnik oraz zioła uspokajające – melisę i kozłek lekarski. Następnie sporządzali z nich leki według tajnych receptur. Wybitne zasługi dla ziołolecznictwa położyła św. Hildegarda z Bingen. Będąca przełożoną klasztoru benedyktynek Hildegarda opisała nie tylko właściwości roślin uprawnych i dziko rosnących z obszaru śródziemnomorskiego, ale i koncepcję leczenia ludzi darami przyrody. Ta wszechstronnie wykształcona mniszka jest patronką naukowców, a także swoistą prekursorką ruchu „New Age”.

Historia ziołolecznictwa ma zatem długą tradycję. Dawne społeczeństwa posiadały rozległą wiedzę na temat zastosowania roślin w kuracji przypadłości natury fizycznej jak i duchowej, a każdej dolegliwości był „przypisany” konkretny zestaw ziół. Ludzie od zawsze korzystali z bogactwa natury, uwzględniając w „domowych” sposobach leczenia wiele roślin w różnych postaciach – liści, łodyg, korzeni, kłaczy, nasion, czy owoców. To na ich bazie przygotowywano pierwsze mikstury o uzdrawiających właściwościach. Poza tym należy pamiętać, iż przed wiekami wielkie znaczenie miały przypisywane wielu gatunkom roślin właściwości magiczne. Stąd też nasi przodkowie poszczególne zioła stosowali także w rozmaitych obrzędach, celem których było odstraszanie mocy, albo uzyskanie ich przychylności.

Obecnie leczenie ziołami przeżywa prawdziwy renesans. Coraz częściej i chętniej, wybieramy ziołowe leki, czy nalewki, zamiast chemicznych specyfików. Dzięki temu na nowo uczymy się czerpać z natury i pozyskiwać z niej to co najlepsze.

Anna Kolasa

PSYCHOLOG

Tel. 696-620-705

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Homo Peregrinus (film dokumentalny) 8.40 Krzyżacy (film historyczny) 11.40 Święto Wojska Polskiego 2022 13.00 Wojna światów (film dokumentalny) 14.20 Polskie jednostki specjalne. Formoza, komandosi morscy (film dokumentalny) 15.20 Wyjście awaryjne (komedia) 17.00 Teleexpress 17.15 Jaka to melodia? 18.00 Jasna Strona Mocy. Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej. Abba Ojciec - Pielgrzymi śpiewają ulubione piosenki Jana Pawła II (koncert) 19.20 Sport 19.30 Wiadomości 20.00 Festiwal piosenki wojskowej państw NATO (1) (widowisko) 21.10 Festiwal piosenki wojskowej państw NATO (2) (widowisko) 22.10 Festiwal piosenki wojskowej państw NATO (3) (widowisko) 22.55 1920 Bitwa Warszawska (dramat wojenny)

6.15 Podróż za jeden uśmiech (film przygodowy) 7.55 Pytanie na śniadanie - pobudka (magazyn) 8.55 Pytanie na śniadanie 11.35 Janosik (film przygodowy) 14.00 Familia-da (teleturniej) 14.30 Koło fortuny (1061) (teleturniej) 15.05 Szansa na sukces. Opolo 2022: Justyna Steczkowska (2) (widowisko) 16.05 Francuski pocałunek (komedia romantyczna) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (186) 18.45 Zranione ptaki (101) 19.35 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna trasa Dwójki - 2022: Augustów - Hity domówek (widowisko) 20.00 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy - Monachium 2022 1. dzień - sesja wieczorna 22.45 Księża miłości (dramat obyczajowy)

7.00 Smaki świata - pośród mór (7) (magazyn kulinarny) 7.30 Ziarno: Chwalmy Matkę Bożą! (program dla dzieci) 8.00 Potop Redivivus (film historyczny) 11.10 Barwy szczęścia (2601) (serial obyczajowy) 11.40 Święto Wojska Polskiego 2022 13.05 1920. Wojna i miłość: W okopach (7/13) (serial historyczny) 13.55 Osiecka (11) (serial biograficzny) 14.50 Portret przeszłości 1920 (1/2) (film dokumentalny) 16.00 Leśniczówka (386) (telenowela) 16.30 Barwy szczęścia (2601) (serial obyczajowy) 17.00 Teleexpress 17.20 Lekkie kino letnie: Królowa Bona (6) (serial histo-

ryczny) 18.30 Wojna polsko-bolszewicka. Litwa 1919-1921 (film dokumentalny) 19.00 Księża miłości (magazyn) 19.20 Krótka historia: Bitwa warszawska (73) (program edukacyjny) 19.30 Wiadomości 20.00 Ballady i Romanse (koncert z Wilna) 21.15 Czas honoru 5: Wróg czy sojusznik (62) (serial wojenny) 22.05 Fajna Polska: Żuławy (magazyn turystyczno-lifestylowy) 22.55 Kabaretowe Naj: Legenda kabaretu - Joanna Kołaczowska (program rozrywkowy) 23.30 Leśniczówka (386) 0.00 Midnight News (program informacyjny)

11.15 Rączka gotuje (magazyn) 11.45 Bazary i bazariki 12.15 Godki fest ucieszne 12.30 Całkiem niezła historia 12.45 Express regionów 12.55 Agrobiznes extra 13.15 Janosik (11) 14.15 Antenowe remanenty 14.30 Program lokalny 14.45 Express regionów 15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Agape (magazyn) 15.50 Przepis na dziś 16.00 Rączka gotuje (magazyn) 16.30 Program lokalny 17.30 Głos regionów (magazyn) 18.00 Program lokalny 20.35 Tajemnice (33) 21.26 Program lokalny 21.45 Dziennik regionów 22.10 Kryminalna siódemka 22.30 Zamknięty świat 23.00 Echa dnia (publicystyka)

6.00 Nowy dzień (program informacyjny) 7.10 #Jestem M. Misfit (komedia romantyczna) 8.55 Trolle (film animowany) 10.50 Niesamowity Spider-Man 2 (film przygodowy) 13.55 Jumanji: Przygoda w dżungli (film przygodowy) 16.30 Bruce Wszechmogący (komedia) 18.50 Wydarzenia 19.25 Gość "Wydarzeń" (program publicystyczny) 19.45 Sport 19.55 Pogoda 20.00 Megahit: Niezniszczalni 2 (film sensacyjny) 22.15 PolandJa (komedia)

7.05 Kuchenne rewolucje: Lublin, Pizzeria Vicenti (9) (program rozrywkowy) 8.05 Psy i koty: Odwet

Kitty (film familijny) 9.50 Johnny English: Reaktywacja (komedia przygodowa) 12.00 Chiński zodiak (film karate) 14.20 Łowca i Królowa Lodu (film fantasy) 16.45 Sing (film animowany) 19.00 Fakty 19.25 Sport 19.35 Pogoda 19.45 Uwaga! (magazyn reporterów) 20.00 Sahara (film przygodowy) 22.45 Nadciągają tornado (thriller)

6.20 Ukryta prawda (749) (serial paradokumentalny) 7.25 Ukryta prawda (750) 8.30 Hop (film familijny) 10.35 Akademia policyjna 6: Operacja "Chaos" (komedia) 12.25 Akademia policyjna 7: Misja w Moskwie (komedia) 14.10 Tylko dla orłów (film wojenny) 17.25 Maverick (western komediowy) 20.00 Mój biegun (dramat biograficzny) 22.00 Terminator 2: Dzień sądu (film SF)

6.55 Księżniczka łabędzi i królewska tajemnica (film animowany) 8.30 Pierwsza miłość (3431) (serial obyczajowy) 9.20 Pierścionek z rubinem (40) 10.30 Billy Madison (komedia) 12.25 La Bamba (dramat biograficzny) 14.35 August Rush (dramat obyczajowy) 16.55 Pierścionek z rubinem (41) (serial obyczajowy) 18.00 Hawaje 5-0 (7) (serial kryminalny) 19.00 Policjantki i Policjanci (906) 20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (590) 21.00 Prawdziwa jazda (komedia sensacyjna) 23.05 Wzór (92) (serial kryminalny) 0.05 Wzór (93)

6.15 Kobra - oddział specjalny: Chciwość (14) (serial sensacyjny) 7.15 Trzej muszkietierowie (film kostiumowy) 9.30 W imię króla (film przygodowy) 11.55 Nowe przygody Aladyna (komedia) 14.00 Legalna blondynka 2 (komedia) 15.55 Blondynka w koszarach (komedia) 17.55 Dirty Dancing (film muzyczny) 20.00 Poniedziałkowy hit: Asterix i Obelix kontra Cezar (komedia przygodowa) 22.10 Pan i pani Kiler (komedia sensacyjna) 0.10 Dziewczyna mojego kumpla (komedia romantyczna)

Nasze miasto

LATO PRZED WOJNĄ

Z historycznych przekazów wiemy, że w sierpniu 1939 roku perspektywa wojny wydawała się odległa i nierealna, kto mógł wyjeżdżał na wakacje, życie toczyło się normalnie. a przestrogi polityków przyjmowano z niedowierzaniem. Owszem, podobnie jak dziś, wiele mówiono i pisano o konieczności dobrożenia armii, organizowano nawet publiczne zbiórki na zakup amunicji czy samochodu pancernego, ale uważano, że wszystko to ma służyć odstraszaniu agresora, bo przecież nikt normalnie myśleć nie wyobraża sobie nowej, światowej wojny. Polskę chroniły sojusze z potężnymi mocarstwami (Anglią i Francją), a pogroźki prasy w Niemczech i Związku Sowieckim uznawano za propagandę na wewnętrzne potrzeby tych państw.

Atak nastąpił niespodziewanie, niemal do ostatniej chwili liczone, że wojny uda się uniknąć. Wiadomość o niemiecko-sowieckim sojuszu przeraziła polityków i wojskowych, ale opinia publiczna wciąż wierzyła, że zręczna dyplomacja i zakupy broni (która miała być dostarczona w ciągu kilku miesięcy) zapobiegną najgorsze mu. Niemcy zaatakowały 1 września, a Sowieci 17 września i chociaż Anglia i Francja wypowiedziały Niemcom wojnę, to sojusznicy działań zbrojnych nie podjęli. Przeciwnie, w Londynie i Paryżu nie było wojennej paniki, ponieważ uważano, że Hitlera zaspokoili swój apetyt na wschodzie Europy.

Dziś Zachodnia Europa patrzy na walczącą Ukrainę tak, jak wtedy patrzono na broniącą się Polskę. A gdyby nie Amerykanie, Ukraina już dawno zostałaby zmuszona do kapitulacji. Podczas gdy my martwimy się gdzie pojechać na wakacje i jak poradzić sobie z drożyzną, wywołaną przez wojenną inflację, świat szykuje się do wielkiej wojny. Nasila się rywalizacja między Stanami Zjednoczonymi, a Chinami, rośnie napięcie wokół zagrożonego przez Chiny Tajwanu, którego Ameryka z pewnością będzie bronić. Rosja pozyskała sojusznika w Iranie, gdzie właśnie kupiła sporą partię śmiercionośnych dronów, a Korea Północna proponuje Moskwie wysłanie na front ukraiński stu tysięcy żołnierzy. Nawet na Bałkanach w ostatnich dniach doszło do prowokacji na granicy między Serbią, a Kosowem, na co oczywisty wpływ ma Rosja, dysponująca w Serbii rozległymi wpływami. Lokalny zatarg na Bałkanach, a napięcie narasta także w Bośni, której Serbowie grożą likwidacją państwa, ma odwracać uwagę od rosyjskiego najazdu na Ukrainę, ale w razie szeregu konfliktu zaszachować państwa tego regionu należące do NATO (Rumunię, Bułgarię, Macedonię, Grecję). Nie wiadomo też jak zachowa się należąca do NATO Turcja, która lawiruje między Rosją, a Ukrainą.

Kłócimy się o drobne sprawy, oburzają nas perspektywa jesiennych i zimowych oszczędności oraz przejściowa konieczność zaciśnięcia pasa, spieramy się z Unią Europejską, która jak dotąd nie umiała poradzić sobie z żadnym kryzysem, związki zawodowe grożą strajkami, opozycja usiłuje sparaliżować państwo ciągłymi awanturami, a tymczasem znaleźliśmy się na krawędzi najpoważniejszego zagrożenia od przeszło pół wieku, a wojna tuż za naszą wschodnią granicą jest największym konfliktem zbrojnym w Europie od czasu II wojny światowej. Czy za kilkadziesiąt lat czytelnicy podręczników do historii nie będą dziwić się naszej niefrasobliwości?

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

UZDROWIĆ SŁUŻBĘ ZDROWIA

Ze smutkiem przyjmuję coraz więcej wiadomości o niesprawnej służbie zdrowia w naszym kraju. Co prawda rządzący chwalamy się zwiększaniem nakładów finansowych na ten cel, ale rzeczywistość krzyczy. To nie o to chodzi by rozdawać pieniądze, ale umiejętnie się nimi pożytkować.

Wziąłem niedawno udział w posiedzeniu Rady Społecznej naszego nowohuckiego szpitala i usłyszałem od dyrektora, że po raz pierwszy od lat szpital uzyskał plusowy wynik finansowy, ale bez tzw. nadwykonań. Zamiast się zatem cieszyć, to trzeba myśleć z troską, czy Narodowy Fundusz Zdrowia łaskawie zapłaci za nadwykonia, bo jest to uznaniowa decyzja. Zatem warto poznać o co w tym wszystkim chodzi.

Każda placówka służby zdrowia w tym również szpitale zawierają umowy z NFZ na świadczenie usług zdrowotnych. Jednak w takiej umowie nie da się przewidzieć wszystkich świadczonych usług. Przecież nikt nie jest w stanie przewidzieć wcześniej, czy wybuchnie epidemia, która zwiększy zachorowalność, czy będzie więcej wypadków w okolicy szpitala lub po prostu ludzie będą bardziej chorować. Natomiast nie ulega wątpliwości, że placówka służby zdrowia powinna udzielić potrzebującym leczenia i ratunku w sytuacji tego wymagającej. Przecież nasza Konstytucja zobowiązuje takie placówki do udzielania bezpłatnej pomocy lekarskiej. Żaden dyrektor takiej placówki nie może się tłumaczyć, że właśnie skończył mu się limit przewidziany w umowie z NFZ i nie ma już pieniędzy na leczenie. Przecież nie można odmówić ratowania zdrowia i życia. Czy jednak tak się dzieje? NFZ nie ma obowiązku zwrotu ponoszonych kosztów na nadwykonia i czyni to uznaniowo lub też odmawia.

W takiej sytuacji wielu kierujących placówkami służby zdrowia i ich podwładni zdarza się, że odmawiają pewnych świadczeń lub wydłużają procedury ich realizowania. W niektórych chorobach jak np. onkologicznych brzmi to jak wyrok.

Jest taka choroba męska polegająca na przeroście prostaty, która może przerodzić się w raka i z reguły wtedy kończy się śmiercią pacjenta. Często zdarza się, że szukający pomocy ze zdiagnozowanym rakiem prostaty otrzymują coraz bardziej odległe terminy leczenia, gdy liczy się każdy dzień podjęcia szybkiej terapii. Sam byłem świadkiem takiego postępowania i co... choroba się rozwinęła z wszelkimi konsekwencjami...

Bardziej odważni próbują ratunku za granicą i starają się uzyskać świadczenie lekarskie w krajach Unii Europejskiej, bo takie w pewnych sytuacjach pobytu w tych państwach należą się. Ostatnio jednak NFZ odmówił refundacji leczenia prostaty w Niemczech u dwóch polskich pacjentów i po odwołaniu do Sądu Administracyjnego przyznano im jedynie połowę zwrotu kosztów wykonanego leczenia.

Nie ulega wątpliwości, że nasza obecna władza nie tylko nie uzdrowiła służby zdrowia, ale pogłębia w niej kryzys swoim postępowaniem i głupimi pomysłami o centralizacji struktur. To żadne rozwiązanie. Wystarczyłoby zmienić procedury przekazywania pieniędzy do placówek świadczących usługi. Na pewno trzeba byłoby doprowadzić do normalnego świadczenia usług medycznych zgodnego z rzeczywistymi kosztami i potrzebami pacjentów, a nie bujanie się ciągle z nadwykonaniami. Kto zadeklaruje takie postępowanie w swoim programie powinien znaleźć uznanie u wyborców, którzy bywają także pacjentami.

SŁAWOMIR PIETRZYK

Królowa Bona (7) 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Nad Niemnem (449) 19.10 Studio Lwów 19.30 Wiadomości 20.05 Sport 20.10 Pogoda 20.20 Ojciec Mateusz 10: Ślepy los (134) 21.10 Ojciec Mateusz 11: Zagadki serca (135) 22.05 Polonia 24 22.35 Kabaret. Super Show Dwójki 2 (22) 23.30 Leśniczówka (387) 0.00 Midnight News (program informacyjny)

11.45 Zamknięty świat 12.15 Moda na styl (magazyn) 12.30 Całkiem niezła historia 12.45 Express regionów 12.55 Agrobiznes extra 13.15 Janosik (12) 14.15 Antenowe remanenty 14.30 Program lokalny 14.45 Express regionów 15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Kościół z bliska 15.50 Przepis na dziś 16.00 Qulszoł - kulinarne potyczki (magazyn) 16.30 Program lokalny 17.30 Telekurier (magazyn) 18.00 Program lokalny 20.35 Tajemnice (34) 21.26 Program lokalny 21.45 Dziennik regionów 22.10 Kryminalna siódemka 22.30 Policja.pl (magazyn) 23.00 Echa dnia (publicystyka)

6.00 Nowy dzień 8.40 Malanowski i partnerzy: Lalki (215) 9.10 Malanowski i partnerzy: Śmiertelny cios w serce (216) 9.40 Sekrety rodziny: Piąta kolumna (225) 10.40 Dlaczego ja?: Młody mężczyzna zostaje wplątany w intrygę niebezpiecznej stręczycielki (1093) 11.40 Gliniarze: Barber (296) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja 13.40 Trudne sprawy: Miłość i pieniądze (949) 14.40 Dlaczego ja?: Zamożny biznesmen próbuje odkryć, kto stoi za porwaniem jego nastoletniej córki (1075) 15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.15 Interwencja 16.40 Gliniarze: Pułapka (579) 17.40 Sekrety rodziny (285) 18.50 Wydarzenia 19.25 Gość "Wydarzeń" 19.45 Sport 19.55 Pogoda 20.05 Jack Reacher: Jednym strzałem (film sensacyjny) 22.55 John Rambo (film sensacyjny)

7.05 Tajemnice miłości (49) 8.00 Kuchenne rewolucje: Katowice, Polski Smak (9) 9.00 Dzień Dobry TVN 11.40 Doradca smaku: Tartalетки zapiekane z porem i mintajem (2) 11.50 Ukryta prawda (1106) 12.55 Tajemnice miłości (50) 14.00 Ukryta prawda (1275) 15.05 Ukryta prawda (1068) 16.10 Ten moment (10) 16.45 Kuchenne rewolucje: Pabianice, Niebo w gębie i na talerzu (10) 17.55 Ukryta prawda (1107) 18.55 Top of the Top Sopot Festival 2022 19.00 Fakty 19.35 Top of the Top Sopot Festival 2022 19.40 Sport 19.50 Pogoda 19.55 Top of the Top Sopot Festival 2022 20.00 Top of the Top Sopot Festival 2022: #YOU_ARE_THE_CHAMPIONS (koncert) 22.00 Top of the Top Sopot Festival 2022: #YOU_ARE_THE_CHAMPIONS 23.30 Kuba Wojewódzki: Paulina Gałuszka, Jan Blachowicz (10) (talk-show)

6.50 Papiery na szczęście (102/141) 7.25 Idealna niania 5 (12/13) 8.10 Ukryta prawda (672) 9.10 Ukryta prawda (751) 10.10 Ukryta prawda (752) 11.10 Sprzątaczkę (11/12) 11.55 Szpital (889) 12.55 SOS. Ekipy w akcji (10/60) 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (13/30) 14.55 Zagadki losu (4/35) 15.55 Ukryta prawda (1051) 17.00 SOS. Ekipy w akcji (11/60) 18.00 Zagadki losu (5/35) 19.00 Ukryta prawda (1034) 20.00 Zabójca broń (film sensacyjny) 22.20 W oku cyklonu (thriller) 0.00 Atak na "Królową" (film sensacyjny)

7.00 Strażnik Teksasu (97) 8.00 Nasz nowy dom (177) (reality show) 9.00 Pierwsza miłość (3432) 9.50 Pierścionek z rubinem (41) 10.55 Ryzykanci (3) 11.55 Sędzia Judy (68) 12.25 Sędzia Judy (69) 12.55 Sędzia Judy (70) 13.25 Sędzia Judy (71) 13.55 STOP Drogówka 14.55 STOP Drogówka 15.55 Nowe sekrety sąsiadów: Extra Turbo (23) 16.25 Nowe sekrety sąsiadów: Niezapomniane wakacje (24) 16.55 Pierścionek z rubinem (42) 18.00 Hawaje 5-0 (8) 19.00 Policjantki i Policjanci (907) 20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (591) 21.00 Gra tajemnic (dramat biograficzny) 23.30 Atlas chmur (dramat SF)

7.00 Kobra - oddział specjalny: Iluzjonista (15) 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (524) 9.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (307) 10.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (44) 11.00 Reporterzy. Z życia wzięte: Desperat (1) 12.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (308) 13.00 Rodzinny interes 6: Jaka matka, taka córka (266) 14.00 Reporterzy. Z życia wzięte: Powrót bestii (2) 15.00 Prawdziwe motywy: Palec (27) 16.00 Rodzinny interes 6: Sąsiedzi (267) 17.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (310) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (525) 19.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (526) 20.00 Liberator (film sensacyjny) 22.00 Pocahunek smoka (dramat sensacyjny) 0.00 Kasyno (dramat kryminalny)

NA RYBY W SIERPNIU

Sierpień, to bardzo dobry czas połowów karpia, leszcza, płoci, wzdręgi, amura. Zupełnie przyzwyczajają się także karasie i liny, a w rzece brzany i klenie. Warto także zacząć się na nasze drapieżniki – okonie, węgorze, czy sumy.

Dla wielu wędkarzy rybą sierpnia pozostaje karp. Ciepłe noce sprzyjają karpowemu zasiadkom. Można pogadać z przyjaciółmi, posiedzieć przy ognisku, odprężyć się... Oczywiście do czasu, gdy ciśnienie podniesie nam bardzo skutecznie dźwięk sygnalizatora brań. Karpie są wdzięczną rybą nie tylko dlatego, że potrafią osiągnąć niezłą wagę, ale i dlatego, że trafiają się nawet początkującym wędkarzom. I są niemal wszystkożerne. Pod tym względem wyprzedzają je tylko klenie, a dorównują im brzany. Karpie skutecznie łowione są i na ziarna konserwowej kukurydzy i na kawałki ziemniaka. W ostatnich latach coraz bardziej popularne stały się kulki proteinowe i metoda włosowa.

Sierpień to także miesiąc na złowienie rekordowego leszcza. W jeziorach leszcze najczęściej łowione są na spławik lub grunt ze sprężyną zanętową, a w rzekach na przystawkę ze spławikiem. Najczęściej stosowane przynęty to białe i czerwone robaki, pęczak, kukurydza, makaron. Czasami sprawdzają się tzw. kanapki – na przykład robak biały i czerwony, a na dokładkę makaronik. Najlepsza pogoda na leszcze to dni słoneczne z lekkim zachmurzeniem i lekkim południowym lub południowo-zachodnim wiatrem.

W sierpniu zapolować możemy również na drapieżniki: na sandacza, okonia, bolenia, czy jazia. Dla tych, którzy nie lubią godzinami bez ruchu siedzieć nad wodą, to okazja by pochodzić trochę ze spinningiem. Lekki zestaw, małe obrotołówki, twistery, czy tonące woblerki mogą zapewnić nam niezłe okoniowe żniwa. Oczywiście wiąże się to z aktywnością wędkarza w poszukiwaniu tych ryb w rzece, jeziorze, czy zbiorniku zaporowym. „Okoniowa” pogoda, to słonecznie i wietrznie, a najlepszymi porami pozostają późne godziny poranne i popołudniowe.

Coraz lepiej bije sandacz. A jak wynika z rejestru ryb medalowych, okazy takie łowione są zarówno na żywcę, jak i na wahadłówki. Jak widać, zarówno ci, którzy lubią nad wodą posiedzieć, jak i ci, którym trudno usiedzieć w jednym miejscu, mają okazję by zostać sandaczowym medalistą.

Wybierając się w sierpniu nad wodę zobaczymy, że na polach rozpoczął się czas żniw. Z naszego stanowiska nad rzeką, czy szańcem zaobserwujemy niejeden kombajn zbierający zboże z okolicznych pól, a ciszę, co jakiś czas, przerwie charakterystyczny dźwięk traktora. Po prostu nieubłagane zbliża się jesień. Niestety, po sierpniu przyjdzie wrzesień, październik... I pora będzie powoli żegnać kolejny wędkarski sezon.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

SZLABANEM W ŁEB...

Ostatnio w mediach przewinął się film, na którym widać, jak drąg szlabanu na przejeździe kolejowym uderza w głowę rowerzystkę usiłującą przejechać na drugą stronę torów. Wcześniej uczyniła to inna rowerzystka, a także kierowcy dwóch samochodów. Na tym jednym opuszczeniu szlabanu skarb państwa zarobił 8000 zł, bowiem mandat za takie wykroczenie wynosi 2000 zł od jednego sprawcy. Co ciekawe jest to jedyny przypadek w prawie drogowym, kiedy kierowcy pojazdów mechanicznych, jak i rowerzyści zrównani są pod względem wysokości mandatu. Zwykle kierujący rowerami płać mniej niż kierowcy samochodów, choć trzeba mieć świadomość, że niekiedy cena jednego roweru jest wielokrotnie wyższa od ceny leciwych samochodzików.

Przepis mówi wyraźnie, że nie wolno ani wjeżdżać na przejazd kolejowy, kiedy szlabany są opuszczone, ani też wjeżdżać, gdy nie do końca są podniesione. Jeżeli na przejeździe jest instalacja świetlna to należy też zachować na czerwone światło - poki ono miga to jest zakaz wjazdu na przejazd kolejowo-drogowy.

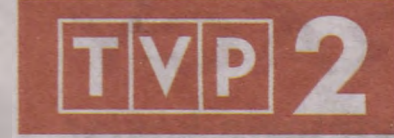
W ostatnich latach zmniejsza się w Polsce ilość przejazdów kolejowo-drogowych w jednym poziomie. A to z racji unowocześniania linii kolejowych i budowy wiaduktów. Ale i tak na terenie naszego kraju działa aż 14013 przejazdów w jednym poziomie (dane Urzędu Transportu Kolejowego z 2019 roku). Część z nich to przejścia dla pieszych, także na obszarach zamkniętych dróg wewnętrznych np. fabryk. Najlepszym przykładem jest krakowska huta, gdzie transport kolejowy, co prawda mocno teraz ograniczony, działa od lat. Skrzyżowań torów kolejowych z drogami jest w Polsce 12754. Są to oczywiście przejazdy różnych kategorii od strzeżonych poczynając, a na dojazdach do pól rolniczych kończąc, gdzie tylko wyobraźnia ich użytkowników ma wpływ na bezpieczeństwo.

A jest to ważne, bowiem pociąg jadący z prędkością ok. 100 km/godz. do zatrzymania potrzebuje co najmniej 700 metrów, gdy ma sprawne działające hamulce. Samochodowi osobowemu do całkowitego wyhamowania z takiej prędkości potrzeba zaledwie nieco ponad 40 metrów, a w autach o zacięciu sportowym np. „porsche” - jeszcze mniej.

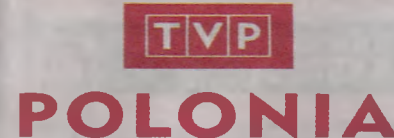
Nic zatem dziwnego, że wypadki na przejazdach kolejowych bywają dosyć często. Tylko w styczniu 2022 roku wydarzyło się w sumie 15 wypadków, z czego 13 to były najechania pociągu na pojazd drogowy, a 2 to potrącenia pieszych. W 2021 roku było 17 wypadków na przejazdach i wszystkie z udziałem pojazdów drogowych. Tak przynajmniej podaje portal "Rynek Kolejowy" nr.3/22. Natomiast portal "Jedź Bezpiecznie" informuje, że w 2021 roku było 201 wypadków i kolizji na przejazdach kolejowych i był to wzrost o 43 zdarzenia w porównaniu z rokiem 2020. Śmierć poniosło 49 osób o 5 więcej niż w poprzednim roku. Zanotowano też 165 potrąceń pieszych przechodzących przez tory w miejscach niedozwolonych, przy czym kolejowe statystyki nie wliczają samobójców rzucających się pod pociąg.

Jak widać przejazdy kolejowe mają duże znaczenie dla bezpieczeństwa ruchu na drogach. Tym bardziej, że zetknięcie kilkudziesięciu ton żelazta z kilkunastoma tonami dużej nawet ciężarówko kończy się zazwyczaj tragicznie. Dlatego teraz, w okresie wakacyjnym, kiedy dużo podróżujemy po kraju warto wzmocnić uwagę na drodze w okolicach przejazdów kolejowych. Nawet tych strzeżonych.

WOJCIECH MACHNICKI

6.55 Rodzinka.pl: Człowiek maszyna (155) 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka 7.55 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.40 Pytanie na śniadanie 11.15 Żłotopolscy: Decyzja Weroniki (70) 11.50 Żłotopolscy: Przygotowania (71) 12.20 Zranione ptaki (100) 13.15 Zranione ptaki (101) 14.05 Va banque (186) 14.35 Na sygnale: Hejt! (234) 15.10 Wydział kryminalny Kitzbühel: Póki śmierć nas nie rozdzieli (26) 16.00 Koło fortuny (1062) 16.35 Familiada 17.15 Zakazany owoc (35) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (187) 18.45 Zranione ptaki (102) 19.35 Barwy szczęścia (2636) 20.10 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy - Monachium 2022 2. dzień - sesja wieczorna 22.45 Odwrócenie zakochani (dramat SF) 22.55 John Rambo (film sensacyjny)

7.00 Okrasa łąmie przepisy: Dzikoszka w kwiatkach i brukwi 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka 7.55 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.40 Pytanie na śniadanie 11.10 INFO V4+ 11.30 Barwy szczęścia (2602) 12.00 Wiadomości 12.10 Ballady i Romanse (koncert z Wilna) 13.20 Czas honoru 5: Wróg, czy sojusznik (62) 14.05 Giganci historii: Kardynał Stefan Wyszyński (40) 15.00 Wiadomości 15.15 Zagadki zwierzogromadki: Foki (7) 15.30 Przyjaciele Misia i Margolci: Czas (4) 16.00 Leśniczówka (387) 16.30 Barwy szczęścia (2602) 17.00 Teleexpress 17.20 Lekkie kino letnie:

TVP 1

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Rodzinny ekspres: Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Kwadrans polityczny 8.35 Ranczo 2: Diabelskie porachunki (20) 9.40 Komisarz Alex 2: Śmierć w masce (22) 10.40 Ojciec Mateusz 21: Brat (276) 11.30 Leśniczówka (577) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Agropogoda 12.35 Rok w ogrodzie extra 12.50 Natura w Jedynce: Łosie z Matsu. Dzikie olbrzymy znad Bałtyku (film dokumentalny) 14.00 Wspaniałe stulecie (83) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.10 Alarm! 15.35 Gra słów. Krzyżówka (432) 16.05 Przysięga (697) 17.00 Teleexpress 17.15 Jaka to melodia? 17.55 Wojenne dziewczyny 3 (34) 18.55 Jeden z dziesięciu 19.20 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.30 Leśniczówka (578) 21.05 Bolivar (61) 22.00 Ekstradycja 2 (2/9) 23.10 Ukraińcy: Sasza - kompozytor (8) (serial dokumentalny) 0.00 Zaginiona bez śladu (thriller)

TVP 2

6.55 Rodzinka.pl: Dżambalaja (156) 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka 7.55 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 Złotopolscy: Ślub (72) 11.50 Złotopolscy: Podchody (73) 12.30 Koło fortuny (1062) 13.15 Zranione ptaki (102) 14.05 Va banque (187) 14.35 Na sygnale: Martwi nie pomożemy (235) 15.10 Wydział kryminalny Kitzbühel: Źródło wiecznej młodości (27) 16.00 Koło fortuny (1063) 16.35 Familiada 17.15 Zakazany owoc (36/223) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (188) 18.45 Zranione ptaki (103) 19.35 Barwy szczęścia (2637) 20.10 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy - Monachium 2022 3. dzień - sesja wieczorna 22.45 Lekarka z rajskiej wyspy. Decyzja (film obyczajowy)

TVP

POLONIA

7.00 Qulszoł - kulinarne potyczki 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka 7.55 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Studio Lwów 11.30 Barwy szczęścia (2603) 12.00 Wiadomości 12.15 Ojciec Mateusz 10: Ślepy los (134) 13.05 Ojciec Mateusz 11: Zagadki serca (135) 14.00 Camino Polonia (film dokumentalny) 15.00 Wiadomości 15.20 Animowanki: Rodzina Trefflików: Oj, boli (34) 15.25 Animowanki: Kuba i Śruba: Porwana królowa (1) 15.40 Nela Mała Reporterka: Mnisi buddyjscy

(84) 16.00 Leśniczówka (388) 16.30 Barwy szczęścia (2603) 17.00 Teleexpress 17.20 Lekkie kino letnie: Królowa Bona (8) 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Kierunek Zachód (178) 19.10 Magazyn z Wysp (205) 19.30 Wiadomości 20.05 Sport 20.10 Pogoda 20.20 Życie nad rozlewiskiem (10/13) 21.10 Życie nad rozlewiskiem (11/13) 22.05 Polonia 24 22.35 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2022 - Łomża - Folk Festiwal 23.30 Leśniczówka (388) 0.00 Midnight News (program informacyjny)

TVP 3

KRAKÓW

12.15 Rodzaj żeński 12.30 Całkiem niezła historia 12.45 Express regionów 12.55 Agrobiznes extra 13.15 Janosik (13-ost) 14.15 Antenowe remanenty 14.30 Program lokalny 14.45 Express regionów 15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Okiem wiary (magazyn) 15.50 Składka. Emerytura. Przyszłość - cykl felietonów 16.00 Słodka kuchnia Pszczółek 16.30 Program lokalny 17.30 Głos regionów (magazyn) 18.00 Program lokalny 20.35 Przysięga (98) 21.26 Program lokalny 21.45 Dziennik regionów 22.10 Kryminalna siódemka 22.30 Lato na RODOS - dokument 23.00 Echa dnia (publicystyka)

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.40 Malanowski i partnerzy: Druga szansa (217) 9.10 Malanowski i partnerzy: Romans w pracy (218) 9.40 Sekrety rodziny: Kochany synek (226) 10.40 Dlaczego ja?: Młoda kobieta poznaje przerażającą prawdę o swoim ukochanym ojcu (1094) 11.40 Gliniarze: Poszukiwany (297) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja 13.40 Trudne sprawy: Za dawne winy (950) 14.40 Dlaczego ja?: 38-letnia kobieta chce ustalić, czy jej nowy partner rzeczywiście zgwałcił jej córkę (1076) 15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.15 Interwencja 16.40 Gliniarze: Punkt zwrotny (580) 17.40 Sekrety rodziny (286) 18.50 Wydarzenia 19.25 Gość "Wydarzeń" 19.45 Sport 19.55 Pogoda 20.00 Swingersi (komedia) 22.05 Wieczny student 3 (komedia)

tvn

7.05 Tajemnice miłości (50) 8.00 Kuchenne rewolucje: Pabianice, Niebo w gębie i na talerzu (10) 9.00 Dzień Dobry TVN 11.40 Doradca smaku: Puszyste ciasto waniliowe ze śliwkami (22) 11.50 Ukryta prawda (1107) 12.55 Tajemnice miłości (51) 14.00 Ukryta

prawda (1276) 15.05 Ukryta prawda (1069) 16.10 Ten moment (11) 16.45 Kuchenne rewolucje: Brańsk, restauracja Quatro (11) 17.55 Ukryta prawda (1108) 18.55 Top of the Top Sopot Festival 2022 (felieton) 19.00 Fakty 19.35 Top of the Top Sopot Festival 2022 (felieton) 19.40 Sport 19.50 Pogoda 19.55 Top of the Top Sopot Festival 2022 (felieton) 20.00 Top of the Top Sopot Festival 2022: #I_DANCE (koncert) 22:00 Top of the Top Sopot Festival 2022: #TOP_OF_THE_TOP_CHALLENGE (koncert) 23.35 Druhny (komedia romantyczna)

6.50 Papiery na szczęście (104/141) 7.25 Idealna niania 5 (13-ost.) 8.10 Ukryta prawda (673) 9.10 Ukryta prawda (753) 10.10 Ukryta prawda (754) 11.10 Sprzątaczk (12-ost.) 11.55 Szpital (890) 12.55 SOS. Ekipy w akcji (11/60) 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (14/30) 14.55 Zagadki losu (5/35) 15.55 Ukryta prawda (1052) 17.00 SOS. Ekipy w akcji (12/60) 18.00 Zagadki losu (6/35) 19.00 Ukryta prawda (1035) 20.00 Dobre kino: Żółtodzioby (dramat wojenny) 22.10 Zabójcza broń 2 (film sensacyjny)

7.00 Strażnik Teksasu (99) 8.00 Nasz nowy dom (178) (reality show) 9.00 Pierwsza miłość (3433) 9.50 Pierścionek z rubinem (42) 10.55 Rzykanci (4) 11.55 Sędzia Judy (72) 12.25 Sędzia Judy (73) 12.55 Sędzia Judy (74) 13.25 Sędzia Judy (75) 13.55 STOP Drogówka 14.55 STOP Drogówka 15.55 Nowe sekrety sąsiadów: Nadmorska historia (25) 16.25 Nowe sekrety sąsiadów: Napalona sąsiadka (26) 16.55 Pierścionek z rubinem (43) 18.00 Hawaje 5-0: Przykrywka (9) (serial kryminalny) 19.00 Policjantki i Policjanci (908) 20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (592) 21.00 Wielka ucieczka (10-ost.) (reality show) 22.00 Underworld (horror)

7.00 Kobra - oddział specjalny: Pieniądże rządzą światem (16) 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (525) 9.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (308) 10.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (45) 11.00 Reporterzy. Z życia wzięte: Powrót bestii (2) 12.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (309) 13.00 Rodzinny interes 6: Sąsiedzi (267) 14.00 Reporterzy. Z życia wzięte: Działka (3) 15.00 Prawdziwe motywy: Koszt zdrady (28) 16.00 Rodzinny interes 6: Szyte na miarę (268) 17.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (311) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (526) 19.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (527) 20.00 Poza prawem (film sensacyjny) 22.00 Pole rażenia (thriller) 0.05 Liberator (film sensacyjny)

Prawnik radzi

Czy jako dzieci mamy prawo do pieniędzy z polisy po ojcu?

Pieniądzy z polisy na życie nie dziedziczy się automatycznie jak innych dóbr stanowiących spadek. Wszystko zależy od tego, kogo zmarła ubezpieczona osoba wskazała w polisie jako uposażonego. Zawsze zawierając ubezpieczenie, trzeba wskazać kogoś takiego, może to być nawet kilka osób. Co ważne, nie muszą to być krewni, ale całkiem obce osoby. Jeśli jednak widzimy w umowie jako uposażeni, trzeba pójść do oddziału ubezpieczyciela, w którym polisa została wykupiona. Można również zgłosić takie roszczenie za pośrednictwem infolinii. Do wniosku trzeba dołączyć akt zgonu (jeśli był to wypadek, firma ma prawo zażądać dokumentu, potwierdzającego przyczynę zgonu). Od wypłaconych pieniędzy uposażony nie płaci podatku. Warto wiedzieć, że jeśli zmarły nie wskazał nikogo jako uposażonego, pieniądze z polisy dzieli się jak spadek zgodnie z zasadami dziedziczenia.

(sp)

Bar mleczny „Bieńczyce”

PRZYJMIE DO PRACY

na stanowisku bufetowa-kasjer.
Tel. 502-431-568

Do wynajęcia
lokal użytkowy
o pow. 158 m²
na os. Teatralnym.
Tel. 606-657-290

SUPER OFERTY DLA SENIORA 2022!!!

Realizujemy BON TURYSTYCZNY

W cenie:
• Zakwaterowanie w okresie wypoczynkowym
• Police 2 i 3-os. z łazienką i TV
• Wyżywienie 3x dziennie
• Ogrod z basenem do dyspozycji gości

11 noclegów 1549 zł
06.07 - 10.07
08.08 - 20.08

7 noclegów 1048 zł
09.07 - 10.07 02.08 - 09.08
10.07 - 23.07 08.08 - 13.08
23.07 - 30.07 18.08 - 20.08
30.07 - 08.08 20.08 - 27.08
28.07 - 02.08

10 noclegów z dojazdem Kraków-Ustronie-Kraków
28.08 - 08.09 1049 zł
05.09 - 10.09 1040 zł
15.09 - 25.09 1480 zł

+ Możliwość dokupienia dojazdu

55 FESTIWAL IM. JANA KIEPURY W KRYNICY

06.08-10.08 - 729zł
10.08-14.08 - 729zł
06.08-14.08 - 1349zł
DWA TERMINY

W cenie:
• Transport Kraków-Krynica-Krynica
• Zakwaterowanie: pokoje 2-osobowe z łazienką i TV
• Obiad: od piątku wt. 5 minut
• Wyżywienie 3x dziennie

SZCZAWNICA JESIENIĄ Z OKAZJĄ DNIA NAUCZYCIELA

17.10-20.10
550zł

W cenie:
• Transport Kraków-Szczawnica-Kraków
• Zakwaterowanie w osiedlu Szczawnicy, pokoje 3-osobowe z łazienką i TV
• Wyżywienie 3x dziennie ALL INCLUSIVE
• Basen z szafką i kąpielnią
• Wyżywienie 3x dziennie

Rezerwacje, informacje, kontakt:
Biuro Turystyczne Belferek od 1996 r.
Kraków, Al. Stowackiego 52, w Nowym Kleczku
poniedziałek 11.00-17.00

tel. 12 634 23 17
tel. 575 550 302
www.belferek.pl

TVP 1

7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Dobrze historie: Hospicjum Opatrzności Bożej (magazyn) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Kwadrans polityczny (program publicystyczny) 8.40 Ranczo 2: Jesienna burza (21) 9.40 Komisarz Alex 2: Zabójcza dawka (23) 10.35 Ojciec Mateusz 21: Blondynka z Dubaju (277) 10.35 Ojciec Mateusz 21: Blondynka z Dubaju (277) 11.30 Leśniczówka (578) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (magazyn rolniczy) 12.35 Agropogoda (program informacyjny) 12.40 To się opłaca (magazyn) 13.00 Natura w Jedyńce: Łąka - raj utracony (film dokumentalny) 14.00 Wspaniałe stulecie (84) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! (magazyn interwencyjny) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (433) (teleturniej) 16.05 Przystań (698) 17.00 Teleexpress 17.15 Jaka to melodia? (teleturniej muzyczny) 17.55 Wojenne dziewczyny 3 (35) 18.55 Jeden z dziesięciu 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm!

(magazyn interwencyjny) 20.30 Leśniczówka (579) 21.05 Bolivar (62/69) 21.55 Sprawa dla reportera 22.55 Magazyn śledczy Anity Gargas (magazyn) 23.35 Magazyn kryminalny 997 0.25 Fritz Bauer kontra państwo (dramat obyczajowy)

TVP 2

6.55 Rodzinka.pl: Jajo i kura (157) (serial komediowy) 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka 7.55 Pytanie na śniadanie (magazyn) 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 Magazyn ekumeniczny 11.50 Złotopolscy: Podstęp (74) 12.30 Koło fortuny (1063) 13.15 Zranione ptaki (103) 14.05 Va banque (188) 14.35 Na sygnale: Zabawa dopiero się rozkręca (236) serial fabularno-dokumentalny 15.10 Wydział kryminalny Kitzbühel: Śmierć w internecie (28) 16.00 Koło fortuny (1064) 16.35 Familiada 17.15 Zakazany owoc (37) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (189) (teleturniej) 18.45 Zranione ptaki (104) (serial obyczajowy) 19.35 Barwy szczęścia (2638) 20.10 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy - Monachium 2022 4. dzień - sesja wieczorna 22.45 Wyrok za prawdę (dramat biograficzny) 0.50 Odwrócenie zakonchani (dramat SF)

TVP POLONIA

7.00 Zrób to ze smakiem (9/21) (magazyn kulinarny) 7.30 Pytanie na śniadanie - pobudka (magazyn)

7.55 Pytanie na śniadanie (magazyn) 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Nad Niemnem (449) (magazyn Polaków na Białorusi) 11.30 Barwy szczęścia (2604) (serial obyczajowy) 12.00 Wiadomości 12.15 Życie nad rozlewiskiem (10/13) (serial obyczajowy) 13.05 Życie nad rozlewiskiem (11/13) 13.55 Polski El Greco (film dokumentalny) 15.00 Wiadomości 15.20 Bajki naszych rodziców: Reksio: Reksio i UFO (42) (serial animowany) 15.25 Bajki naszych rodziców: Reksio: Reksio remontuje (43) 15.40 Bajki naszych rodziców: Pomysłowy wnuczek: Pracowity wiatr (3) 16.00 Leśniczówka (389) 16.30 Barwy szczęścia (2604) 17.00 Teleexpress 17.20 Lekkie kino letnie: Królowa Bona (9) (serial historyczny) 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Wilnoteka (magazyn) 19.10 W obiektywie Polonii: Wschód (magazyn) 19.30 Wiadomości 20.05 Sport 20.15 Gлина (10/25) 21.10 Gлина (11/25) 22.05 Polonia 24 22.35 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna trasa Dwójki - 2022: Stalowa Wola - 30 lat disco polo (2) (widowisko) 23.30 Leśniczówka (389) 0.00 Mid-night News

TVP 3 KRAKÓW

11.45 Lato na RODOS (dokument) 12.15 Gwiazdy od szafy 12.30 Całkiem niezła historia 12.45 Express regionów 12.55 Agrobiznes extra 13.15 Antenowe remanenty 14.30 Program lokalny 14.45 Express regionów 15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15.20 Dobrze historie 15.50 Przepis na dziś 16.00 Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko 16.30 Program lokalny 17.30 Telekurier 18.00 Program lokalny 20.35 Przystań (99) 21.26 Program lokalny 21.45 Dziennik regionów 22.10 Kryminalna siódemka 22.30 Przyroda - wędka - przygoda 23.00 Echo dnia

6.00 Nowy dzień (program informacyjny) 8.40 Malanowski i partnerzy: Seks w przerwie na lunch (219) (serial fabularno-dokumentalny) 9.10 Malanowski i partnerzy: Haracz (220) 9.40 Sekrety rodziny: Azjatycki impuls (227) 10.40 Dlaczego ja?: Młody mężczyzna odkrywa, że jego znajomy zabił jego ukochaną (1095) 11.40 Gliniarze: Zabójcze piękno (298) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja (magazyn reporterów) 13.40 Trudne sprawy: Ubogi Mirek jest zakochany w Wiole, która wygrywa dużą sumę pieniędzy (951) (serial paradokumentalny) 14.40 Dlaczego ja? (1077) 15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.15 Interwencja 16.40 Gliniarze: Prosto z piekła (581) 17.40 Sekrety

rodziny (287) (serial paradokumentalny) 18.50 Wydarzenia 19.25 Gość "Wydarzeń" (program publicystyczny) 19.45 Sport 19.55 Pogoda 20.05 7 rzeczy, których nie wiecie o facetach (komedia) 22.45 Księżniczka i żołnierz (melodramat)

7.05 Tajemnice miłości (51) 8.00 Kuchenne rewolucje (11) 9.00 Dzień Dobry TVN 11.40 Doradca smaku (29) 11.50 Ukryta prawda (1108) 12.55 Tajemnice miłości (52) 14.00 Ukryta prawda (1277, 1070) 16.10 Ten moment (12) 16.45 Kuchenne rewolucje (12) 17.55 Ukryta prawda (1109) 18.55 Top of the Top Sopot Festival 2022 19.40 Sport, pogoda 19.55 Top of the Top Sopot Festival 2022 20.00 Top Of the Top Sopot Festival 2022: #ZAWSZE RAZEM... 23.35 Szybcy i wściekły 6 (film sensacyjny)

6.50 Papiery na szczęście (106/141) (serial obyczajowy) 7.25 Idealna niania 6 (1/11) (reality show) 8.10 Ukryta prawda (674) 9.10 Ukryta prawda (755) 10.10 Ukryta prawda (756) 11.10 Sprzątaczkę 2 (1/12) (program obyczajowy) 11.55 Szpital (891) (serial paradokumentalny) 12.55 SOS. Ekipy w akcji (12/60) (serial paradokumentalny) 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (15/30) (serial fabularno-dokumentalny) 14.55 Zagadki losu (6/35) (serial paradokumentalny) 15.55 Ukryta prawda (1053) 17.00 SOS. Ekipy w akcji (13/60) 18.00 Medium z Long Island 7 (reality show) 19.00 Ukryta prawda (1036) 20.00 Komediowy czwartek: Akademia policyjna 7: Misja w Moskwie (komedia) 21.50 Ave, Cezar! (komedia)

6.00 Strażnik Teksasu (100, 101) 8.00 Nasz nowy dom (179) 9.00 Pierwsza miłość (3434) 9.50 Pierścionek z rubinem (43) 10.55 Rzykanci (5) 11.55 Sędzia Judy (76-79) 13.55 STOP Drogówka 15.55 Nowe sekrety sąsiadów (27, 28) 16.55 Pierścionek z rubinem (44) 18.00 Hawaje 5-0 (10) 19.00 Policjantki i Policjanci (909) 20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (593) 21.05 Wychodne mamusie (komedia) 23.10 Naznaczone: Ostatni klucz (horror)

6.00 Kobra - oddział specjalny (14, 1) 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (526) 9.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (309) 10.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (46) 11.00 Reporterzy. Z życia wzięte (3) 12.00 Lombard. Życie pod zastaw 6 (310) 13.00 Rodzinny interes 6 (268) 14.00 Reporterzy. Z życia wzięte (4) 15.00 Prawdziwe motywy (29) 16. Rodzinny interes 6 (269) 17.00 Lombard. Życie pod zastaw 7 (312) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (527) 19.00 Lombard. Życie pod zastaw 10 (528) 20.00 Co ty wiesz o swoim dziadku? (komedia) 22.00 Asy bez kasy (komedia sensacyjna) 0.00 American Pie: Księga miłości (komedia)

GARMAŻERIA (PRACOWNICY Z REST. "PIASTOWSKA")
OS. KAZIMIERZOWSKIE 22
(BAR MLECZNY obok LUDWIKA)
TEL. 606 205 558 lub 12 648 15 10

zapraszamy do korzystania i zamawiania pysznych wyrobów garmazeryjnych bez konserwantów STAŁYCH I NOWYCH KLIENTÓW

Piastowska

Garmażeria

ODBIÓR I ZAMAWIANIE W BARZE LUB W SKLEPACH

MAGAZYN I GARMAŻERIA - OS. KAZIMIERZOWSKIE 22
DELIKATESY - OS. CENTRUM C TEL. 12 644 30 20
SKLEP SPOŻYWCZY - OS. KOŚCIUSZKOWSKIE TEL. 12 644 05 34
SKLEP SPOŻYWCZY - obok DOMU HANDLOWEGO "WANDA" TEL. 12 648 13 25
SKLEP SPOŻYWCZY 003 - OS. MOGIŁA TEL. 12 644 47 11

ASORTYMENT POTRAW GOTOWYCH WYROBÓW GARMAŻERYJNYCH

PIEROGI RUSKIE
PIEROGI Z MIĘSEM
PIEROGI Z SEREM
PIEROGI Z KAPUSTĄ KISZONĄ I MIĘSEM
PIEROGI Z KAPUSTĄ BIAŁĄ I PIECZARKAMI
PIEROGI Z KAPUSTĄ KISZONĄ I GRZYBAMI (PODGRZYBEK)
PIEROGI Z JAGODAMI
PIEROGI Z TRUSKAWKAMI
PIEROGI LENWE EWY

KLUSKI ŚLĄSKIE
KOPYTKA
KOTLET MIELONY
NALEŚNIKI Z SEREM
NALEŚNIKI Z JABŁKAMI PRAŻONYMI

USZKA Z GRZYBAMI (PODGRZYBEK)
USZKA Z MIĘSEM

GOŁABKI Z RYŻEM I MIĘSEM
PLACKI ZIEMIACZANE

KROKIETY Z MIĘSEM
KROKIETY Z KAPUSTĄ KISZONĄ I MIĘSEM
KROKIETY Z SEREM I PIECZARKAMI
KROKIETY Z KAPUSTĄ BIAŁĄ I PIECZARKAMI
KROKIETY Z KAPUSTĄ KISZONĄ I GRZYBAMI (PODGRZYBEK)
KROKIETY Z JAJKIEM

ŚLEDŹ PO JAPOŃSKU
ŚLEDŹ W ŚMIETANIE Z JABŁKIEM

SALATKA ŚLEDZIOWA
SALATKA JARZYNIOWA
SALATKA "PALCE LIZAC"
SALATKA PIECZARKOWA
BURÓWKA Z KAPUSTY KISZONEJ

WSPIERAJCIE NAS W TYM TRUDNYM CZASIE PANDEMII!
KUPIJCIE NABZĘ POLSKIE WYROBY BEZ KONSERWANTÓW I POLEPSZĄCZY.
DLA WAS SZANOWNI KLIENTCI, BĘDEMIY STARAĆ SIĘ O CORAZ BOGATSZE MENU.
DZIEKUJEMY SERDECZNIE!
ZAPRASZAMY W GODZ. 10 - 18

CIABIA I TORTY

GARMAŻERIA (PRACOWNICY Z REST. "PIASTOWSKA")
OS. KAZIMIERZOWSKIE 22
(BAR MLECZNY obok LUDWIKA)
TEL. 606 205 558 lub 12 648 15 10

zapraszamy do korzystania i zamawiania pysznych wyrobów garmazeryjnych bez konserwantów STAŁYCH I NOWYCH KLIENTÓW

Piastowska

Catering

POLECA:
SZEROKI ASORTYMENT DAŃ

ZUPY:
ROSÓL Z MAKARONEM
KREM PIECZARKOWY, BROKUŁOWY, BOROWIKOWY
BARSZCZ CZERWONY
ŻUREK

DRUGIE DANIA:
POŁĘDWICZKI WIEPRZÓWE NADZIEWANE ŻURAWINĄ
KIESZONKI Z DROBIU I SCHABU Z PIECZARKAMI W SOSIE NATURALNYM
KOPERTY Z DROBIU I WIEPRZOWINY
KOTLET DE VOLAILLE
ROLADKI DROBIOWE I SCHABOWE
CIEŁĘCINA PIECZONA
WARKOCZE MIĘSNE W SOSIE MYŚLIWSKIM

DODATKI:
SURÓWKI, SALATKI, KAPUSTA ZASMAŻANA, BURACZKI,

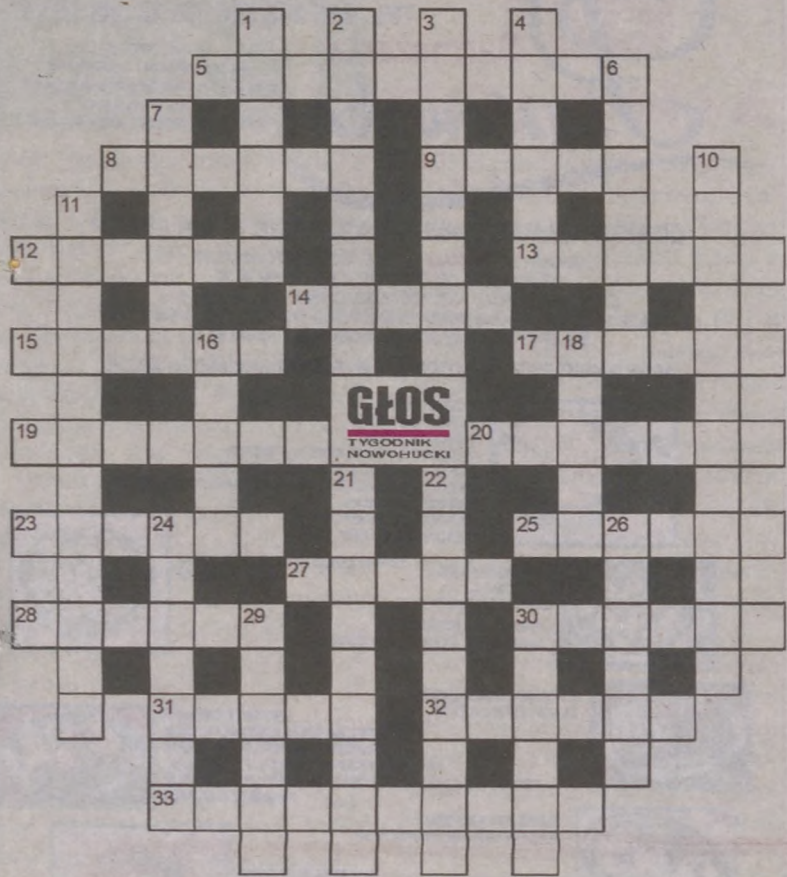
ZAKĄSKI ZIMNE:
GALARETKA DROBIOWA, SCHAB W GALARECIE, INDIK W MALADZE,
SŁONE BABECZKI DEKORACYJNE, MIĘSA PIECZONE, ŚLEDZIE, ŁOSOSIE

DESERY:
CIASTA I TORTY OKOLICZNOŚCIOWE

REALIZUJEMY PRZYJĘCIEM OKOLICZNOŚCIOWE WEDŁUG INDYWIDUALNYCH GUSTÓW KAŻDEGO KLIENTA.
NASZ ASORTYMENT UWZGLĘDNIŁ DANIĄ DLA DZIECI, WEGAN
ZAPRASZAMY W GODZ. 10 - 18

POZIOMO: 5. fałszywka, atrapa, 8. największa wyspa Polinezji Francuskiej, 9. małe nie-toperze o bardzo małych uszach, 12. pięściarz, 13. utwór muzyczny przeznaczony do ćwiczeń, 14. państwo na Dekanie, 15. stan odurzenia, 17. wałkoń, 19. ciężar, 20. szwajcarskie miasto nad Renem, 23. dynastia władców Szkocji, 25. cofanie się w rozwoju, 27. kura z piskletami, 28. zachęta, impuls, pretekst, 30. badacz boskiej natury, 31. bogini o postaci dziewczyny uosabiająca piękno przyrody, 32. lekko zielonkawy odcień cyjanu, 33. szuka przygód.

PIONOWO: 1. przysmak z ikry, 2. stopień oficerski w policji, 3. w mitologii greckiej, córka Agamemnona i Klitajmestry, 4. warszawski port lotniczy, 6. stolica Gruzji, 7. piskliwy głos, 10. krótkofalówka, 11. zajmuje się badaniami porównawczymi, 16. miasto portowe w zachodniej Turcji, 18. kwiaty wierzby, 21. badać dna morskiego, 22. autokratyczne rządy, 24. zakaukaska republika, 26. model Ziemi, 29. stop miedzi z cynkiem, 30. skalisty szczyt o stromych ścianach.

Rozwiązanie krzyżówki nr 30:

POZIOMO: 6. dekadencja, 9. pepegi, 10. narcyz, 12. stiók, 13. mańkut, 14. spinka, 18. dyfteryt, 19. rezerwat, 20. sztolnia, 22. remedium, 25. Łańcut, 29. bocykl, 30. zimno, 31. rechot, 32. pochód, 33. referendum.

PIONOWO: 1. petent, 2. nacisk, 3. mennica, 4. ścinka, 5. Maorys, 7. bełkot, 8. wymiar, 11. zadyszka, 15. krakuska, 16. dynia, 17. deseń, 21. odcień, 23. dochód, 24. Hamburg, 26. chórzy. 27. szyft, 28. doping, 29. Bachus..

Wypożyczamy Tanio Sprzęt Rehabilitacyjny

oraz sprzęt służący do opieki nad osobami przewlekle chorymi czy w podeszłym wieku
Posiadamy m.in.:

- > łóżka szpitalne (hydrauliczne, sterowane pilotem)
- > materace antyodleżynowe, stojaki do kroplówek
- > wózki inwalidzkie, fotele toaletowe
- > chodziki, balkoniki, kule, laski

Pełny asortyment oraz zasady wynajmu na <https://tspkrakow.pl>

Kontakt:

Towarzystwo Solidarnej Pomocy im. K. Fugla
Kraków Nowa Huta, ul. Ujastek 3, pawilon 0
Tel. 12-644-09-68, 12-290-41-91, 501-669-765
e-mail: tsp_kr@onet.pl

- Z serwisu Straży Miejskiej Miasta Krakowa: We wrześniu rusza nabór na strażnika miejskiego! Szukasz stabilnej i ciekawej pracy? We wrześniu rusza nabór na strażnika miejskiego! Dołącz do nas, jeżeli: ukończyłeś 21 lat, posiadasz obywatelstwo polskie oraz co najmniej średnie wykształcenie, nie jesteś karany, jesteś sprawny pod względem fizycznym i psychicznym, masz odpowiednie predyspozycje psychofizyczne, posiadasz uregulowany stosunek do służby wojskowej (mężczyźni). Do twoich obowiązków będzie należeć: ochrona porządku publicznego na terenie Miasta Krakowa, realizacja zadań i obowiązków nałożonych przez ustawę o strażach gminnych i akty

NA STRAŻY MIASTA

prawa miejscowego. Co oferujemy: stabilne zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę, pracę w dynamicznym zespole, sprzyjającą samorozwojowi, 3-miesięczne szkolenie podstawowe, którego ukończenie uprawnia do pracy w charakterze strażnika miejskiego, atrakcyjny system wynagradzania: wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4 000 zł brutto, po ukończeniu szkolenia podstawowego wynagrodzenie zasadnicze powiększone o 20 % premii regulaminową w wysokości 4 800 zł brutto, dodatek za wieloletnią pracę (5-20%) uzależniony od posiadanego stażu pracy, dopłaty do godzin nocnych i nadliczbowych, rozbudowany system nagród motywacyjnych (nagrody kwartalne, za szczególne osiągnięcia w pracy, roczne, okolicznościowe), dodatkowe roczne wynagrodzenie, tzw. „trzynasta pensja”, bogaty pakiet świadczeń socjalnych (m.in. dopłaty do wczasów, kolonii dla dzieci, dopłaty do karnetów sportowych, świadczenia pieniężne), możliwość uzyskania dofinansowania nauki na studiach oraz kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe, możliwość skorzystania z pakietów ubezpieczeń medycznych, po roku przeniesienie na stanowisko młodszego strażnika. Kolejne etapy naboru: ocena psychologiczna, test sprawnościowy, test wiedzy ogólnej, rozmowa kwalifikacyjna. Zagadnienia na test wiedzy ogólnej: podstawowe informacje o Straży Miejskiej Miasta Krakowa, samorząd terytorialny ze szczególnym uwzględnieniem samorządu gminnego, podstawowe informacje z zakresu ustroju państwa. Rodzaje ćwiczeń na teście sprawnościowym: skok w dal z miejsca, rzut piłką lekarską (5 kg mężczyźni, 3 kg kobiety), zwis na drążku, plank (deska), bieg wahadłowy 10 x 10 metrów. Jeżeli masz pytania: zadzwoń - tel. 12 68-82-202, 12 68-82-205, 12 68-82-135 lub napisz: kadry@strazmiejska.krakow.pl.

- Do dyżurnego Oddziału III Nowa Huta wpłynęło zgłoszenie, że na ul. Bulwarowej, nad Zalewem Nowohuckim spacerują bez żadnej opieki dwa psy rasy haski. Zwierzęta chodzą za zgłaszającą, a ona się ich boi. Przybyły na miejsce patrol odłowił psy i przewiózł je do komendy. Za pośrednictwem KTOZ'u ustalono ich właściciela. Za brak nadzoru nad zwierzętami został ukarany mandatem.

(mp)

BIURO OGŁOSZEŃ

Redakcja „Głosu”
☎ 12 643 - 44 - 33

Z KRONIKI POLICYJNEJ

PAMIĘTAJ O BEZPIECZEŃSTWIE NAD WODĄ!

Piękna pogoda oraz wysokie temperatury sprawiają, że bardzo chętnie odpoczywamy nad wodą. Są wysokie wartości temperatur (powyżej normy wieloletniej). Policjanci w trosce o bezpieczeństwo apelują o zachowanie szczególnej ostrożności w rejonach rzek, stawów, basenów i kąpielisk. Pamiętajmy, że woda to żywioł, który może stanowić olbrzymie zagrożenie dla naszego życia i zdrowia. Niestety w ciągu minionej dekady na całym świecie utonęło 2,5 miliona osób, czyli blisko 250 tys. rocznie. Dlatego ONZ uznało utonięcie za jedną z 10. głównych przyczyn śmierci (WHO wskazało je na 3 miejscu). Woda to wspaniałe miejsce wypoczynku i rekreacji, jednak pozostaje żywiołem, z którego należy korzystać z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa i rozsądkiem! Od początku wakacji na terenie całej Polski utonęło już 95 osób. Tych wypadków można było uniknąć. Policja apeluje o rozwagę podczas wypoczynku i rekreacji nad wodą. Jak pokazują dane statystyczne najczęstszą przyczyną utonięć jest wchodzenie do wody pod wpływem alkoholu. Nawet jedno wypite piwo może okazać się przyczyną tragedii. Inne przyczyny utonięć, to brawura, brak rozważli, niewłaściwa ocena własnych umiejętności bądź po prostu ich brak, korzystanie z kąpielisk niestrzeżonych, wypadnięcie z łódek, jachtów, niekorzystanie ze środków ratunkowych i asekuracyjnych np. kapoków. Pamiętajmy, że to my sami, w pierwszej kolejności, odpowiedzialni jesteśmy za swoje bezpieczeństwo i w największej mierze zależy ono od stosowania się do podstawowych zasad: korzystajmy z kąpeli tylko w miejscu do tego przeznaczonym, które jest odpowiednio oznakowane i w którym nad bezpieczeństwem czuwa ratownik; przestrzegajmy regulaminu kąpieliska, na którym przebywamy. Stosujmy się do uwag i zaleceń ratownika nie wchodźmy rozgrzani do wody. Przed wejściem do wody zmocmy nią klatkę piersiową, szyję, kark i nogi - unikniemy wstrząsu termicznego nigdy nie wchodźmy do wody i nie pływajmy po spożyciu alkoholu; dbajmy o bezpieczeństwo najmłodszych i nie pozostawiamy ich samych w wodzie; nie pływajmy na odcinkach szlaków żeglugowych oraz w pobliżu urządzeń i budowli wodnych; przebywając nad wodą zwracajmy uwagę na osoby obok nas. Może okazać się, że ktoś będzie potrzebował naszej pomocy. Jeśli będziemy w stanie mu pomóc, to zrobimy to, ale w granicach swoich możliwości. Jeśli nie będziemy czuli się na siłach, to niezwłocznie zaalarmujmy służby oraz inne osoby; nie zapominajmy, że należy zadbać także o porządek w miejscu, w którym odpoczywamy. WOPR - Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe: dla telefonów komórkowych: 601 100 100; ogólnoeuropejski numer alarmowy: 112. Nie pozwólmy na to, aby wakacyjna beztroska sprawiła, że zapomnimy o bezpieczeństwie swoim i naszych bliskich!

POLICJANCI Z NARAŻENIEM ŻYCIA RATOWALI DWIE OSOBY UWIĘZONE W PŁONĄCYM MIESZKANIU

W mieszkaniu wybuchł pożar. Na balkonie uwięziona została 63-letnia ko-

bieta, a w pomieszczeniach trawionych przez ogień jej 95-letni krewny. Policjanci jako pierwsi dotarli na miejsce pożaru i niezwłocznie pospieszyli z pomocą lokatorom. Nie bacząc na własne bezpieczeństwo, wyważyli alternatywne drzwi do mieszkania, a z zadymionych i zajętych przez ogień pomieszczeń wydostali mającego problemy z poruszaniem 95-latkę. Pomogli również strażakom ewakuować 63-latkę. Zaraz po policjantach dotarła załoga straży pożarnej, która rozpoczęła gaszenie pożaru. W czasie kiedy strażacy walczyli z ogniem do policjantów podszedł jeden z sąsiadów i poinformował ich, że w zajętych przez ogień pomieszczeniach mogą znajdować się starsze osoby wymagające pomocy. Natychmiast przekazali tę informację oficerowi dyżurnemu, który wezwał na miejsce załogi pogotowia ratunkowego. Jednocześnie policjanci ustalili, że do trawionego przez płomień mieszkania prowadzi jeszcze jedno wejście. Funkcjonariusze, widząc, że sytuacja jest dramatyczna, a dla zdrowia i życia uwięzionych w pożarze osób liczy się każda sekunda, postanowili siłą wejść przez alternatywne drzwi. Mundurowi wylamali je własnymi barkami. Kiedy sforsowali przeszkodę znaleźli się w całkowicie zadymionych pomieszczeniach. Ponieważ w środku panowała bardzo wysoka temperatura i brakowało tlenu policjanci czołgali się po podłodze, gdyż tylko w ten sposób byli w stanie przemieszczać się po pokojach. Poruszając się w ten sposób funkcjonariusze docierali do poszczególnych pomieszczeń, w większości zajętych już przez szalejący pożar. W końcu jeden z nich dotarł do pokoju, w którym w kłębach dymu zobaczył leżące na łóżku, bardzo osłabionego starszego mężczyznę, który nie był w stanie poruszać się o własnych siłach. Mężczyzna miał problemy z oddychaniem i prosił o pomoc. Policjant chwycił za rękę 95-latkę i zaczął wyciągać go z palącego się mieszkania. Zaraz z pomocą pospieszył mu drugi funkcjonariusz oraz strażacy, którzy pomogli wydostać seniora na korytarz. Sprawdzili czynności życiowe starszego pana, a następnie wspólnie wynieśli uszkodzanego z budynku i przekazali załodze ratownictwa medycznego. W tym czasie, kiedy funkcjonariusze ratowali życie mężczyzny, strażacy dotarli do uwięzionej na balkonie i wzywającej pomocy kobiety, którą również wydostali z płonącego mieszkania. Następnie 63-latkę przejęli policjanci, którzy sprowadzili ją po schodach i przekazali drugiej załodze pogotowia ratunkowego. 95-latek i jego krewna zostali zabrani do krakowskich szpitali, ich życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Gdyby nie szybkie i zdecydowane działania policjantów historia ta mogłaby mieć zupełnie inny finał. Sierżantom Pawłowi i Michałowi gratulujemy odwagi oraz pełnej poświęcenia i zaangażowania postawy, która kazała im ruszyć z pomocą i ratować ludzkie życie i zdrowie. Przypomnijmy, że to już kolejny raz, kiedy ich bohaterkie zachowanie pokazało, że hasło „pomagamy i chronimy” to nie pusty slogan, lecz dewiza, która przyświeca policjantom w codziennej służbie.

(mp)

LETNIA AKADEMIA FOLKLORU - ZAPRASZAMY!

Już po raz piąty w ARTzonie Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida odbędzie się Letnia Akademia Folkloru. W programie przygotowano ciekawe warsztaty i spotkania wypełnione kulturą ludową oraz wyjątkowy wernisaż haftowanych prac Miejskich Hafciarek. Nie zabraknie także warsztatów dla dzieci, które będą mogły zanurzyć ręce w tradycyjnych technikach zdobnictwa.

Letnia Akademia Folkloru to festiwal, którego celem jest promocja folkloru i rzemiosła artystycznego oraz zainteresowanie mieszkańców kulturą ludową regionu. Wydarzenie rozpocznie się 26 sierpnia 2022 r. o godz. 18:00 niezwykle wernisażem prac uczestniczek warsztatów hafciarskich w ARTzonie. Motywem przewodnim wystawy pt. "Kwiat Ludowy" będą róże, które w kulturze ludowej symbolizują mi-

łość, witalności, ale również przypominają o kruchości życia i przemianach. Podczas wernisażu odbędzie się także finał akcji "Wspólny kwiat ludowy", którego rezultatem jest patchworkowy obraz składający się z ponad 40 róż wykonanych przez hafciarki z całej Polski.

W kolejnych dniach Letniej Akademii Folkloru odbędą się min. warsztaty tworzenia pajaków dzieł-

czynnych, zaplatania makramowych zazdrostek, czy haftowania na przedmiotach kuchennych. Festiwal zakończy się 1 września warsztatami dla dzieci (5-9 lat), które podczas spotkania poznają tradycyjne techniki zdobnictwa i samodzielnie zaprojektują ludowe pudełka na wakacyjne skarby.

Udział w warsztatach jest bezpłatny. Liczba miejsc ograniczona. Za-

pisy: p.maciaszek@okn.edu.pl. Na zgłoszenia czekamy do 22 sierpnia. Pełne opisy warsztatów i dodatkowe informacje dostępne są na stronie internetowej www.okn.edu.pl/artzona.

Letnia Akademia Folkloru 2022 realizowana jest dzięki wsparciu finansowemu Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta oraz ArcelorMittal Poland S.A.

Kraków

Letnia

Akademia Folkloru

26.08 - 1.09.2022

Dofinansowano ze środków
ArcelorMittal Poland S.A. oraz Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

 ARTzona

 ArcelorMittal

 **DZIELNICA XVIII
NOWA HUTA**

OŚRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

PROBOSZCZ Z BULWAROWEJ ZAPRASZA DO OTWOCKA

W połowie sierpnia z parafią Matki Bożej Pocieszenia przy ul. Bulwarowej pożegna się jej proboszcz – ks. Wiesław Wilmański SAC. W Nowej Hucie spędził 11 lat. Zabierze stąd dobre wspomnienia i rudą suczkę o imieniu Miśka. Warto zapamiętać, że to właśnie jemu zawdzięczamy wystrój jednego z najmniejszych kościołów Nowej Huty.

Zmiany są nieodłączną częścią naszego życia. Przeważnie jednak budzą niepokój, którego źródłem jest nieznanie. Dla księży, czy to diecezjalnych, czy zakonnych, zmiany są czymś naturalnym. Również dla ludzi wierzących związanych z Kościołem zmiany personalne na parafiach nie są zaskoczeniem. Zawsze jednak budzą emocje. Specjalnie dla czytelników Głosu. Tygodnika Nowohuckiego ks. Wiesław Wilmański SAC opowiada o tym jak będzie wspominał Nową Hucę, co stąd zabierze, a co za sobą zostawi i o tym, czy lubi towarzyszące zakonnemu życiu zmiany.

Na początek może kilka słów o tym czy miał Ksiądz jakiś wpływ na to, kiedy i gdzie „rzuci go los”? Która to Ksiądz parafia i czy z każdej kolejnej człowieka coś zapamiętuje, wynosi w sercu?

- Ks. Wiesław Wilmański: To gdzie przyjdzie nam duchownym spędzić kolejne lata życia jest zawsze decyzją odgórną. Tak również było i tym razem. Z parafii Matki Bożej Pocieszenia przy ul. Bulwarowej trafię do Otwocka do parafii Zesłania Ducha Świętego. To będzie moja piąta parafia. Pierwsze dwa lata po święceniach spędziłem w parafii w Kisielicach, potem pięć lat w Kielcach, dziewięć w Sandomierzu, pięć kolejnych lat w Jaroszwicach i potem przyszedłem tutaj, na ul. Bulwarową.

Ks. Wiesław Wilmański SAC został w 2017 roku Filantropem Krakowa w kategorii: „Za najciekawszą formę i efektywność filantropii”.

W Nowej Hucie spędziłem 11 lat. Mam takie spostrzeżenie, że dużo się uczy od patronów parafii. To taka duchowa korzyść z tych wędrówek. Bardzo dużo nauczyłem się od patrona poprzedniej parafii świętego Izydora. To był człowiek, który żył pracując na roli – można powiedzieć prostaczek, ale robił w życiu to co najważniejsze – modlił się i pracował. Dziś zapewne byłby biznesmenem. I to dobrym. Historia włożyła w jego usta słowa psalmu: „modlitwa jest siłą moich nóg”. Ja to rozumiem tak, że modląc się nie tracimy czasu, wręcz przeciwnie. Bo to, co podej-

ujemy po tej modlitwie - działania, praca - szybciej się spełnia. Łatwiej jest wykonać to, co zaplanowaliśmy. Łatwiej nam podejść do tej pracy. Bo z Bogiem to robimy. Nowohucka parafia, którą w sierpniu opuszczam jest pod wezwaniem Matki Bożej Pocieszenia. Nie pasowało mi na początku to wezwanie, jednak przez 11 lat pokochałem Matkę Bożą Pocieszenie i zrozumiałem co Pan Bóg chce powiedzieć dając nam taką patronkę. W dzisiejszych czasach bardzo potrzebne jest pocieszenie – potrzebny jest pokój serca w bardzo wielu życiowych sytuacjach. Od prostych niepokojów o byt codzienny, po trudne momenty jak pogrzeb -kiedy ktoś odchodzi. Pocieszenie to niesamowity dar, o który prosić możemy Matkę Bożą i ona nam ten dar wyprasza u Pana Jezusa. Dlatego też zawsze po jakimś czasie od pogrzebu zapraszam rodzinę zmarłego na środową Mszę Świętą z Nowenną – prosimy wtedy o łaskę pocieszenia po utracie bliskiej osoby i dobre przeżycie żałoby. Pobożność to dar, który wspiera nas w trudnych momentach. Uczenie się od patronów uwarściwia mnie i pomaga w kontaktach. To chyba jest najważniejsze, co wynoszę z każdej parafii.

Kościół przy ul. Bulwarowej wiele Księdzu zawdzięcza.

Właściwie to, jak wygląda jego wnętrze, to Księdza dzieło...

WW: Gdy przyszedłem tutaj 11 lat temu, kościół był już postawiony. Natomiast o wszystko, co się dzieje przed kościołem oraz jego wystrój, to już działa się za mojej tutaj bytności. Można powiedzieć, że to nasze dzieło - p. Joli Kłosowskiej, która jest projektantką, no i moje. To nasza współpraca zaowocowała obecnym wyglądem tej świątyni. Jest to dzieło naprawdę dobrze przemyślane. Ja to właściwie trochę towarzyszyłem. Przytoczę prosty przykład – wykładziny przed

ołtarzem głównym. Kiedyś z Panią Jolą spieraliśmy się o kolor tej wykładziny. W końcu ona mówi: niechesz mi Ksiądz zaufa i spojrzysz raz jeszcze zyczliwym okiem. Dziś, jak wchodzimy do kościoła, to tej wykładziny nie zauważamy – a ona jest i spełnia swoją rolę, współgra z wystrojem, bo wszystko jest zrobione w jednym stylu.

Ale stanęło na jej koncepcji, czy na pomysły Księdza?

WW: No, oczywiście, że na jej (uśmiech). Ale cała świątynia jest zrealizowana według spójnej wizji. Atmosfera od samego wejścia do kościoła jest taka, że prowokuje do modlitwy. Przyszła do mnie kiedyś jedna pani i opowiada: weszłam do kościoła, usiadłam,

zaczęłam się modlić, zaświeciło słońce przez witraże i zaczęłam je czytać. Tak właśnie zaplanowaliśmy ołtarze boczne, aby nie zasłaniały witraży, aby mogły być zauważone i czytane z każdej strony. Kościół ma taką bryłę, że będąc w każdym miejscu można zobaczyć prezbiterium oraz większość wystroju i te znaki, które tu mamy. Nieraz na kazaniu też kiedyś mówiłem, że mamy kościół z czterech tajemnic różańca: światła jest w prezbiterium, tam gdzie jest tabernakulum; chwalebna – to są witraże z części chwalebnej; bolesna z tyłu przy chórze i wreszcie radosna (gdzie ona jest?). To jest też fajnie, że nam się tak udało, że jak odprawiam Mszę świętą – a przecież to jest bezkrwawa ofiara – to mam przed oczami Drogę Krzyżową. Zresztą kolejnym zamysłem było wplecenie z stacje Drogi Krzyżowej elementów stąd, z Krakowa i z Nowej Huty. Mam tam m.in. Arkę Pana, naszą świątynię, Kościół Mariacki, klasztor w Mogile. Te budynki sakralne osadzają Drogę Krzyżową w naszej rzeczywistości. No i jest jeszcze ostatnio postawiona ławeczka z księdzem kardynałem Franciszkiem Macharskim. To dar wdzięczności za ustanowienie parafii i posługę księży pallotyńców w Nowej Hucie – bo to właśnie kardynał Macharski ustanowił w 1999 roku tę parafię i poprosił o posługę w niej pallotyńców

Ksiądz jest księdzem, ale przecież też człowiekiem (uśmiech). I patrząc na to z tej ludzkiej strony, co Ksiądz weźmie ze sobą, a co musi zostawić?

WW: No na pewno zabieram Miśkę (choć nigdy nie miałem psa). Rzeczy osobiste, książki, ubrania, pościel też zabieram. U nas przeważnie nie zabiera się mebli, bo mieszkania są wyposażone, ale te meble, które mam, to prezent.

Udało mi się przywieźć ze sobą z poprzedniej parafii z Jaroszwic i teraz też chciałbym je zabrać. Czy się uda, nie wiem.

Właśnie, Miśka. Skąd u Księdza pies? Jak się odnajduje w parafii i czy ma jakiś wpływ na Księdza życie? No i czy trzeba było pytać przełożonych o to, czy może Ksiądz mieć psa?

WW: Miśka jest ze mną od roku. Nie musiałem nikogo pytać o to, czy mogę ją przynieść. Teraz też o meble pytam, czy mogę zabrać, a o psa nie (uśmiech). A odpowiadając na pytanie, skąd u mnie pies? Znajomy taksówkarz ją przyniósł i wykarmił od maleńkości strzykawką. Jednak ze względu na charakter pracy nie mógł jej zostawić u siebie

jest też radość i oczekiwanie na nowe. Idę do Otwocka, gdzie parafia nie jest tak duża jak tu, kościół jest wykończony. Czekają mnie inne niż tutaj zadania. Tam jest dużo przyjezdnych, dużo gości na mszach – bo wiele osób spędza w okolicy czas wolny. Nie idę więc całkiem w nieznanie, coś wiem – chociażby to, że mam tam dwóch wikarych. W każdej parafii jest coś do zrobienia, trzeba pracować duszpastersko.

No tak, a z jakimi ludźmi Ksiądz lubi pracować? I wracając jeszcze do Nowej Huty co tu udało się właśnie z ludźmi i dzięki ludziom zrobić? Co Ksiądz przekazuje nowemu proboszczowi... Jak nas zarekomenduje?

WW: Dużo pytań na raz. A więc po kolei. Co do opowiadania o parafii, to dużo nie trzeba opowiadać, bo samemu trzeba się tego nauczyć. Ja o Otwocku słyszałem kilka opinii – coś tam mam już w głowie – a ze proboszczem jestem od 1997 roku to myślę, że pewne swoje dary będę mógł tam wykorzystać. Co do Nowohucian – to na pewno mogę powiedzieć, że ładnie śpiewają, są to ludzie rozmodleni i uważnie słuchający. Zdarza się, że po Mszy podchodzą porozmawiać o kazaniu, czasem piszą maile z dodatkowymi pytaniami, czy komentarzem, przychodzą do kancelarii pogadać. Widać aktywny odbiór i pewną refleksję. To co ja cenię u ludzi to otwartość i inicjatywa. Taki był np. ks. Łukasz Gołaś SAC, który od kilku lat pracuje już w Warszawie. Dzięki niemu ruszyło Radio Pallotti FM, czy też „Barka” – czyli rekolekcje na wodzie. Z takimi ludźmi dobrze mi się współpracuje. Kiedy ktoś ma dużo pomysłów pozostaje tylko pomagać i wspierać. Tu w Nowej Hucie udało nam się – tak myślę – wytworzyć z ludźmi pewną więź. Jedną z inicjatyw, które się do tego przyczyniły były bale dobroczynne. Wspólna zabawa pomaga budować relacje.

Rzeczywiście, w Nowej Hucie panuje opinia, że „parafia na Bulwarowej” ma wyjątkową atmosferę, ludzie lubią ten kościół i to jak się tu czują... czy to zasługa tego, że prowadzą ją pallotyńczycy?

WW: Mam nadzieję, bo choć każdy z nas – pracujących tu księży – jest inny, to ogólnie rzeczywiście odbierani jesteśmy dobrze. Zresztą święty Wincenty Pallotti dużo mówił o współpracy między świeckimi a duchowieństwem. I o tym, że w Kościele każdy jest apostołem. A to w relacjach właśnie się powinno odzwierciedlać. Staramy się też szanować drugiego człowieka. Przez wspólną modlitwę przez bale dobroczynne, festyny, budujemy relacje z ludźmi. Nie ma tej bariery między duchownym, a świeckim – jest otwartość z naszej strony, ale i z tej drugiej. Ludzie wiedzą, że kiedy jest potrzeba to mogą do nas przyjść. W ogóle mam takie spostrzeżenie, że ludzie chyba mają nieco większe zaufanie do nas zakonników niż do księży diecezjalnych.

***

Podczas trwającej około godziny rozmowy Ksiądz zdradził mi jeszcze, że jest osiemnastokrotnym wujkiem, że zakonnik ma łatwiej niż ksiądz diecezjalny, bo mniej dokucza mu samotność – ma niejako obowiązkowe spotkanie z braćmi zakonnymi oraz wyznaczony czas i miejsce na te spotkania. Wyznał też, że najważniejszym obowiązkiem księdza jest bycie szafarzem sakramentów świętych, czyli udzielanie chrztu, ślubu, powiadzi. Podkreślił też, że kapłan, jeśli trafi w serce człowieka sprawia, że zostaje on przy kościele, ale działając nieumiejętnie może tego człowieka do kościoła zniechęcić.

Podkreślił, że tak trzeba działać aby ten człowiek przyszedł i chciał przy Kościele zostać. Tu w Nowej Hucie, ks. Wilmański zjednał sobie niejedno serce. W imieniu Redakcji życzymy, aby podobnie było w Otwocku. A w imieniu Księdza – i zaznaczam, że jest to uzgodnione – każdego Nowohucianina, który będzie w Otwocku, zapraszam do Niego na kawę.

Wysłuchała i spisała
Agnieszka Łoś

INFORMATOR HANDLOWO - USŁUGOWY

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

- Pogotowie Ratunkowe 999 (także N. Huta).
- Toksykologia 12 411 99-99.
- Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
- Policja 997.
- Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910.
- os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
- Straż Miejska 986.
- Pogotowie gazowe 992.
- Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
- Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
- Wodociągi 12 648-28-61.
- Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. ADREM awarie poza budynkiem 12 644-12-10.
- Pogotowie elektryczne dla os. Oświetlenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
- Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin 12 411-60-44.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- ▼ GABINET KARDIOLOGICZNY. Lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12.
- ▼ KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1. Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00. www.bjb.net.pl.
- ▼ PRACOWNIA USG - LEK. MED. B. STĘPIEŃ - os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i piątek 9.00-12.00.
- ▼ NAPRAWA PROTEZ ZĘBOWYCH. Wzmacnianie metalem. Tel. 608-205-981.

USŁUGI RÓŻNE

- ▼ TELEWIZOR ANTENY. Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
- ▼ USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu). Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
- ▼ PRZECHOWALNIA ROWERÓW (z możliwością przeglądu) i OPON (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
- ▼ SALON FRYZJERSKI „Dorota” (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27. Tel. 506-529-863.
- ▼ ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI. Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797 A. Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.
- ▼ ROWERY - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
- ▼ ANTEN MONTAŻ, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta. Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

- ▼ ARKADOM - NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI. Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka. Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

- ▼ FUNDACJA WIĘCEJ SERCA. Usługi księgowe - pełny zakres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15 B, lok. 2. Tel. 503-602-661.

BIURA TURYSTYCZNE

- ▼ BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górską, al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl. Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- ▼ FIRMA AUTOKOMPUTER, Janina Walasek, ul. Makużyńskiego 9B. Tel. 12 644-18-80, 12 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. www.stacja-autokomputer.pl. E-mail: autokomputer@op.pl.
- ▼ AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPLASZ”. MYCIE RĘCZNE. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.
- ▼ ZŁOMOWANIE samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWACIARNIE

- ▼ KWACIARNIA „KALINA”, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15. Tel. 12 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
- ▼ KWACIARNIA „CUPIDO”, pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35. Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

- ▼ WYROBY ZŁOTE, SREBRNE. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

- ANTEN montaż, naprawa telewizorów u klienta. Tel. (12)640-00-42, 609-586-881.
- CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki meblowej i samochodowej. Tel. 513-587-700.
- DOM sprzedam/zamienię. Tel. 606-918-243.
- DZIAŁKA. 48a, w tym 10a ogrodu, altana murowana, garaż. Tel. 602-485-398.
- Leadek zatrudni pracowników do montażu opon oraz magazynierów. Praca w Kokotowie. 3 zmiany, wynagrodzenie od 5000 brutto. Zadzwoń 694-662-002 lub 694-446-358.
- RTV - telewizory - anteny - serwis profesjonalny od 1985 r. Tel. 609-719-072.
- ZAWSZE aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio!

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl
os. Na Skarpie 24 os. Uroczę 5

12 644-87-75, 512-179-466

**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO - CAŁODOBOWO**

MATEMATYKA
Tel. 507 869 805

WWW.PUK.KRAKOW.PL
DYŻUR CAŁODOBOWY
ROWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
tel. 12/411-45-02,
12/411-45-04

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

- ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
- ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
- cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
- cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

**KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW**

NEKROLOGI I KONDOLENCJE

przyjmuje

Biuro Ogłoszeń

„Głosu - Tygodnika Nowohuckiego”

(al. Jana Pawła II 232 - NCK).

Tel. 12 643-44-33

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELE

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II

UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW

Do wynajęcia lokale handlowe - tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

SM „CZYŻYNY” BEZ BARIER

Bariery architektoniczne – często niezauważalne przez osoby w pełni sprawne, mogą być wyjątkowo uciążliwe w życiu osób starszych oraz niepełnosprawnych i tych, które posiadają czasowe ograniczenia w mobilności. Władze SM „Czyżyny” dostrzegają ten problem i podjęły program likwidacji tych barier.

Definicja bariery architektonicznej mówi, że jest to fizyczna przeszkoda ograniczająca możliwość korzystania z miejsc, obiektów budowlanych, lokali, dróg, czy chodników przez osoby nie w pełni sprawne ruchowo. Najbardziej uciążliwe bariery architektoniczne znajdujemy w miejscu naszego zamieszkania; w budynku oraz jego najbliższej okolicy.

Najczęściej spotykanymi barierami związanymi z otaczającą nas architekturą przestrzenną są: zbyt wąskie drzwi oraz wejścia do budynku, różnice poziomów – czyli schody i stopnie oraz niedostosowane windy i znikomy lub całkowity brak dostatecznej informacji dźwiękowej i wizualnej.

Nowoczesne budownictwo już na etapie projektowania przewiduje ułatwienia dla osób z ograniczeniami ruchowymi i przystosowuje budynki wielomieszaniowe do swobodnego

między innymi 75 budynków mieszkalnych spółdzielczych i wspólnot mieszkaniowych, w których jest 7.619 lokali o łącznej powierzchni 380,9 tys. m². Zasoby spółdzielni to 57 budynków mieszkalnych, w których 41 budynków tj. 72% wyposażonych jest w dźwigi – 150 sztuk w tym:

- 41 szt. dźwigów towarowo – osobowych,
- 109 szt. dźwigów osobowych,
- 144 dźwigi są z okresu lat 1978-1988,
- 6 dźwigów jest z okresu lat 1997-1999.

Dotychczasowe dane w Polsce pokazują, że ponad 70 proc. dźwigów zainstalowanych w budynkach mieszkalnych to długoletnie, w ogromnej większości technicznie zużyte windy. W budynkach z tak zwanej wielkiej płyty dźwigi montowane były bez drzwi kabinowych podstawowych systemów bezpieczeństwa w związku z czym na dzień

szczególnych części wyczerpuje się. Zapasy części do poszczególnych typów dźwigów w wieku od 33 do 43 lat kurczą się, a wręcz jest sygnalizowane zakończenie ich produkcji. Sytuacja ta spowodowała, że rozpoczęliśmy proces modernizacji dźwigów w zasobach spółdzielni, polegający na ich wymianie rozłożonej w czasie na min. 10 lat z zabezpieczeniem na ten cel niezbędnych środków finansowych.

Zajęliśmy się tym zagadnieniem teraz, a nie pod przymusem w bliskiej przyszłości w przy-

***

W związku z przyjęciem do realizacji programu „SM CZYŻYNY BEZ BARIER”, spółdzielnia podjęła takie czynności mające na celu identyfikację i określenie prac inwestycyjnych, których wykonanie będzie niezbędne w celu likwidacji barier architektonicznych. W chwili obecnej trwa inwentaryzacja potrzeb mieszkańców w zakresie likwidacji zewnętrznych barier architektonicznych polegającej na modernizacji dojścia do

padku wyłączenia z eksploatacji pierwszych dźwigów z powodu braku części zamiennych lub niespełniania wymogów technicznych określonych przez Państwowy Urząd Dozoru Technicznego, czy dzisiejszą Dyrektywę Parlamentu Europejskiego po jej implementacji do prawodawstwa polskiego.

***

Dobłą okazją do rozpoczęcia tego procesu był Fundusz Dostępności z programu rządowego na lata 2018-2025 – mówi prezes Spółdzielni Mieszkaniowej „Czyżyny” Marek Lorenc.

Fundusz dostępności najprościej mówiąc, to pieniądze przeznaczone na preferencyjne pożyczki. Preferencyjne czyli na korzystniejszych niż rynkowe warunkach. Fundusz dostępności jest jednym z elementów rządowego Programu Dostępności Plus 2018-2025, finansowanym z funduszy europejskich i budżetu państwa. Bank Gospodarstwa Krajowego wspólnie z pośrednikami finansowymi udziela preferencyjnych pożyczek na likwidację barier architektonicznych, co ma skutkować zapewnieniem dostępności budynków dla osób ze szczególnymi potrzebami. Podstawowym celem programu jest finansowanie inwestycji, które mają zapewnić osobom posiadającym trwałe lub czasowe ograniczenia w mobilności możliwość udziału w życiu społecznym i publicznym.

budynku, kompleksowej modernizacji wejścia do budynku (montaż pochylni, platform pionowych i podnośników, poręczy, barier), dojścia do śmietników, parkingów, terenów zielonych, odpowiedniego oznakowania budynków i jego otoczenia dla sprawnego poruszania się osób z niepełnosprawnościami.

Natomiast likwidację barier architektonicznych wewnętrznych już rozpoczęliśmy – informuje Prezes Spółdzielni Marek Lorenc. W bieżącym roku, w oparciu o Fundusz Dostępności oraz uchwałę Rady Nadzorczej zakończyliśmy pilotażową wymianę dźwigów w naszej spółdzielni, która obejmowała wymianę wind: * w budynku nr 27 w os. Dywizjonu 303 – dźwig osobowy i dźwig osobowo-towarowy, * w budynku nr 14 kl. IV w os. Dywizjonu 303 – dźwig osobowy oraz montaż zewnętrznej platformy dla osób niepełnosprawnych umożliwiającą transport osób z poziomu chodnika na wysokość parteru. Wymienione dźwigi jak również platforma spełniają kryteria zawarte w standardach dostępności. Standardy konkretyzują parametry dźwigu, które odpowiadają na potrzeby osób posiadających ograniczenia w mobilności. Wymienione przez spółdzielnię dźwigi wyposażone są w kabiny z automatycznie otwierającymi się i zamykanymi drzwiami, panele sterujące w kabinie umieszczone jest na odpowiedniej wysokości dogodnej dla osób

poruszających się na wózkach inwalidzkich, jest podświetlony i posiada wypukłe cyfry, opisy oraz symbole w alfabecie Braille'a. Prócz sygnalizacji świetlnej dźwigi wyposażone są w sygnalizację dźwiękową w postaci gongu potwierdzającego przybycie windy. W kabinie dźwigu znajdują się poręcze oraz lustra ułatwiające kontrolę bezpieczeństwa osobom poruszającym się na wózkach.

***

Na wniosek Zarządu zatwierdzony został przez Radę Nadzorczą zakres prac obejmujący modernizację kolejnych dźwigów w ramach I-ego etapu programu „SM CZYŻYNY BEZ BARIER” - kontynuuje Prezes Spółdzielni Marek Lorenc. W roku 2022 będziemy realizowali wymianę 4 dźwigów: w budynku nr 2 w os. 2 Pułku Lotniczego - 2 dźwigi i w budynku nr 30 w os. Dywizjonu - 2 dźwigi. W 2023 roku przystąpimy do wymiany kolejnych tym razem 6 dźwigów w 3 budynkach: w bud. nr 11 w os. 2 Pułku Lotniczego – 2 dźwigi; w os. Dywizjonu 303 w bud.nr 37 – 2 dźwigi; w bud. nr 28 – 2 dźwigi. Podobnie jak program pilotażowy ten etap będzie realizowany z udziałem środków pozyskanych z Funduszu Dostępności. O kolejności wymiany dźwigów decyduje re-surs dźwigu, który określa parametry graniczne żywotności oraz sprawności działania windy czyli maksymalny bezpieczny okres użytkowania dźwigu.

Przygotowując realizację tego przedsięwzięcia poszukiwaliśmy rozwiązań i konstrukcji finansowych, które minimalizują obciążenia mieszkańców spółdzielni. Pożyczki uzyskane z Funduszu Dostępności dają takie możliwości, gdyż pozwalają spłatę zaciągniętego zobowiązania z funduszu remontowego budynku rozłożyć maksymalnie na 240 miesięcy czyli na 20 lat. Dodatkowym atutem jest oprocentowanie stałe pożyczki w wysokości 0,15 proc. w stosunku rocznym i możliwość jej częściowego umorzenia. Biorąc pod uwagę, że w ciągu najbliższych 10 lat zaplanowano wymianę wszystkich 150 dźwigów, a planowany koszt całkowity realizacji programu oceniany jest dzisiaj na ok. 30 mln zł, to trzeba podkreślić, że warunki finansowe Funduszu Dostępności wypadają bardzo korzystnie na tle produktów oferowanych Spółdzielniom Mieszkaniowym przez inne instytucje finansowe.

Mając na uwadze bezpieczeństwo oraz troskę o poprawę jakości życia na terenie osiedli SM „Czyżyny” władze spółdzielni będą sukcesywnie realizować program „SM CZYŻYNY BEZ BARIER” i likwidować bariery architektoniczne oraz tworzyć przyjazną przestrzeń dla wszystkich mieszkańców spółdzielni.

Do druku przygotował:
Marcin Pietrzyk
Fot. z archiwum
SM Czyżyny

poruszania się na wózku inwalidzkim lub wózkiem dziecięcym. Natomiast co robić tam gdzie takich ułatwień nie ma?

***

Szukając odpowiedzi na to pytanie Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „Czyżyny” postanowił opracować i wdrożyć program pod nazwą „SM CZYŻYNY BEZ BARIER”.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Czyżyny” powstała w 1978 roku. W chwili obecnej w zarządaniu spółdzielni znajduje się

dzisiejszy chociaż dopuszczalne do eksploatacji przez prawo polskie nie spełniają norm wymogów europejskich. Jak wynika z procedur przyjętych przez Polski rząd prędzej czy później windy, które nie spełniają wymagań europejskich mogą zostać wyłączone z eksploatacji. Spółdzielnie Mieszkaniowe muszą w takich przypadkach przeprowadzić modernizację lub wymianę starych dźwigów.

Prowadzona do tej pory w naszej spółdzielni polityka remontowo-modernizacyjna dźwigów polegająca na wymianie po-

SEZON NA BEZPIECZEŃSTWO TRWA CAŁY ROK

Letnie miesiące to dla rolników intensywny czas prac polowych i zbiorów. Często prowadzonych w pobliżu lub pod liniami energetycznymi. TAURON Dystrybucja przypomina i przestrzega: **Włącz ostrożność!**

W lecie częściej niż w pozostałych porach roku, zdarzają się wypadki związane z porażeniem prądem rolników na wsiach. Wielu z nich można uniknąć, zachowując rozsądek i podstawowe zasady bezpieczeństwa. Do niebezpiecznych zdarzeń dochodzi głównie na skutek przypadkowego zetknięcia się sprzętu lub maszyn rolniczych z przewodem pod napięciem podczas przejazdu albo wykonywania prac pod liniami energetycznymi. Przyczyną wypadków zazwyczaj są zmęczenie, nieuwaga lub lekceważenie zagrożenia, czasem też niesprawny sprzęt. Wszyscy w gospodarstwie rolnym, w tym pracownicy sezonowi i członkowie rodziny, powinni być świadomi możliwych zagrożeń związanych z pracą w pobliżu linii energetycznych oraz wiedzieć, jak prawidłowo reagować, jeżeli zdarzy się wypadek.

- Wypadki z udziałem pracowników rolnych, to część zdarzeń, do których dochodzi w terenie. Operatorzy koparek, betoniarek, aut z naczepą, którzy podczas prac lub przejazdów uszkodzają linie energetyczne, to jedna i najczęstsza kategoria wypadków zagrażających porażeniem.

Tego typu wypadki zdarzają się przez cały rok. – wyjaśnia Ewa Groń rzeczniczka prasowa TAURON Dystrybucja. Natomiast druga, sezonowa grupa ryzyka, to rolnicy ulegający porażeniu lub uszkodzający sprzęt podczas prac na polach ornych, czy podczas żniw. Do wszystkich tych osób adresowana jest akcja „Bezpieczniki TAURONA. Włącz w pracy”, gdzie przypominamy pracownikom budowlanym, kierowcom, rolnikom i domowym majsterkowiczom o zawodowym BHP, rozsądku i uważności. W materiałach edukacyjnych, filmach z pierwszej pomocy i animacjach mówimy o zasadach i zachowaniach, które podnoszą bezpieczeństwo ludzi.

Zanim maszyna wyjedzie na pole

Nowoczesne maszyny rolnicze mają coraz większe gabaryty, dlatego bardzo ważna jest znajomość ich maksymalnej wysokości i zasięgu. Zanim maszyna wyjedzie na pole, przez które przebiegają linie energetyczne, należy upewnić się, że jej maksymalna wysokość mieści się w normach przewidzianych przepisami. Jeśli w zasięgu maszyny znajdują się linie energetyczne, należy ocenić wysokość za-

wieszenia przewodów i możliwość bezpiecznego przejazdu pod nimi. Wszelkie wzniesienia terenu mogą zmniejszać tę odległość. Bezpiecznie pod przewodami mogą przemieszczać się maszyny z osłoną dla obsługi o wysokości do 4,2 m. Nowoczesny sprzęt bywa jednak wyższy, a wiele maszyn jest wyposażonych w radia i systemy łączności z antenami wystającymi z kabiny, które mogą zahaczyć o przewód lub nadmiernie się do niego zbliżyć, co też może skutkować porażeniem.

Wysokość podwieszenia przewodów jest zgodna z obowiązującymi normami i bezpieczna przy zachowaniu odpowiedniej uwagi, praca wymaga jednak każdorazowo zwrócenia uwagi na usytuowanie i warunki dla konkretnej linii. Nawet jeśli do tej pory maszyna mogła swobodnie przejechać pod linią, może się okazać, że kolejnego dnia już się pod nią nie zmieści. Dzieje się tak, ponieważ bardzo wysokie temperatury w letnich miesiącach mogą wpływać na naturalne obniżenie wysokości przewodów, zwiększając tym samym ryzyko zetknięcia lub zerwania linii przez przejeżdżający pojazd.

Jeżeli zauważymy niebezpieczne obniżenie przewodów, powinniśmy o tym niezwłocznie poinformować pogotowie energetyczne dzwoniąc pod numer 991.

Bezpieczne prace polowe

Prowadząc prace polowe, szczególną ostrożność należy zachować nie tylko podczas przejazdu dużych maszyn, takich jak ciągniki i kombajny, ale też podczas korzystania z przyczep rolniczych, przy załadunku i rozładunku plonów oraz podczas prowadzenia oprysku pól. Bezpośrednio pod liniami energetycznymi lub w ich pobliżu nie można składować materiałów ani układać plonów na stertach. Materiały niemetalowe, np. konary drzew, opony, liny i siano mogą przewodzić prąd w zależności od stopnia wilgotności i zanieczyszczenia kurzem i brudem. Wzdłuż linii energetycznych nie powinny być także umieszczane systemy nawadniające. Przedmioty takie jak metalowa drabina lub pręty zawsze powinno się przenosić poziomo, równoległe do podłoża. Nie tylko zetknięcie ich z przewodami jest groźne. Już samo zbliżenie do przewodów na zbyt małą odległość może skończyć się poparzeniem łukiem elektrycznym.

Co zrobić w przypadku zetknięcia lub zerwania linii energetycznej?

Pod żadnym pozorem nie wolno zbliżać się do przewodów, a tym bardziej próbować ich podnosić, czy samodzielnie naprawiać. Dotykanie przewodów elek-

trycznych lub osób i obiektów mających styczność z przewodami grozi śmiercią. Jeśli zetknięcie z linią nastąpiło w trakcie prowadzenia maszyny rolniczej i nie ma poważnego zagrożenia, nie należy opuszczać kabiny pojazdu – jest się w niej odizolowanym od napięcia i bezpiecznym. Nie należy wycofywać maszyny. Wyjeżdżając w teren zawsze powinno się mieć przy sobie telefon komórkowy, by móc w razie potrzeby zadzwonić po pomoc. O zdarzeniu niezwłocznie informujemy pogotowie energetyczne dzwoniąc pod numer 991. Należy ostrzec osoby przebywające w pobliżu o zaistniałej awarii i zakazać im zbliżania się do maszyny. Dotknięcie pojazdu z zewnątrz może skutkować śmiertelnym porażeniem prądem. Jeśli nie można pozostać w kabinie maszyny z powodu zagrożenia (np. zapalenie się elementów maszyny), należy opuścić ją wyskakując – absolutnie nie wolno korzystać ze stopni lub drabin. Pod żadnym pozorem nie można dopuścić do połączenia maszyny z gruntem przez ciało – stanowi to śmiertelne zagrożenie.

Pierwsza pomoc przy porażeniu prądem

Jeśli zauważymy nieprzytomnego operatora maszyny rolniczej w kabinie i nie mamy pewności, co się stało, zanim podejmiemy, należy zwrócić uwagę na kilka szczegółów, które mogą świadczyć, że doszło do porażenia: jeśli którykolwiek z elementów maszyny styka się z linią lub jest do niej zbliżony na małą odległość, uszkodzony kurczowo ściska przewód – możemy być pewni, że doszło do porażenia.

Nie wolno dotykać uszkodzonego, który jest rażony prądem ani zbliżać się do linii na odległość mniejszą niż 5 metrów, w przeciwnym razie sami możemy zostać porażeni. Pomoc należy ograniczyć do zawiadomienia służb, dzwoniąc pod numer alarmowy 112.

Jeśli zdarzenie miało miejsce na terenie gospodarstwa, a źródłem rażenia jest urządzenie zasilane z gniazdka, można udzielić pierwszej pomocy pod warunkiem, że w pierwszej kolejności zadamy o własne bezpieczeństwo, odłączając zasilanie.

Bezpieczniki TAURONA. Włącz w pracy

Więcej informacji na temat zasad bezpieczeństwa podczas pracy w pobliżu infrastruktury energetycznej i pierwszej pomocy przy porażeniu prądem można znaleźć na stronie internetowej prowadzonego przez TAURON Dystrybucję programu Bezpieczniki TAURONA: bezpieczniki.tauron-dystrybucja.pl.

Rolniku, przed rozpoczęciem pracy:

SPÓJRZ
w górę

OCEN
wysokość zawieszenia
przewodów linii
energetycznej

SPRAWDŹ
odległości poziome
od linii energetycznych

Spójrz w górę!

Zachowaj przy pracy bezpieczną odległość od napowietrznych linii elektroenergetycznych. Do śmiertelnych wypadków dochodzi najczęściej w wyniku zetknięcia elementów maszyn rolniczych z liniami wysokiego lub średniego napięcia.

Pod przewodami linii energetycznej wolno przemieszczać się maszyną z osłoną dla obsługi o wysokości maks. 4,2 m. Pojazdy te nie powinny mieć anten ani innych elementów umieszczonych wyżej.

Oceń wysokość zawieszenia przewodów linii energetycznej

Najmniejsze dopuszczalne odległości pionowe przewodów elektroenergetycznych od poziomu ziemi wynoszą:

- 5,0 m – linie niskiego napięcia (do 1 kV)
- 5,2 m – linie średniego napięcia (do 30 kV)
- 5,7 m – linie wysokiego napięcia (do 110 kV)

Sprawdź odległości poziome od linii energetycznych

Nie wolno składować niczego bezpośrednio pod przewodami ani w odległości mniejszej niż:

- 3 m – od linii niskiego napięcia do 1 kV
- 5 m – od linii średniego napięcia do 15 kV
- 10 m – od linii średniego napięcia do 30 kV
- 15 m – od linii wysokiego napięcia do 110 kV
- 30 m – od linii wysokiego napięcia powyżej 110 kV

SOS to wezwanie o pomoc!
Pamiętaj o tych czynnościach, a uchronisz życie i zdrowie.

Zetknięcie, a nawet zbliżenie do linii elektroenergetycznej grozi porażeniem prądem. Jeśli dojdzie do zwarcia lub zerwania linii, kieruj się pięcioma zasadami ratującymi życie.

UWAGA OPERATORZY MASZYN ROLNICZYCH!

1. Jeśli nie ma zagrożenia, nie uciekaj – kabina jest izolowana, jesteś bezpieczny.

2. Nie wycofuj maszyny. **Niezwłocznie zawiadom Pogotowie Energetyczne i przełożonego.** Dzwoni pod 991 lub 112.

3. **Ostrzeż otoczenie o awarii.** Nie pozwól ludziom zbliżyć się do tego pojazdu.

4. Jeśli nie możesz pozostać w kabinie maszyny z powodu zagrożenia (np. pożaru), opuść ją wyskakując – **absolutnie nie korzystaj ze stopni lub drabin.**

5. Jeśli już stoisz na ziemi, pod żadnym pozorem, **nie dotykaj maszyny!** To śmiertelne niebezpieczeństwo!

Kilka osób rocznie ginie w Polsce pod naprężeniami linii energetycznych.

